

Plenaire 21

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

17 januari 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandembroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over laaggeletterdheid in Vlaanderen	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de medische controles in het jeugdvoetbal	3
ACTUELE VRAAG van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over een conditietest gekoppeld aan het opsporen van sporttalent in het lager onderwijs	4
ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de volgens Europa te ruim toebedeelde emissierechten inzake broeikasgassen voor de bedrijven in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de Europese afwijzing van het Belgische klimaatplan	
ACTUELE VRAAG van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de beslissing van de Europese Commissie om het aantal CO ₂ -uitstootrechten van België terug te dringen	5
ACTUELE VRAAG van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het standpunt van de Vlaamse Regering inzake het behoud van een federale jeugdinstantie voor jongeren die niet uit handen gegeven zijn	12
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Houthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over diverse recente politieke verklaringen betreffende een mogelijke uitbreiding van de Brusselse grenzen	
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over diverse recente politieke verklaringen betreffende een mogelijke uitbreiding van de Brusselse grenzen	14
ROUWHULDE	17
INTERPELLATIE van de heer Eloi Glorieux tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het regeringsstandpunt inzake het verlengen van de levensduur van de kerncentrales, naar aanleiding van de uitspraken ter zake van minister Kris Peeters	
ACTUELE INTERPELLATIE van de heer Bart Martens tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitstap uit kernenergie en de uitlatingen hierover van Vlaams minister van Energie Kris Peeters	17
Met redenen omklede moties	41

VERSLAG over het verzoekschrift over de tussenkomst van de Vlaamse overheid in energiebesparende renovatiewerkzaamheden

– 1040 (2006-2007) – Nr. 1

Verslag

41

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPSENATOR

42

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

42

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.03 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Elke Roex, Vera Van der Borgh: gezondheidsredenen;

Herman Schueremans: buitenslands;

Annick De Ridder, Dominique Guns, Margriet Hermans, Marcel Logist: ambtsverplichtingen.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de sp.a-spirit-fractie zijn:

in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting de heer Herman Lauwers als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bart Caron,

in de Subcommissie voor Financiën en Begroting de heer Herman Lauwers als vast lid vervangen door de heer Bart Caron,

in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie de heer Dany Vandenbossche als vast lid vervangen door mevrouw Else De Wachter en de heren Patrick Janssens en Herman Lauwers als plaatsvervangend lid vervangen door de heren Dirk De Cock en Dany Vandenbossche,

in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media de heer Bart Caron als vast lid vervangen door de heer Jo Vermeulen en de heer Jan Roegiers als plaatsvervangend lid door de heer Bart Caron,

in de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed de heer Herman Lauwers als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jo Vermeulen,

in de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie mevrouw Elke Roex als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Dirk De Cock,

in de Commissie voor Reglement en Samenwerking de heer Herman Lauwers als vast lid vervangen door de heer Bart Caron,

in de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen de heren Dirk De Cock en Marcel Logist als plaatsvervangende leden vervangen door de heren Jan Roegiers en Jo Vermeulen,

in de Commissie Vlaamse Grondwet de heer Herman Lauwers als vast lid vervangen door de heer Bart Caron en de heer Bart Caron als plaatsvervangend lid door de heer Dirk De Cock,

in de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen de heer Herman Lauwers als vast lid vervangen door de heer Bart Caron en

in de Vlaamse Controlecommissie voor Verkiezingsuitgaven de heer Herman Lauwers als vast lid vervangen door de heer Bart Caron.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Zie Parl. St. VI. Parl. Decreetgeving – Ingekomen stukken en mededelingen 2006-2007, nr. 60/12*)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over laaggeletterdheid in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, in de pers verscheen onlangs een artikel over het rapport 'Laaggeletterdheid

in de Lage Landen'. Uit het artikel blijkt dat niet minder dan 17 procent van de Vlamingen, of één op zes, laaggeletterd is. Dat wil niet alleen zeggen dat die mensen niet goed kunnen lezen en schrijven, maar dat ze bovendien niet goed overweg kunnen met rekenen. Voor onze fractie is dit enorm alarmerend. In hetzelfde artikel wordt ook gemeld dat het van kwaad naar erger gaat met onze jongeren die ook op het slechte pad zijn. Laaggeletterdheid wordt ook bij hen een groot probleem. Iedereen heeft recht op informatie, maar bij de grote groep laaggeletterden komt dat recht in het gedrang. Dat kan aanleiding geven tot sociale wantoestanden binnen deze groep.

Mijnheer de minister, in uw talennota hebt u het probleem inzake talen al eens aangekaart, maar aangezien het ook over rekenen gaat, valt dat uit de boot. U hebt een lezing gegeven in Nederland, waar u het probleem inzake wiskunde erkent. U zei dat we slimme koppen hebben, maar dat het verschil tussen hen en de minder begaafden in Vlaanderen groot is. U wilt daaraan verhelpen, maar wat gebeurt er met de niet-schoolgaanden? Blijkbaar erkent maar een klein deel van die mensen hun eigen probleem. Het is ook moeilijk om toe te geven dat je laaggeletterd bent, dat begrijp ik. Er zitten heel wat ouderen bij. Ik vraag me dan ook af of we die problematiek niet moeten inpassen in de totale maatschappij.

Mijnheer de minister, kunt u deze schrijvende cijfers bevestigen? Beschikt de Vlaamse overheid over degelijke instrumenten om die evolutie op te volgen, en zo ja, welke? Welke bijkomende maatregelen plant u om aan dit verontrustende probleem tegemoet te komen? En meer specifiek voor de niet schoolgaanden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik wil de informatie die hier wordt meegedeeld en die ook in de kranten stond, nuanceren om misverstanden te vermijden. Daarmee kan ik tegelijk aantonen hoe omvangrijk het probleem in werkelijkheid is.

Het gaat niet over analfabetisme in de klassieke betekenis. Vlaanderen telt natuurlijk geen 800.000 analfabeten. Laaggeletterden zijn mensen die onvoldoende vaardigheden hebben om met geschreven of gedrukte informatie overweg te kunnen om goed te kunnen functioneren in de samenleving. Daarover zijn studies gepubliceerd. De Morgen heeft zich gebaseerd op een rapport van de Nederlandse Taalunie uit 2004, dat gebaseerd is op een wetenschappelijk onderzoek uit 1996. Dat onderzoek viel onder de International Adult Literacy Survey. Mijn huidige kabinetschef, de heer Van Damme, kent die cijfers vrij goed.

Dat onderzoek uit 1996 was behoorlijk alarmerend. Je kunt alleen maar veronderstellen dat de kloof tussen wat

de mensen kunnen en nodig hebben, sindsdien is toegenomen. Overigens bevestigt ander onderzoek deze stelling. In vergelijking met 10 jaar geleden is de behoefte om met ICT om te gaan enorm toegenomen.

De International Adult Literacy Survey maakt een onderscheid tussen 5 geletterdheidsniveaus. Om vlot te kunnen functioneren in onze hedendaagse samenleving, moet je minimaal niveau 3 halen. De vraag is hoeveel Vlamingen dat niveau niet halen. Dat zijn er heel wat. Volgens het onderzoek uit 1996 bevindt 17 procent van de Vlamingen zich op niveau 1, 25 procent op niveau 2. Dat betekent dat 42 procent niet op niveau 3 zit. Men zou kunnen denken dat dat streng gedefinieerd is, maar het is een internationaal gehanteerde definitie. Dit is dus bijzonder problematisch.

Op 24 juni 2005 heb ik een strategisch plan geletterdheid laten goedkeuren door de Vlaamse Regering. Ik heb daar sindsdien nog niet veel over gecommuniceerd omdat het een waaier van acties is. Ik wil liever concrete zaken op gang krijgen en daarover communiceren. Het strategisch plan geletterdheid omvat 14 doelstellingen die zijn opgesplitst in tientallen concrete lijnen.

De grote krachtlijnen zijn: screening van risicogroepen, zoals laaggeschoolde werkzoekenden die over de vloer komen bij de VDAB, en beter vaststellen wanneer ze echt een probleem van laaggeletterdheid hebben; het optimaliseren van de instrumenten die we hebben – bijvoorbeeld onze sectorconvenants beter inzetten voor laaggeletterdheid; bestaande opleidingen aanpassen, flexibiliseren en opsplitsen in modules, en het aanbod basiseducatie in dat opzicht goed bekijken; meer actieve toeleiding van mensen naar onze geletterdheidsstraining; het betrekken in netwerken van allerlei actoren, zoals armoedeorganisaties en sociaal-cultureel vormingswerk; doelgroepenbeleid voor jonge schoolverlaters; gerichte sensibilisering naar intermediairen, wat intussen al aan het gebeuren is. Er zijn dus heel wat acties vastgelegd in dat strategisch plan van 2005.

Hoewel nog lang niet alle acties op kruissnelheid zijn, hebben we er ondertussen al budgettaire conclusies uit getrokken. Ik heb bijvoorbeeld de enveloppe voor basiseducatie verhoogd met 3,2 miljoen euro om jaarlijks een groei van vijf procent mogelijk te maken. Een van de vaststellingen is immers dat basiseducatie zich in de praktijk meer en meer toelegt op Nederlands voor anderstaligen, terwijl de oorspronkelijke opdracht van vele jaren geleden – bezig zijn met laaggeletterdheid en laaggeschoolde mensen – wat in de verdrukking raakt.

Er zijn dus heel wat inspanningen, maar dit blijft inderdaad heel groot en complex probleem waaraan we moeten werken.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben heel blij dat dit zal kaderen in een breed spectrum. Het verheugt mij ook dat de minister inziet dat het tot heel wat sociale wantoestanden kan leiden, nog meer dan nu al het geval is, en dat er iets moet gebeuren.

Ik had wel nog graag vernomen welke oplossing de minister ziet voor de mensen die niet meer schoolgaand zijn. Het gaat immers om een grote groep mensen. Ook bij hen – of ze nu werkzoekend zijn of niet – kunnen er op korte termijn problemen ontstaan, als die er al nog niet zijn.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de minister refereert terecht aan de discussies binnen de interparlementaire commissie van de Nederlandse Taalunie in 2003 en 2004. Men sprak toen over functioneel analfabetisme, dat goed was voor zeventien percent.

Daar komt nog bij dat heel wat mensen – men schat één derde – niet kunnen omgaan met ICT. Het is een juist denkspoor om de centra voor basiseducatie opnieuw naar hun oorspronkelijke doelstelling te laten werken, of daarop in elk geval een accent te leggen, zodat de doelgroepen beter bereikt worden. Dat gebeurt het best via de centra voor basiseducatie.

Minister Frank Vandenbroucke: De centra voor basiseducatie moeten inderdaad een tweede adem vinden in het aanpakken van laaggeletterdheid. Dat is onder meer de inzet van discussies over de hervorming van het volwassenenonderwijs en de plaats van basiseducatie in het volwassenenonderwijs. Om die reden alleen al is dat een belangrijk en boeiend debat.

Dat debat zal zeker ook hier gevoerd worden als we het decreet over volwassenenonderwijs – dat ik binnenkort hoop in te dienen – bespreken. Daarmee ben ik het dus absoluut eens.

Mevrouw Demeulenaere, u vraagt mij wat de oplossing is voor laaggeletterde volwassenen die niet werkzoekend zijn. De wonderoplossing bestaat natuurlijk niet. Ik zal u mijn strategisch plan over geletterdheid overmaken. U zult zien dat wij op allerlei sporen tegelijk werken.

Wij willen bijvoorbeeld intermediairen in de samenleving, zoals huisartsen, sensibiliseren en ze laten weten waarnaar ze iemand kunnen doorverwijzen die niet kan omgaan met hun geschreven informatie. Daarnaast willen we ook via sociaal-cultureel werk en verenigingen werken.

We moeten vat krijgen op de instanties waar mensen langskomen. Iemand die thuis zit, niet werkzoekend is,

niet werkt, niet in een of andere organisaties zit en laaggeletterd is, vind je niet gemakkelijk. We proberen zoveel mogelijk sporen tegelijk uit te zetten. Ik zal u het plan laten opsturen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Anne Marie Hoebeke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de medische controles in het jeugdvoetbal

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Vandenbroucke.

Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit weekend heeft zich tijdens een voetbalwedstrijd een pijnlijk incident voorgedaan. Een jong voetbalspelertje overleed tijdens de wedstrijd. Het bericht stond in alle kranten en ook wij willen daar de nodige aandacht aan besteden.

Het decreet Medisch verantwoord sporten dateert van 1999 en werd voor het laatst aangepast in 2004. Daarin staat uitdrukkelijk dat voor gevaarlijke sporten zoals boksen en motorrijden een medisch onderzoek moet gebeuren. Voor de rest wordt de verantwoordelijkheid bij de sportfederaties gelegd. Bij sommige sportfederaties zoals de Vlaamse tennisfederatie is een onderzoek verplicht. Andere sportfederaties zijn lakser en doen dat niet. De pers heeft ons erop gewezen dat de medische sector vraagt om meer aandacht te besteden aan het medisch onderzoek van jonge sporters. Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van het lakse optreden van sommige sportfederaties? Is het niet mogelijk om in het geneeskundige onderzoek dat tweejaarlijks plaatsvindt op de scholen, meer aandacht te besteden aan jonge sporters? Dat zou een extra controle betekenen, bovenop het initiatief van minister Anciaux in verband met het sportrapport.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Minister Anciaux betreurt het tragische overlijden van het jonge voetbalspelertje en hij wil zijn diepste medeleven betonen aan de familie en vrienden. Het ging inderdaad om een hartprobleem, ondanks het feit dat voordien een uitgebreid cardiologisch onderzoek was uitgevoerd.

In het decreet Medisch verantwoord sporten is "elke sportvereniging verplicht de medisch verantwoorde

sportbeoefening voor de sportbeoefenaar te bewaken en te waarborgen”.

Sommige federaties kiezen bewust voor een jaarlijkse medische controle, maar dat is geen verplichting. De Koninklijk Belgische Voetbalbond is een nationale federatie. Daardoor is minister Anciaux, in tegenstelling tot wat voor de erkende gesubsidieerde sportfederaties het geval is, niet gemachtigd om in te grijpen indien de KBVB bovenstaande regel niet zou respecteren. Minister Anciaux wil evenwel benadrukken dat hij geen reden heeft om aan te nemen dat er sprake zou zijn van enige vorm van laks optreden in het jeugdvoetbal.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Ik betreur dat minister Anciaux hier niet aanwezig is. Deze vraag had eventueel kunnen leiden tot een discussie die verrijkend kon zijn voor alle aanwezige partijen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over een conditietest gekoppeld aan het opsporen van sporttalent in het lager onderwijs

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Vandenbroucke.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de voorzitter, collega's, u zult het mij ongetwijfeld niet kwalijk nemen als ik minister Anciaux typeer als een olympisch kampioen in het nemen van initiatieven die vooraf niet werden overlegd met zijn collega's. Zo ook het initiatief waarover ik hier deze vraag wil stellen: het koppelen van conditietesten voor leerlingen van het lager onderwijs aan het specifieke screenen en opsporen van sporttalent. Er werd in brede kringen al onmiddellijk negatief op gereageerd, niet het minst omwille van de financiële haalbaarheid. Men vindt in het brede veld ook dat er meer aandacht moet zijn voor een goede omkadering van sport in het onderwijs, en dat er een ruimer sportaanbod zou moeten zijn, in plaats van specifiek al op die leeftijd te zoeken naar jong talent.

Ik geef u als voorbeeld judoka Heidi Rakels, die op haar zeventiende, dat is dus op latere leeftijd, ervoor koos om van het turnen over te stappen naar judo. Uiteindelijk behaalde zij nog een bronzen medaille op de Olympische Spelen. Dat bewijst dat er, als er voor een goede omkadering en een breed sportaanbod wordt gezorgd, goede resultaten kunnen worden geboekt.

Ik geef uit de krant enkele citaten van mensen uit het veld. Dokter Sam Vermeire van het Sportmedisch Adviesbureau Corpore Sano stelt: “Gezondheidsscreening op school is natuurlijk een prachtig initiatief, maar daar meteen een talentenjacht aan koppelen, gaat te ver. Daar is de schoolomgeving simpelweg niet geschikt voor.” Stefaan Obreno, toptrainer van de Vlaamse Zwemfederatie, zegt: “De zwemfederatie wil het liefst grote, lenige jongeren, maar dat willen de basket- en volleybalfederaties natuurlijk ook. Hoe neem je dan de beslissing om een kind door te verwijzen naar het zwemmen en niet naar het basketbal? Laten we al blij zijn dat een kind aan sport wil doen in plaats van achter zijn computer te zitten.”

Zo zijn er tal van reacties, niet alleen uit sportkringen maar ook van ouderverenigingen en ouders die veront- rust reageren omdat zij dit voorstel van minister Anciaux ervaren als een Oostblokvoorstel. Zo komt het over in de perceptie: laten we zo vlug mogelijk mensen screenen en tot een bepaalde keuze dwingen. En dan zijn er ook de ouders die in hun kind, dat gedetecteerd was als een topsporttalent in bijvoorbeeld het tennis, onmiddellijk een nieuwe Justine Henin of Kim Clijsters zien en er onnoemelijk veel druk kunnen op uitoefenen. Daarom moeten we dit initiatief met zeer veel voorbehoud beoordelen.

Ik vind het jammer dat de minister van Sport hier niet aanwezig is, maar u, mijnheer Vandenbroucke, kunt als minister van Onderwijs ook een goed antwoord geven. Het ideeetje van uw collega Anciaux is blijkbaar, zoals steeds, gelanceerd zonder overleg met u of met uw kabinet. Ik kan in diezelfde krant lezen dat men daar toch afwacht tot dit voorstel tot bij hen komt om er een uitspraak over te doen. Dat doet de vraag rijzen of er dan geen enkel overleg is.

Wat is de reactie van de minister op de kritieken van de sportkringen en de ouders, waarvan ik er maar enkele heb geciteerd? En wat het overleg tussen de kabinetten betreft, neem ik aan dat men over dit thema normaal gezien toch wel enig overleg mag verwachten tussen de minister van Sport en de minister van Onderwijs.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, minister Anciaux heeft een project uitgewerkt met, in volgorde van belangrijkheid, de volgende doelstellingen: de kinderen tussen 6 en 12 jaar aanzetten tot meer lichaamsbeweging en sport, de fitheid van de kinderen tussen 6 en 12 jaar meten en ten slotte talenten tijdig ontdekken en zo voldoende individuele maar ook statistische informatie verzamelen over talenten. De keuzevrijheid van het kind en de ouders staat steeds centraal. Het kind moet met andere

woorden zelf kunnen kiezen, mag niet door de agressieve talentdetectie van een federatie worden beïnvloed en mag niet worden gedwongen om ‘te vroeg’ voor één sport te kiezen.

Het is immers geenszins de bedoeling om de Oost-Duitse toer van weleer op te gaan en enkel te focussen op topsport, maar wel om jongeren een bewustere keuze voor sport te laten maken. Dit project sluit dan ook perfect aan bij de ethische code voor jeugdsport die minister Anciaux in samenwerking met Panathlon en de Vlaamse Sportfederatie heeft ingevoerd. Met de realisatie van deze doelstellingen geeft minister Anciaux een concrete invulling aan de beleidsnota en de ethische code voor jeugdsport.

Dit project voorziet in verschillende fasen. Ten eerste: de brede groep van 6- tot 12-jarigen zal worden gescreend door de leraar LO, de Stichting Vlaamse Schoolsport of de Vlaamse Gemeenschap zelf. Dat zal gebeuren op evenementen georganiseerd buiten de school. De beslissing wie zal screenen, zal worden gemaakt na overleg met de diverse betrokken actoren. Ten tweede: talenten zullen uiteraard niet verder binnen de school worden gescreend. Dat zal aan de hand van een goed doordacht stappenplan en steeds door specialisten gebeuren. Het is de bedoeling om sportende kinderen hun talenten en interesses zelf te laten ontdekken en om hen zo te helpen zelf zo evenwichtig mogelijke keuzes te maken. Wanneer de kinderen na de eerste fase voor een bepaalde sport kiezen, is het de bedoeling om, in overleg met de betrokken federatie, een sportspecifieke screening uit te voeren zodat de selectiecommissie van de topsportscholen over voldoende informatie beschikt om de instroom naar de topsportscholen zo goed mogelijk te laten verlopen.

Het gehele project moet nog worden afgestemd met de minister en het departement van Onderwijs om de mogelijkheden van een fitheidsscreening via de scholen na te gaan. Het spreekt voor zich dat een dergelijk project wetenschappelijk verantwoord moet worden uitgevoerd. Daarom werd een samenwerking met de Universiteit Gent opgezet. Dit is een logisch gevolg van de beslissingen over het Steunpunt Sport waarvoor de UGent al een onderzoeksproject over talentdetectie had ingediend.

De projectnaam is ‘Fitheid en Talent’. Minister Anciaux wil het accent vooral op het eerste deel leggen; op ‘fitheid’. Hij zou het ten zeerste betreuren als men uitsluitend zou focussen op het deel ‘talent’.

De heer Johan Deckmyn: U zegt het heel mooi: het kind moet de keuzevrijheid hebben. Ik kan me echter voorstellen dat ‘de ontdekking’ van een topsporttalent tot reacties met negatieve gevolgen kan leiden. Ik wil er ook op wijzen dat dit voorstel van minister Anciaux een storm van kritiek heeft veroorzaakt. Dat wijst erop dat er

niet of heel weinig is overlegd tussen de minister en sportmilieus. Ik betreur dat, en ik betreur nog meer dat er niet of zeer summier is gecommuniceerd tussen het kabinet van minister Anciaux en uw kabinet. Deze Vlaamse Regering looft zichzelf als een regering van het goede bestuur. Dit incident wijst er evenwel op dat er hier allesbehalve goed wordt bestuurd. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Frank Vandenbroucke: Ik kan me niet herinneren dat ik u hier al ooit lof heb horen zwaaien over het goede bestuur van de Vlaamse Regering. Maar dat zeg ik geheel terzijde.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de volgens Europa te ruim toebedeelde emissierechten inzake broeikasgassen voor de bedrijven in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de Europese afwijzing van het Belgische klimaatplan

ACTUELE VRAAG van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de beslissing van de Europese Commissie om het aantal CO₂-uitstootrechten van België terug te dringen

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zoals in enkele kranten al een paar dagen was aangekondigd en nu ook formeel door de Europese Commissie is bevestigd, heeft ons land bijna 5 miljoen ton emissierechten te veel aan het bedrijfsleven heeft toebedeeld. Dat komt overeen met ongeveer 7,5 procent. Ik heb gisteren naar het nieuws geluisterd en was verwonderd u te horen zeggen dat u verrast was. Het stond al een hele tijd in de sterren geschreven en ik som kort wat elementen op die dat aangaven.

Vooreerst was er in januari 2006 de zeer duidelijke richtlijn van de Europese Commissie waarin stond op basis van welke criteria en gegevens u een tweede allocatieplan moest opstellen. In april 2006 werden de eerste uitstootgegevens van de bedrijven bekend op basis van de informatie van 2005 en niet van 2004. Het

was een duidelijk signaal dat er sprake was van overallocatie. Dat werd kort nadien bevestigd door de Vlaamse Natuurraad van Vlaanderen: “Wij denken, mijnheer de minister, dat u iets te ruim bent in het toebedelen van kredieten, en dan vooral naar de energieproductie toe.” Dat werd in het advies grondig onderbouwd. Op 1 december 2006 kreeg u dan een eerste voorlopig verdict van de Europese Commissie met een hele resem vragen, die toch wel ernstig waren. Mijn collega Eloi Glorieux heeft u daarop gewezen in zijn actuele vraag van 6 december. U hebt daarop geantwoord dat mijn collega Eloi Glorieux en trouwens ook europarlementariër Staes wel de klokkenluiders waren, maar soms de klepel niet zag hangen en dat de Europese Commissie een ander standpunt zou innemen dan wat wij toen stelden.

Jammer genoeg, mijnheer de minister, hebben mijn collega's gelijk en is het verdict van de Europese Commissie redelijk ernstig en staat het in de lijn van de beoordeling van de andere lidstaten. Voor Vlaanderen komt het er op neer dat er een inspanning van bijna 10 procent extra zal moeten worden geleverd om emissierechten te zoeken en besparingen in de uitstoot van broeikasgassen te verwezenlijken. Wij vinden dit geen vorm van goed bestuur. Het verhoogt de onzekerheid voor het bedrijfsleven en bovendien is deze overallocatie een ondergraving van de werking van de verhandelbare emissierechten als een marktconform instrument. Dat is duidelijk te merken aan de prijs van de CO₂. Vandaag staat deze prijs zeer laag genoteerd, namelijk onder de marktprijs.

Mijnheer de minister, in uw antwoord zult u ongetwijfeld naar de cijfers van 2004 verwijzen en stellen dat deze regering wordt afgerekend op het beleid van de vorige energieministers Stevaert en Bossuyt. Dit kan misschien voor de algemene beoordeling van het plan zo werken, maar u hebt 2,5 jaar de tijd gehad om de commissie te informeren en dan vind ik het intellectueel niet eerlijk dat u voor de beslissing over de allocatie naar 2004 verwijst. Het is een duidelijke beslissing van de Vlaamse Regering in 2006.

Ik eindig met een positieve noot. Doordat de Vlaamse Regering vrij royaal is omgesprongen met het uitdelen van uitstootrechten aan de bedrijven, moeten ze ook veel te veel rechten in het buitenland kopen. Dit geld zou dus kunnen worden gebruikt voor energiebesparingsprojecten in eigen land, maar de allocatie moet wel worden aangepast. Bond Beter Leefmilieu heeft gisteren laten weten dat er ongeveer 200 miljoen euro extra vrijkomt om energiebesparingsprojecten in de interne markt op te zetten.

Op welke wijze zal de Vlaamse Regering deze overallocatie van uitstootrechten aan de bedrijven corrigeren? Welke bijkomende inspanningen zult u doen? Klopt de analyse dat door de wijziging in de overallocatie er extra geld vrijkomt, ongeveer 200 miljoen euro? Zo ja, zult u deze inzetten voor energiebesparingsprojecten in eigen land?

De voorzitter: Mijnheer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de Europese Commissie heeft ons land op de vingers getikt omwille van het toewijzingsplan voor CO₂-emissierechten aan onze bedrijven. Volgens de Commissie zijn we te gul geweest in het toekennen van de CO₂-emissierechten. Ik denk dat het nodig is dat de Europese Commissie het Europese emissiehandelsstelsel vlot tracht te trekken. Het Europese emissiehandelsstelsel dekt ongeveer de helft van de broeikasgasuitstoot in de Europese Unie en is zowat het vlaggenschip van het Europese klimaatbeleid. Maar door het feit dat de lidstaten hun eigen bedrijven te veel uitstootrechten hebben toebedeeld, is de prijs daarvan gekelderd en zinkt het vlaggenschip waardoor bedrijven niet meer aangespoord worden om verder te investeren. Bedrijven die wel verdergaande investeringen doorvoeren, worden er niet meer voor beloond. De Europese Commissie heeft gelijk wanneer ze de plannen van de Europese lidstaten kritisch onder de loep neemt. Ook ons land ontsnapt niet aan het strenge Europese oordeel: ook wij zijn te gul geweest in het toekennen van CO₂-emissierechten aan onze bedrijven. Blijkbaar komt de Europese Commissie op basis van solide gegevens inzake volume-groei en technologisch potentieel, tot de conclusie dat er ook binnen onze bedrijven nog een pak reducties te rapen valt en dat niet al onze bedrijven tot de wereldtop op het vlak van energiezuinigheid behoren.

Bij ons zijn die emissierechten toegekend op basis van de inspanningen die de bedrijven zijn aangegaan in het kader van een vrijwillige overeenkomst, het benchmarkconvenant met de overheid. Wat ons opvalt, is dat het benchmarkconvenant een zwarte doos is. Zowel milieuverenigingen als werknemersorganisaties, wezen al vaak op het gebrek aan transparantie. Ze krijgen geen of onvoldoende inzage in de energiestudies en de maatregelen die op basis daarvan moeten worden genomen. Zo kan men moeilijk uitmaken wie het bij het rechte eind heeft: de Europese Commissie of Voka dat zegt dat er geen reducties meer mogelijk zijn.

Merkwaardig was ook dat het antwoord van onze overheid op de vragen van de Europese Commissie niet openbaar werden gemaakt. Milieuverenigingen vroegen op basis van de wetgeving inzake openbaarheid van milieu-informatie, naar het antwoord van onze overheid. Ze hebben dat niet gekregen. Zo kan men geen gegrond debat voeren over de mate waarin we al dan niet onze bedrijven overbedeeld hebben met het toekennen van CO₂-emissierechten.

Ik hoop niet dat we ons niet defensief zullen opstellen tegenover de opmerkingen van de Europese Commissie of zoals in De Tijd stond vanmorgen: “niet remmen op glad ijs”. We hebben met mestbeleid gezien dat ons

dat niets oplevert. Ook daar hebben we ons 10 jaar of langer niets aangetrokken van de Europese kritiek tot we uiteindelijk hebben beseft dat we ons er toch naar moeten schikken.

Ik hoop dan ook dat we die Europese aanbevelingen deze keer ter harte nemen en dat we proberen daaraan tegemoet te komen.

Mijnheer de minister, wat is de exacte kritiek van de Europese Commissie op het Belgisch toewijzingsplan? Welke consequenties heeft dat voor Vlaanderen? Tot welke aanpassingen van het Vlaamse klimaatbeleidsplan moet dit leiden? Moet Vlaanderen, als het inderdaad tegemoet komt aan de vraag van de Europese Commissie om verdere binnenlandse inspanningen te leveren in het terugdringen van onze broeikasuitstoot, dan nog emissierechten kopen in het buitenland? Zo ja, hoeveel?

Mijnheer de minister, hebt u plannen om de convenantepak met de bedrijven aan te passen, zodat er op z'n minst ook een grotere transparantie is over wat in die convenants is overeengekomen en over wat op basis van die convenants moet worden uitgevoerd?

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, waarde collega's, de voorbije dagen werden we opgeschrikt door het bericht dat de emissierechtentoekenning zou moeten worden gereduceerd met 10 procent. Ik ben de laatste om te zeggen dat we er niet alles aan moeten doen om ervoor te zorgen dat we een beleid hebben dat de opwarming van de aarde tegengaat. Ik woon echter ook in een streek waar de overgrote meerderheid van de mensen tewerkgesteld is in de petrochemische industrie of in bedrijven die toeleveren aan de petrochemische industrie. Een bericht waarin wordt gesteld dat de emissierechten voor die bedrijven zouden worden gereduceerd met 10 procent, leidt in de eerste plaats tot de opwarming in een aantal huiskamers, tot ongerustheid, vermits het noodzakelijkerwijze zal resulteren in minder investeringen en op termijn in het teloorgaan van banen in deze sector. Die sector zorgt nochtans voor een grote arbeidsproductiviteit, voor tewerkstelling voor hooggeschoolden, en levert welvaart op voor een hele streek. We moeten daar dus toch over waken.

Mijnheer de minister, mijn vraag is dan ook om er, bij het omgaan met het resultaat van datgene wat nu door de Europese Commissie naar voren wordt gebracht, toch ten zeerste over te waken dat dit niet leidt tot het verloren gaan van banen in de petrochemische sector. Als ik het goed begrijp, neemt men het ons kwalijk dat ons beleid tot 2004 in een aantal andere sectoren nog niet voldoende resultaten heeft opgeleverd, noch op het vlak van verwarming, noch op het vlak van transport. Dat de cijfers daar nog steeds omhoog gaan en we bijkomende

CO₂-reducties hebben, leidt ertoe dat men zegt dat de industrie daar dan maar voor moet boeten. Men volgt trouwens ook een zeer eigenaardige redenering. In 2005, dat blijkbaar een slecht jaar is geweest, lag de emissie lager. Daarom zegt men dat die lagere emissie zich ook moet doorzetten de komende jaren. Het doet me wat denken aan het beleid in bepaalde administraties, waarbij men er op het einde van het jaar nog voor moet zorgen dat er voldoende uitgaven zijn voor reiskosten en voor transportkosten, omdat men anders het jaar erop minder geld krijgt.

Ik hoop dat deze beslissing van Europa niet tot dat resultaat zal leiden. Wat immers het meest wraakroepend is en wat eigenlijk aanleiding geeft tot de meeste onrust, is dat het beleid dat wordt opgelegd door Europa, in wezen weinig Europees is. Men beoordeelt twee vergelijkbare vestigingen namelijk niet op een vergelijkbare manier op het vlak van energie-efficiëntie. Vlaanderen heeft stuk voor stuk bedrijven die bijzonder energie-efficiënt zijn, maar de emissierechten worden toebedeeld per lidstaat waardoor bedrijven elders die veel minder energie-efficiënt zijn, soms meer rechten krijgen. Vergelijkbare bedrijven worden op een verschillende manier behandeld, omdat het ene bedrijf toevallig in het ene land ligt en het andere bedrijf in het andere land. Deze opdeling tussen de lidstaten is in wezen compleet on-Europees en leidt tot zware concurrentievervalsende onevenwichten voor onze bedrijven. Ik denk dat we er alles aan moeten doen om ervoor te zorgen dat op dit terrein een echt Europees beleid wordt gevoerd en er een omslag komt.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik denk dat het Belgische allocatieplan gisteren door de Europese Commissie niet werd verworpen, maar dat de Commissie heeft gezegd dat België 7,6 procent minder emissierechten moet toekennen.

Ik wil onderstrepen dat het niet alleen een Belgisch probleem is. Zweden, een land dat vaak geciteerd wordt op het vlak van ecologie, heeft min 10 procent gekregen. Luxemburg, dat dicht bij Vlaanderen ligt, krijgt min 32 procent. Duitsland, dat voor Kyoto geen noemenswaardige problemen heeft en geen belangrijke inspanningen moet doen, heeft min 6 procent gekregen. Letland, dat natuurlijk iets verder van hier ligt, kreeg min 57 procent.

Het is waarschijnlijk oppositietaal om te zeggen dat het Belgische allocatieplan verworpen is door Europa en dat België het slecht heeft gedaan. Ook andere landen worden met de beslissing van Europa geconfronteerd en moeten dat oplossen.

Ik denk dat Europa twee belangrijke uitgangspunten hanteert bij de quotering en de inlevering, die ook

België moet doen. Mijnheer Daems, mijnheer Martens, u hebt gelijk dat de Europese Commissie absoluut de emissiehandel overeind wil houden. Er wordt nu een prijs betaald van drie tot vier euro per ton, terwijl vroeger 30 euro werd betaald. Mijnheer Martens, ik denk dat dat een goede zaak is.

De Commissie wil ook absoluut de min 8 percent op Europees niveau halen tegen 2012. Ook dat steun ik. Als we zeggen dat Europa een leidersrol op zich moet nemen, ook ten opzichte van de andere delen van de wereld, is het vanzelfsprekend dat Europa zijn huiswerk goed moet maken.

Ik heb één groot probleem met wat gisteren voor België werd bekendgemaakt, met name de manier waarop de min 7,6 percent is toegepast. Op een bijna wiskundige wijze werden de zaken bekeken en afgetopt, om de twee doelstellingen te halen. Ik kan de doelstellingen bijtreden, maar niet de manier waarop ons allocatieplan werd beoordeeld.

Mijnheer Daems, u hebt al gezegd dat ik zou verwijzen naar de vorige regering, maar dat was niet direct mijn bedoeling. Maar zowel u als de heer Martens doen mij toch even iets zeggen in die richting, maar, voor alle duidelijkheid, ik vind dat niet doorslaggevend.

Mijnheer Daems, ik volg heel goed de pers, dus ik wist al wat u hier ging zeggen, wat mij een beetje voorsprong geeft. Voor heel de problematiek inzake mobiliteit baseert de Commissie zich op een studie die geüpdatet werd in 2005. De maatregelen die we inzake mobiliteit hebben genomen, zijn niet of onvoldoende in de geüpdatete versie van Europa aanwezig.

Mijnheer Martens, u verwijst naar het benchmarkconvenant. Voor alle duidelijkheid, het benchmarkconvenant werd in november 2002 ingevoerd. Ik ben er nog altijd van overtuigd dat het een goed instrument is, maar nu zegt u dat wat we nu doen slecht bestuur is. In 2002 werd het benchmarkconvenant gelanceerd en ik heb nadien het kleine broertje, het auditconvenant, ter wereld geholpen. Als het convenant in 2002 werd ingevoerd, zonder kennis van de richtlijn inzake emissierechten die toen op komst was, moet men opletten met het argument dat Peeters slecht bezig is, want ik voer uit wat in 2002 hier werd beslist.

Mijnheer Martens, u hebt het over een black box. Ik zit met een verificatiebureau. Daar worden alle dagen bekeken. Er is effectief vastgesteld dat de informatie uitdrukkelijk door het bedrijf zelf in het bedrijf moet meegedeeld worden. U zegt nu dat het een black box is. Tenzij dit parlement meent dat er een aantal wijzigingen moeten worden aangebracht, vind ik het heel belangrijk dat ik, als we op vrijwillige basis met de bedrijven een overeenkomst afsluiten, als bevoegd minister die be-

hoorlijk bestuurt, die overeenkomst ook van onze kant respecteert.

Ik wil nog eens onderstrepen dat er heel wat positieve punten in ons plan zitten, waarover de Commissie geen enkele opmerking maakt, namelijk het emissierechten-aankoopprogramma, het toepassingsgebied of welke installaties al dan niet meedoen. Op dat punt heeft Nederland min 5,1. In Nederland zegt men echter dat daar waarschijnlijk 100 installaties weer aan toegevoegd zullen worden want als de grondslag verbreedt, heeft dat gevolgen voor het percentage.

Ik kom tot de min 7,6 percent. U spreekt van 10 percent, maar ik weet niet waar u dat vandaan haalt. Ik heb vanmorgen mijn Waalse collega minister Lutgen ontmoet die zegt dat we dat samen moeten bekijken, want we hebben 30 dagen de tijd om te reageren ten aanzien van Europa. In Duitsland, waar men geen problemen heeft met Kyoto, is men niet akkoord met hoe de Commissie dat heeft toegepast en stapt men mogelijk naar het Europees Hof. Wat doet men in Vlaanderen? Men zegt dat het allemaal niet goed is, we gaan terug naar af. Ik denk dat het voor het kleine Vlaanderen belangrijk is even na te gaan welke argumenten de Commissie heeft aangehaald, wat ook andere landen doen, om er zeker van te zijn dat datgene wat we moeten en zullen doen, op een correcte wijze gebeurt. Daarom heb ik met minister Lutgen vanmorgen afgesproken om overleg te plegen over onze reactie ten aanzien van Europa. We hebben 30 dagen de tijd. We moeten dat rustig bekijken. We zullen onze reactie op Belgisch niveau aan Europa overmaken. Dan zullen we zien wat Europa zegt. Als Europa zegt dat de min 7,6 niet meer te wijzigen valt – nogmaals, Duitsland dreigt naar het Hof te gaan – hebben we een discussie over hoeveel Vlaanderen daarvan zal moeten inleveren. Als we dat weten, zal er met de industrie gesproken worden.

Terecht wordt de problematiek van de werkgelegenheid en van de dynamiek aangehaald. Het is evident dat wanneer de industrie nog bijkomende inspanningen kan doen, we in overleg met de industrie nagaan hoe we de overallocatie van 2005 verder kunnen oplossen.

Ten slotte kom ik tot de informatie en de antwoorden. Er zijn nog 14 landen waarvan het dossier nog hangende is. Sommigen zijn misschien wat masochistisch van aanpakken. Toch moeten we ervoor opletten dat, als er bedrijfsgevoelige informatie in onze antwoorden vervat zit, we met veel gezond verstand moeten nagaan in welke mate wij in het openbaar op die antwoorden reageren. U hebt waarschijnlijk de vraag van de BBL gekregen want deze organisatie heeft in een brief aan de administratie om de antwoorden gevraagd.

Geachte leden, ik zal natuurlijk het decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur toe-

passen en nagaan welke informatie gevoelig is en welke niet. Die laatste zullen we zeker aan het parlement overmaken en aan al wie het vraagt. Het decreet wijst daar terecht op en ik zal me daarnaar schikken.

Als we de hele procedure hebben doorlopen, zal ik effectief kunnen antwoorden hoe groot de inspanning zal zijn, zeker wat betreft extra middelen.

Ik heb dat bedrag van 200 miljoen euro niet gelanceerd. Dat komt van een milieuorganisatie. Het is heel belangrijk dat we wat de Europese Commissie over het allocatieplan voor de Kyoto-normen heeft gezegd, grondig bekijken. Is daar geen speld tussen te krijgen, dan zullen we dat uitvoeren. In overleg met alle betrokkenen zal ik ervoor zorgen dat dit ook in Vlaanderen zal gebeuren.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind dat u iets te gemakkelijk de kritiek van de Europese Commissie wegwuift. U was er al heel lang van op de hoogte dat er een probleem bestond. U hebt altijd gezegd dat we wel zouden zien. Zo is er onzekerheid gecreëerd, die nu de handel in die rechten deels onderuithaalt. Dat is erg jammer.

Ik vind het ook iets te gemakkelijk van u dat u de slechte punten van België vergoelikt door te wijzen op de nog slechtere resultaten van bijvoorbeeld Zweden of Luxemburg. Het allocatieplan dat Groot-Brittannië heeft ingediend, heeft echter geen enkele opmerking gekregen. De Britten zeggen sinds twee jaar al duidelijk aan hun bedrijfswereld dat ze ervoor moeten gaan. Hier blijft de onzekerheid jammer genoeg voortduren.

Het is uw goed recht om als minister de cijfers van de Europese Commissie nauwgezet onder de loep te nemen en te bekritisieren. Ik denk toch dat de Europese Commissie haar huiswerk zeer grondig heeft gemaakt. De commissie heeft in haar overwegingen ook heel duidelijk rekening gehouden met de economische groei in Vlaanderen en België.

Wat het geheel van het Klimaatplan betreft, heeft de industrie inderdaad al een belangrijke inspanning geleverd. Toch moeten we die inspanning een beetje durven te relativeren. Er is opnieuw een licht stijgende trend. Dat is natuurlijk niets in vergelijking met de situatie waarmee we worden geconfronteerd op het vlak van verkeer en transport. Ook zijn die reducties vooral te danken aan de inspanningen van een of twee bedrijven in Vlaanderen.

Ik begrijp perfect uw stelling dat u bedrijfsgevoelige informatie, zoals een aankoopcontract, niet kunt doorgeven. Dat vind ik niet meer dan logisch. In uw brief aan de milieubeweging hebt u echter heel duidelijk gezegd dat ze geen informatie konden krijgen. Ik vind dat erg jammer. Hoe kunnen we een grondig debat voeren over

welke reductiescenario's u hanteert, indien de beleidsinformatie waarover we een grondig debat moeten voeren, niet eens op tafel kan komen? Die kritiek is dus iets te gemakkelijk.

Ik wil eindigen met een beedspraak uit de krant van 16 januari. Daarin werd gesteld: je verandert voor Tia Hellebaut toch ook niet de hoogte tijdens de sprong. Ik vind dat een gezonde houding. We weten echter dat Tia Hellebaut over 2,05 meter kan. Dan leggen we de lat toch niet op 1,80 meter? Die laatste benadering betreurt ik.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb helemaal niet willen zeggen dat we nu af moeten van het benchmarkconvenant. Ik wil het kind hier zeker niet met het badwater weggooien. Dat convenant heeft heel wat reducties opgeleverd. Zoals we op basis van de CO₂-inventaris hebben kunnen vaststellen, heeft precies de industrie er bij ons voor gezorgd dat er een aanzienlijke reductie van broeikasgassen is gekomen. Als ik me niet vergis, gaat het over een reductie met 15 procent.

Ik heb er alleen op willen wijzen dat de studies die in het kader van het benchmarkconvenant worden opge maakt en op basis waarvan investeringen moeten worden uitgevoerd, transparant en openbaar voor iedereen moeten zijn, zonder dat daarbij bedrijfsgeheimen worden geschonden. U zegt dat er geen enkel probleem is qua transparantie. Het Verificatiebureau kijkt daarop toe, zo stelt u.

Ik stel alleen maar vast dat we bij de bespreking van het auditconvenant in de Commissie voor Energie een brief hebben gekregen van alle vakbonden, de Liberale Vakbond, het ACV en het ABVV, met de opmerking dat er een probleem is op het vlak van de transparantie. Men krijgt onvoldoende zicht op de energiestudies die in het licht van de vrijwillige overeenkomsten worden opgemaakt. De ondernemingsraad wordt niet correct op de hoogte gebracht. Ik pleit dus voor meer transparantie zodat we werkelijk kunnen verifiëren of onze industrie reeds voldoende inspanningen heeft gedaan. Dat heeft ze naar eigen zeggen gedaan, maar dat komt niet overeen met het oordeel van de Europese Commissie en het bleek ook niet uit de Fraunhofer-studie die door de vorige federale regering werd besteld.

Mijnheer de minister, ik heb goed geluisterd en gehoord dat u het decreet op de openbaarheid van milieu-informatie volledig wenst te respecteren en dat u eerst wilt onderzoeken of u gevoelige informatie prijsgeeft. Ik hoop dat u verwijst naar informatie die gevoelig is met het oog op het beschermen van bedrijfsgeheimen en niet naar politiek gevoelige informatie. Het kan immers niet de bedoeling zijn om het decreet op de openbaarheid van milieu-informatie te misbruiken om

een degelijk en tegensprekelijk maatschappelijk debat onmogelijk te maken.

U verwees naar het feit dat Vlaanderen en België niet de enige zijn. Inderdaad worden ook andere landen verplicht tot het invoeren van bijkomende en soms veel verdergaande reducties. Ik hoop alleen maar dat we het goede voorbeeld van een aantal lidstaten, zoals Duitsland, volgen. Die lidstaten hebben eerst overwogen om een klacht in te dienen bij het Europees Hof van Justitie om de zaak te rekken, maar ze zijn op hun schreden teruggekeerd. Ze hebben beseft dat een klacht meer nadelen dan voordelen tot gevolg zou hebben. Als door een dergelijke juridische procedure ons land en onze bedrijven niet mogen toetreden tot het register dat nodig is om deel te nemen aan de emissiehandel, dan is dat vooral een groot nadeel voor de bedrijven die al veel verdergaande investeringen hebben gedaan en die erop rekenen dat ze daar ook voor beloond worden door de CO₂-emissierechten die ze over hebben, te gelde te maken op de Europese markt. Zo'n juridische procedure zou dus vooral nadelige gevolgen hebben voor de bedrijven die voorop lopen en die veel verder gaan dan de beste beschikbare technieken op basis waarvan de emissierechten in principe worden toegekend.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zult de kwestie met de juiste ingesteldheid blijven benaderen – en ik had van u niets anders verwacht.

Ik ben eerlijk gezegd vooral blij met de meer genuanceerde woorden van de twee vorige sprekers in vergelijking met wat eerder in de pers verscheen. Er wordt erkend dat de Europese Commissie in de beschikking het beleid voor een deel beoordeelt, namelijk met betrekking tot transport en tot de huisverwarming tot 2004, maar niets zegt over het beleid van de jaren daarna. Ook erkent men, al is dat soms tussen de lijnen, dat de industrie al heel wat inspanningen heeft geleverd om tegemoet te komen aan de Kyoto-doestellingen en dat uit een vergelijking van de sectoren blijkt dat de industrie de laatste sector is om een bijkomende inspanning aan te vragen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sta me toe om bij deze vraagstelling toch even de hypocriete houding van de zogenaamde groenen, de socialisten en de milieubeweging aan te tonen.

Mijnheer de minister, terwijl Vlaanderen werk maakt van de reductie van CO₂ willen zij de grootste en zuiverste energiebron sluiten waardoor het CO₂-probleem alleen maar erger zal worden. Ik hoor inderdaad opposi-

tietaal bij uw eigen coalitiepartner. De strengere emissienormen die de Europese Commissie oplegt, gaan uit van het in 2004 gevoerde klimaatbeleid. Dat hebt u al in de pers uitgelegd. We denken inderdaad dat wat deze materie betreft, de Vlaamse Regering op korte termijn op klimaatvlak het maximale heeft gedaan. Dat moet dan maar eens worden aangekaart bij de Europese Commissie, want hetzelfde kan niet van de groene ministers worden gezegd.

Ik kom even terug op de opmerking van Europa. We menen dat het verwijt dat Europa maakt door te stellen dat België te gemakkelijk emissierechten in het buitenland aankoopt, misschien wel terecht is. Het aanwenden van flexibele mechanismen is daarom niet fout. Men kan nu eenmaal niet anders in een klein land zoals België dat over een heel sterke chemische sector beschikt. Men moet zich goed realiseren dat er nog maar weinig reductiepotentieel is in de Antwerpse chemie en petrochemie. Is delokalisatie wat de groenen en socialisten wensen?

Het Vlaams Belang wil dat voor elke euro die wordt geïnvesteerd in de aankoop van schone lucht, een euro moet worden vrijgemaakt voor onderzoek en ontwikkeling om technologische vernieuwing mogelijk te maken. Een land als België moet dit kunnen. Enkel door ver doorgedreven onderzoek naar alle vormen van hernieuwbare energie, en niet enkel zonne- en windenergie, moeten we in de toekomst kunnen spreken van een rendabele energie-opwekking. Een energiebeleid in een vrije markt met de nodige afspraken en spelregels zal kunnen leiden tot een zelfstandig energiebeleid zonder afhankelijk te zijn van Frankrijk, maar zal vooral voor een effectieve CO₂-vermindering zorgen. Mijnheer de minister, we zijn bereid om mee te werken aan uw klimaatbeleidsplan. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, u hoort dat niet de milieubeweging, de groenen en zelfs de sp.a uw bondgenoten zijn, maar wel het Vlaams Belang. U doet me denken aan een kind dat met een slecht rapport thuiskomt en zegt: "Ja maar, mijn vriendjes en vriendinnetjes hebben nog veel slechtere punten." U kunt dan zeggen: "maar voor turnen had ik wel goede punten." Of dat een gegronde reden is om uw eigen falen te verantwoorden, is nog iets anders.

Het vonnis van de Europese Commissie bevestigt wat we amper een maand geleden voorspelden. U zei dat we voor onze tijd spraken, dat u de Commissie wel even op haar plaats zou zetten. Jammer genoeg hebben we gelijk gekregen. Ik doe daar niet triomfalistisch over, omdat ik maar al te goed inschat wat de gevolgen daarvan zijn.

Ook over de onduidelijkheden uit het Vlaamse klimaatplan, waar we in het verleden op wezen, zullen we spoedig gelijk krijgen. De heer Caluwé wil dat u waakt over de jobs in de petrochemie. Wel, net door te veel te alloceren, door te veel uitstootkredieten te geven en hierdoor een fictieve realiteit te creëren, hebt u de bedrijven op het verkeerde been gezet en in de problemen gebracht waarin ze zich nu bevinden.

Mijnheer de minister, u hebt de stabiliteit onderuit gehaald, u hebt de uitstootkredieten toegekend. Ik zei vorige maand dat u dringend uit een ander vaatje moest tappen als we onze internationale klimaatverbintenissen zullen moeten realiseren. Wel, ik denk dat dit vaatje nu een groot vat is geworden. Ik hoop niettemin dat we hieruit lering trekken en alsnog het roer omgooien.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, als ik punten krijg van een leerling van een andere klas, dan is het wat moeilijk.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, u hebt de uitstootkredieten toegekend, niet een leerling uit een andere klas.

Minister Kris Peeters: Het is niet mijn bedoeling om te verwijzen naar vorige regeringen en genomen beslissingen. De heer Daems heeft verwezen naar elementen uit een vorige periode. Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat instrumenten zoals benchmarkconvenants en auditconvenants goede instrumenten zijn, die we moeten voortzetten. Mijnheer Glorieux, de andere elementen zijn geen vragen, maar uitspraken voor uw rekening.

Mijnheer Daems, een vergelijking is heel moeilijk. De hele klas wordt geconfronteerd met een strengere houding van de Europese Commissie inzake de emissiehandel en de leidersrol van Europa. Daar kan ik in meegaan, maar met de manier waarop het is toegepast, heb ik een probleem.

Mijnheer Martens, inzake de benchmarkconvenant had u het over een black box. Daardoor dacht ik, blijkbaar verkeerdelijk, dat u daar niet meer achter stond.

Ik stel alleen vast dat de convenanten getekend zijn. De wetgeving daarover was zeer duidelijk. De informatie op ondernemingsniveau is daarin meegenomen.

Ik heb begrepen dat daar in de SERV discussie over gevoerd is. De vakbonden willen verder gaan, maar de werkgevers hebben daar grote problemen mee. Mocht er een consensus zijn onder de sociale partners en in dit parlement, moeten we dat opnieuw bekijken. Het is heel belangrijk om datgene wat is afgesproken en contractueel vastligt, ook na te komen.

U hebt ook verwezen naar Duitsland. We moeten inderdaad opletten. U zegt terecht dat het niet kan dat wij

zouden worden uitgesloten uit de emissiehandel. We moeten met zeer veel zorgvuldigheid, een goed dossier én de argumenten die de commissie heeft aangehaald kijken hoever we gaan. Het is evident dat de rechtsonzekerheid te allen prijze voorkomen moet worden.

We hebben nu een aantal weken de tijd om het verdict van de Europese Commissie rustig te bestuderen. Ik zal daar verder over praten met mijn collega's, ook met die van de andere regio's. Wij zullen ook samen met de industrie naar een oplossing zoeken. Ik ben ervan overtuigd dat dit een verstandige aanpak is om de engagementen die van ons gevraagd worden, ook met betrekking tot Kyoto, in te vullen. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Rudi Daems: Ik wil met mijn korte slotbeschouwing antwoorden op wat de collega's van het Vlaams Belang zeggen. Er zijn twee manieren om om te gaan met wat Europa nu stelt: defensief en offensief.

Energie is inderdaad een vrije markt die gecorrigeerd moet worden door de overheid, maar de overallocatie haalt dat principe onderuit. Ik stel voor dat wat datgene wat Europa ons vertelt, zien als een opportuniteit. Wij moeten proberen om – ook via marktmechanismen – bijkomende inspanningen te leveren in ons eigen land. We moeten dat doen via interne maatregelen, die ongetwijfeld ook jobs zullen opleveren.

Minister Kris Peeters: Maar dat mag niet op een naïeve manier, mijnheer Daems.

De heer Bart Martens: Het is leuk om te horen dat de minister dat Europese systeem van emissiehandel overeind wil trekken. We kunnen het ons inderdaad niet permitteren om die prijzen te laten kelderen. Dat fnuikt alle investeringen van de industrie in verdere verbetering van de energie-efficiëntie, energiebesparing en dergelijke meer.

We kunnen ons dat niet veroorloven, temeer omdat andere landen, ook buiten Europa, met veel interesse ons systeem bekijken. De Oost-Amerikaanse staten gaan dit jaar ook beginnen met een emissiehandelssysteem. Zij denken eraan om hun systeem te linken aan het Europese. Dat is een reden te meer om het systeem overeind te houden, ervoor te zorgen dat het oplevert, dat daar CO₂-reducties uit voortvloeien en dat daar een verbetering van de eco-efficiëntie van onze Europese economie het gevolg van kan zijn.

Daarom vraag ik u om eens met uw Europese collega's te gaan nadenken over het design van het systeem voor de periode na 2012. We kennen nu emissierechten toe tot 2012, maar bedrijven die investeringen doen, schrijven die natuurlijk af over een veel langere periode. Zij hebben ook na 2012 nood aan een zekere constante in hun investeringsklimaat. Zij moeten weten welke ver-

goedingen ze kunnen krijgen voor investeringen die ze vandaag doorvoeren.

U zou samen met uw collega's kunnen kijken of er geen bodemkoers voor de CO₂-emissierechten kan worden afgesproken, zodat bepaalde investeringen achteraf niet gefnuikt worden. Dat is een idee van het Verenigd Koninkrijk. Er kan ook nagedacht worden over een veiling van een deel van die emissierechten, zoals Denemarken al doet, maar zoals ook premier Verhofstadt in zijn vierde Burgermanifest voorstelt. Dat zijn scenario's waarover we moeten durven nadenken.

We zitten nu met het systeem zoals het is. We moeten dat vlot trekken binnen het huidige wettelijke kader. Maar tegelijk moeten we durven nadenken over een opvolging voor de periode na 2012, omdat de strijd tegen de opwarming van de aarde tegen dan zeker nog niet gestreden zal zijn.

De heer Ludwig Caluwé: Offensief of defensief, maar vooral, zoals de minister zich zelf heeft laten ontvallen, niet naïef. We starten met het systeem van emissierechten. Een aantal bedrijven zijn vandaag reeds bijzonder energie-efficiënt. Het is voor hen veel moeilijker om extra investeringen te doen en op die manier emissierechten te laten vrijkomen, dan in die landen waar er bedrijven zijn die veel minder energie-efficiënt zijn en die met enkele investeringen in staat zijn om die emissierechten te laten vrijkomen. We moeten dat probleem op die manier verder benaderen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het standpunt van de Vlaamse Regering inzake het behoud van een federale jeugdinstelling voor jongeren die niet uit handen gegeven zijn

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het hele verhaal over Everberg en de aangekondigde federale jeugdgevangenis wordt stilaan eentonig en langdradig. De maatschappij moet er echter voor zorgen dat jongeren die op het verkeerde pad zitten of op het verkeerde pad dreigen te raken, niet verloren gaan voor de maatschappij. Als dat wel gebeurt, dan kost dat nadien nog meer aan de samenleving.

Eind oktober 2006 besliste de federale regering dat er in het Waalse Florennes een federale jeugdgevangenis zou

komen voor een 200-tal minderjarige veroordeelde delinquenten. Vorige week hebt u, mevrouw de minister, in de commissie Welzijn meegedeeld dat u geen voorstander bent van een gemeenschappelijke of tweetalige instelling. Het maakt niet uit of die er in Florennes of Everberg zou komen gezien de slechte ervaringen uit het verleden. Ik kan u daarin volgen. Zo hebben we slechte ervaringen met Everberg als tweetalige instelling aangezien de twee gemeenschappen op het vlak van taal en cultuur volledig naast elkaar functioneren. Verder hebt u ook gezegd dat de keuze voor Florennes als locatie een slechte keuze is, gezien de grote afstand voor de jonge Vlaamse delinquenten en hun familie.

Mevrouw de minister, u hebt vorige week in de commissie ook meegedeeld dat u geen voorstander bent van de voortzetting van Everberg in de huidige hoedanigheid. U ziet wel een rol voor Everberg als eentalige Vlaamse Gemeenschapsinstelling voor niet uit handen gegeven jongeren. Op dat punt is in de Kamer ook minister Onkelinx ondervraagd. Zij zou openstaan voor onderhandelingen. Verder citeer ik minister Onkelinx: "Eerst moeten we echter het precieze standpunt van Vlaanderen kennen. Is Vlaanderen voor het behoud van een federale jeugdinstelling voor jongeren die niet uit handen gegeven zijn? In het verleden bestonden daarover twijfels. Als we een positief antwoord hebben van Vlaanderen, ben ik bereid om te praten met alle ministers van de gemeenschappen over de diverse locaties."

Mevrouw de minister, ik vind dat een bizar en complex antwoord. Want uw standpunt is toch mijns inziens meer dan duidelijk. Daarom kan ik even niet meer volgen. Daarom vraag ik u: wat is uw reactie daarop? De toekomst van de jeugdgevangenis en de plaats van Everberg daarin is niet helemaal duidelijk. Wat is uw eigen standpunt? Blijft Everberg functioneren zoals nu het geval is maar dan als een eentalige instelling voor niet uit handen gegeven jongeren? Of wordt het een eentalig Vlaamse jeugdgevangenis voor uit handen gegeven veroordeelde minderjarigen? Of opteert u voor een combinatie van beide?

Een tweede vraag: is er intussen overleg geweest, en zo ja, wanneer, en wat is het resultaat? Zo neen, zult u zelf initiatief nemen om dit overleg te starten?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Collega's, het is correct dat wij De Grubbe hebben gebruikt vanuit zowel het Vlaams Parlement als vanuit de regering om meer te kunnen wegen op de onderhandelingen over de hervorming van het jeugdrecht. Wij hebben daar ten volle op kunnen wegen. Dat heeft uiteindelijk geleid tot het nieuwe jeugdrecht. Het was een moeizame tocht. Uit-

eindelijk zijn we blij dat een aantal punten konden worden behouden. Uiteraard blijven wij kritisch ten opzichte van een aantal elementen van dit nieuwe jeugdrecht.

Verleden week hebben wij in de commissie Welzijn het evaluatierapport 'De Grubbe' besproken. We hebben moeten vaststellen dat het een zeer kritisch rapport was. De conclusie ervan was dat de constructie zoals die vandaag in Everberg bestaat, moeilijk werkbaar is, heel wat overleg vergt en soms tot wrevel en moeilijkheden leidt door de verschillen in visie tussen de Frans- en de Nederlandstalige vleugel, door het verschil van personeel, door een verschillende visie op de begeleidings- en uitstapjes, enzovoort. Ik zal proberen hierover niet in herhaling te vallen.

Zulk een constructie is dus niet zo eenvoudig. Laten we daarom proberen van het verleden te leren, laten we ervoor zorgen dat we bij toekomstige constructies niet dezelfde fouten maken en opnieuw moeilijk werkbare constructies maken. Tegelijk moeten we voldoende creativiteit aan de dag leggen om te zoeken naar een oplossing voor de situatie in Everberg, die op het terrein wordt ervaren als moeilijk werkbaar. Op basis van die denkoefening kan de constructie in de toekomst worden gewijzigd.

Er zijn niet alleen moeilijkheden omwille van de verschillende visies. In het rapport komen ook een aantal bedenkingen naar boven met betrekking tot de infrastructuur. Als we dat aan elkaar koppelen, zouden we bij wijze van spreken twee vliegen in één klap kunnen slaan.

Ik heb dit gezegd omdat ik een aantal opportuniteiten zie. Vanuit Vlaanderen wensen wij een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de federale regering om te kunnen komen tot het federale detentiecentrum voor jongeren. Ik zal daar pleiten om niet opnieuw te kiezen voor één federaal detentiecentrum met een Nederlands- en een Franstalige vleugel, met opnieuw dezelfde moeilijkheden vandiën, maar wel voor één federaal detentiecentrum in de Franse Gemeenschap en één federaal detentiecentrum op het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap.

Tegelijk kunnen we in dit pleidooi voor twee eentalige federale detentiecentra ook nagaan hoe we de constructie van Everberg daarin kunnen integreren. Of moeten we deze zo laten? Ik houd beide opties in elk geval open. Het denkspoor om te gaan naar een eentalig Vlaams detentiecentrum werd voor mij nog versterkt toen ik in de media vernam dat de federale regering ervoor had gekozen om dat federale detentiecentrum in Florennes te vestigen. Dat zou natuurlijk helemaal moeilijk werkbaar zijn voor ons parket, onze jeugdmagistraten, onze begeleidingsequipes en de vervolgtrajecten die we met de jongeren moeten doorlopen als we een ade-

quaat antwoord willen bieden... Voor ons is dat geen evidentie en eigenlijk ook geen optie.

Dat is vandaag wat voorligt en dat is wat ik zal bespreken met mevrouw Onkelinx. We moeten capaciteitsvermindering vermijden en tegelijk nagaan welke constructie we kunnen opzetten die eentaligheid verzekert, terwijl we misschien ook de twee- of zelfs drietalige constructie van De Grubbe kunnen integreren in die nieuwe visie over het federale detentiecentrum langs Vlaamse zijde en het federale detentiecentrum langs Franstalige zijde.

Dat is de optie die ik graag met minister Onkelinx wil bespreken. Volgende week zullen we daarover overleggen. Afhankelijk van de visie van de Franse Gemeenschap kunnen we onderzoeken hoe het verder moet en hoe we mijn keuze voor een zo werkbaar mogelijke oplossing kunnen realiseren. Ik denk dat een tweetalige constructie niet goed is voor De Grubbe. En voor het nieuwe federale detentiecentrum mogen we zeker niet dezelfde fout maken.

Mevrouw Helga Stevens: Ik dank de minister voor haar antwoord. Het is erg verstandig te leren uit de fouten uit het verleden. De vraag is natuurlijk of ook de federale regering uit die fouten zal leren. U bent een heel verstandige minister, en ik ga akkoord met uw keuze om één detentiecentrum voor Vlaanderen en één voor Wallonië na te streven. Na de onderhandelingen van volgende week zal het hopelijk allemaal wat duidelijker worden. Het is hoog tijd dat er over deze cruciale zaak klaarheid wordt geschapen.

Het nieuwe jeugdsanctierecht zal op 1 januari 2009 in werking treden. We hebben nog twee jaar de tijd om het probleem op te lossen. De federale regering kennende, denk ik dat ze te laat maar dan overhaast te werk zal willen gaan. Wij willen op kerstdag 2008 niet tot de vaststelling komen dat nog niet alles in orde is. Ik vraag u dus om bij uw federale collega aan te dringen op een bevredigende oplossing, zodat Everberg een eentalig Vlaamse gemeenschapsinstelling wordt en er eventueel bijkomend ook een eentalig Vlaamse jeugdgevangenis komt in Vlaanderen. We zullen daarop in de commissie nog terugkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over diverse recente politieke verklaringen betreffende een mogelijke uitbreiding van de Brusselse grenzen

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over diverse recente politieke verklaringen betreffende een mogelijke uitbreiding van de Brusselse grenzen

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik neem aan dat u hier straks zult zeggen dat de uitspraken van de Brusselse minister Smet over de eventuele uitbreiding van het Brusselse Gewest onaanvaardbaar zijn. Dat ligt in de lijn der verwachting. Tot vandaag hadden alleen de Franstaligen het over de uitbreiding van Brussel, al dan niet als pasmunt voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. De voorzitter van de Parti Socialiste, de heer Di Rupo, is nog gematigd, want hij wil alleen maar Sint-Genesius-Rode. Maar vandaag blijkt dat niet voor iedereen aan Vlaamse zijde de grenzen van Brussel vastliggen. Er duikt immers een sp.a-minister op die nog verder gaat dan de heer Di Rupo.

Die minister van de sp.a wil niet alleen Sint-Genesius-Rode maar alle faciliteitengemeenten naar Brussel overhevelen. Hij is ervan overtuigd dat Brussel zal worden uitgebreid en hij zegt dat hij daarmee geen problemen heeft. U zult ongetwijfeld zeggen dat dit onaanvaardbaar is. Mijn punt is evenwel dit: u hebt onbetrouwbare coalitiepartners als het over staatshervormingen en het communautaire luik van het regeerakkoord gaat. Niet alleen de sp.a is op dat vlak onbetrouwbaar: dat geldt ook voor de VLD. U bent al eens bedrogen. Inzake de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde heeft men u laten vallen. Op dat punt is het regeerakkoord eigenlijk weggegooid.

De heer Somers heeft u gisteren namens zijn partij verbaal aangevallen.

Maar ook daar ging het over de staatshervorming. Hij zegt dat u geen ideeën hebt en meer en meer staatshervorming wenst en niet weet wat u daarmee aan moet. Ik maak het onderscheid, mijnheer de minister-president. Er is enerzijds een verkiezingsprogramma en anderzijds een regeerakkoord. Een verkiezingsprogramma dient om naar de kiezer te stappen. Er wordt in uitgelegd wat men zou willen doen. Een regeerakkoord is een afspraak tussen partijen die samen de meerderheid vormen en

waarin niet staat wat men eventueel zou willen doen, maar waarin staat wat men inderdaad afgesproken heeft te zullen doen.

Uw regeerakkoord bevat nu eenmaal een luik staats-hervorming, namelijk in de inleiding en in hoofdstuk 16. U moet mij eindelijk eens zeggen, mijnheer de minister-president, wat in uw regeerakkoord een bindende afspraak is tussen de coalitiepartners. Wij stellen vandaag vast dat dit absoluut niet het geval is. Wat is nu het statuut van dat luik uit het regeerakkoord?

Als ik u daarstraks zei dat u onbetrouwbare coalitiepartners hebt, dan heb ik het over dat luik. Staat dat erin om te lachen of als het noodzakelijke cement om bepaalde partijen over de streep te trekken? Ik kan mij moeilijk voorstellen dat een regeerakkoord een catalogus van 3 Suisses is, waar de ene zegt dat hij dit erbij pakt, maar het andere laat vallen. Dat gebeurt nu precies met het luik staats-hervorming. De sp.a stelt nu dat de gezondheidszorg niet langer moet gesplitst worden, en dat de transfers op 1 percent na zouden zijn weggevoerd.

Er staan nog wel andere dingen in, maar dit gaat over het luik staats-hervorming van uw regeerakkoord. Ik wil wel eens weten of dat luik erin stond om te lachen dan wel of u nog een meerderheid hebt ter zake? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, vorige zaterdag verklaarde Elio Di Rupo: "Je suis très relaxe, je suis très serein." Zijn regio heeft een werkloosheidsgraad van meer dan 20 percent en dat cijfer is vorig jaar nog gestegen, terwijl in Vlaanderen het aantal werklozen is gedaald. Zijn regio wordt geconfronteerd met corruptie in alle mogelijke steden, maar Elio is "très relaxe, très serein". Zijn enige boodschap tijdens dit weekend bestond erin heel even de taalgrens in vraag te stellen. Hij zou de corridor willen herstellen tussen Ukkel en Waterloo, Sint-Genesius-Rode inlijven, maar verder is hij geen separatist. Hij is tegen het separatisme, maar wil wel een bommetje plaatsen onder 'la Belgique' door de taalgrens in vraag te stellen. Ik vind dat niet langer ernstig. En bovendien richt hij zijn pijlen op Vlaanderen alsof wij niet verantwoordelijk zouden zijn. Dat is onaanvaardbaar. Maar men moet de Franstaligen ook geen voedsel geven. En dat is mijn tweede punt.

De heer Pascal Smet, vicepremier in Brussel, vindt het nodig om heel even te stellen dat de faciliteitengemeenten inderdaad bij Brussel moeten worden gevoegd. Hij excuseert zich met de stelling: "Ik ben niet communautairgevoelig, ik kan mij dat dus rustig per-

mitteren.” Dat wordt ook zo door de pers gepercipieerd: van Pascal kan men dat aanvaarden want hij is een man die zich niet borneert tot kleine taalproblemen. Hij is een man met een mondiale visie. Maar buiten dat openlucht-zwembad, heb ik daar nog niet veel van gemerkt.

Ik ben wat onrustig omdat sommige stellingen van Franstaligen worden gevoed door uitspraken van Vlaamse politici. Pascal Smet is wel teruggefloten, maar enkele weken geleden heeft Johan Vande Lanotte over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde gezegd dat het gerust kon wachten en geen prioriteit vormde. Elio Di Rupo stelt in datzelfde interview dat de regionalisering van de arbeidsmarkt en de sociale zekerheid voor hem totaal onbespreekbaar zijn, terwijl hij bloemetjes toewerpt aan eerste minister Verhofstadt en het heeft over ‘la fédération de Belgique’, een nieuwe uitdrukking.

Als men dat goed ontleedt, gaat het niet over meer bevoegdheden voor de deelstaten, integendeel. Premier Verhofstadt heeft vorige week nog verklaard dat de regionalisering van de arbeidsmarkt absoluut geen prioriteit is, integendeel. Hij zegt dat we, op het moment dat men een Europa maakt, de arbeidsmarkten niet meer kunnen afsluiten. Ik ben er dus ongerust over dat de verklaringen van Franstalige zijde gevoed worden door bepaalde Vlamingen, en niet de eerste de besten.

De Vlaamse Regering is op dit moment gevat door een regeerakkoord. We hebben het daarin heel duidelijk over de grenzen van Brussel, de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, maar ook over meer bevoegdheden voor de deelstaten op het sociaaleconomische vlak. Het is belangrijk om van de Vlaamse Regering te horen dat dit inderdaad nog altijd de agenda is, waarvoor de meerderheid in dit Vlaams Parlement zich heeft geëngageerd.

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Ik heb een aantal van de vele verklaringen van Waals minister-president Di Rupo gelezen. Ik laat aan u de kans om die te parafaseren en te citeren. Ik heb ook een aantal bemerkingen gehoord, gelezen en gezien van minister Pascal Smet. Ik heb contact gehad met de voorzitter van de sp.a en de vice-minister-president van de Vlaamse Regering. Ik heb begrepen dat de heer Smet teruggefloten is door zijn partij. Ik wil er ook op wijzen dat de aanpak van sociaaleconomische problemen in Brussel of van mobiliteitsproblemen niet vergt dat de grenzen van Brussel zouden worden veranderd. Er zijn voldoende beleidsinstrumenten. Ik denk dat we een oproep kunnen doen aan de Brusselse verantwoordelijken om die met iets meer goede wil te hanteren.

Over de taalgrens kan ik u ondubbelzinnig zeggen dat we vasthouden aan wat in het regeerakkoord staat en aan

wat hier gezegd is in de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005. Ik citeer: “De integriteit qua taalgrenzen houdt verband met het respect voor het Vlaams karakter van de Rand en de territoriale integriteit van Vlaanderen, waarbij het gaat om de wezenlijke politieke en maatschappelijke overweging dat de gemeenten in de Rand tot Vlaanderen behoren, ook Sint-Genesius-Rode, en alleen in Vlaanderen hun toekomst kunnen vinden. Het territorialiteitsbeginsel is een van de meest essentiële principes van onze federale staatsstructuur”. We staan daar onverkort en ondubbelzinnig achter. Uiteraard is het de bedoeling om het institutionele programma dat in het Vlaamse regeerakkoord staat, uit te voeren. De Vlaamse legislatuur duurt vijf jaar. Ik heb begrepen dat we van het Forum, dat ooit op federaal vlak is opgericht en dat beantwoordde aan een belangrijke passage in het federale regeerakkoord, niet veel meer moeten verwachten. Naar aanleiding van de volgende federale verkiezingen moeten we dus alles doen om effectief dat wat in het Vlaams regeerakkoord staat, te realiseren.

Ik wil de heer Di Rupo, die het fundamentele compromis waar de taalgrens deel van uitmaakt, in vraag stellen, wijzen op het eindverslag van het Harmelcentrum van eind jaren 50. Het kan als voorbereiding beschouwd worden voor het vastleggen van de taalgrens via de taalwetten van 8 november 1962 en 3 augustus 1963. Daarin staat letterlijk: “Men eerbiedigt de volkerenwet via het vastleggen van een taalgrens, die eist dat elke inwijkeling de cultuur en de taal overneemt van het milieu dat hij vrij gekozen heeft. De Waalse gemeenschap (sic) en de Vlaamse gemeenschap moeten gaaf zijn. De Vlamingen die zich in Wallonië en de Walen die zich in Vlaanderen vestigen, moeten door het milieu opgeslorpt worden. Aldus wordt het personeel element ten voordele van het territoriaal element opgeofferd.” De bron is het eindverslag van het Harmelcentrum, een onbevooroordeelde bron.

Er kan dus geen sprake zijn van het morrelen aan de grenzen van Brussel of aan het morrelen aan de taalgrens. De Vlaamse Regering is wat dat betreft, zeer duidelijk. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, het is natuurlijk altijd handig om de heer Van Rompuy achter u te hebben, die de voorzet geeft, waarna u hem maar binnen te koppen hebt.

Wat er werd gezegd over het centrum, dat weten we allemaal; daarover bestaat geen discussie meer binnen de Vlaamse partijen. Dat was echter ook niet mijn vraag. Mijn vraag was niet of u de uitspraken van minister Smet onaanvaardbaar vindt. Natuurlijk vindt iedereen die onaanvaardbaar, dat spreekt voor zich. Ik heb het echter over de interne cohesie binnen de

Vlaamse Regering wat het gedeelte staatshervorming betreft. Mijn vraag was hoe het daarmee zat. De PS-voorzitter zegt namelijk dat hij niet meedoet aan wat in uw regeerakkoord staat. Anderen, zoals de heer Somers, verwijten u dat u een staatshervorming wilt, terwijl diezelfde heer Somers toch voorzitter is van een partij die mee onderhandeld heeft over dit regeerakkoord en het ook ondertekend heeft. Daarover ging mijn vraag. Hoe gaat de Vlaamse Regering naar de verkiezingen, met welke communautaire agenda? Welnu, u hebt alleen gezegd dat de Vlaamse partijen na 2007 wel zullen zien wat er moet gebeuren met alles wat in dit regeerakkoord staat. U geeft geen antwoord op mijn vraag. U bent daarover intern verdeeld in de meerderheid, mijnheer de minister-president, en u weet dat zeer goed.

Ik stel dus vast dat u wat dat betreft – ik herhaal het – onbetrouwbare coalitiepartners hebt. U bent al eens bedrogen met de kwestie-Brussel-Halle-Vilvoorde en nu zult u opnieuw bedrogen worden. Er is in elk geval geen eenheid van bestuur wat dit gedeelte van uw regeerakkoord betreft. Ik moet dus helaas tot de conclusie komen dat hoofdstuk 16 van uw regeerakkoord, met de titel ‘meer Vlaanderen’, eigenlijk maar om te lachen was, om iedereen zand in de ogen te strooien. U zegt gewoon aan alle partijen dat ze er maar mee moeten doen wat ze willen. Als de Vlaamse Regering haar geloofwaardigheid wil behouden, dan voert ze haar regeerakkoord loyaal uit. Ik stel vast dat u met coalitiepartners zit die dat niet willen doen, wat een gedeelte van uw regeerakkoord betreft, en ik stel ook vast dat u daar geen enkele conclusie aan verbindt. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Van Hauthem, ik heb net de omgekeerde conclusie: ik denk dat de minister-president in alle duidelijkheid heeft gezegd dat die grenzen van Brussel niet bespreekbaar zijn, dat die taalgrenzen vastliggen, en dat de Vlaamse Regering dat hier bevestigt. Ook heeft hij bevestigd dat de Vlaamse Regering nog steeds achter het Vlaamse regeerakkoord staat, waarin staat dat de arbeidsmarkt en het gezondheidsbeleid moeten worden geregulariseerd en dat men moet overgaan tot een grotere fiscale financiële verantwoordelijkheid voor de deelstaten.

Ik ben echter heel ongerust over de manier waarop in Franstalig België met heel die problematiek wordt omgegaan. Ze hebben het nog altijd niet begrepen. Ze hebben niet begrepen dat men langs Vlaamse kant niet langer aanvaardt dat er een Belgische staat is waar een regio onvoldoende inspanningen doet, eigenlijk onvoldoende haar economie en werkgelegenheid stimuleert. Ze hebben niet begrepen dat het aanbod vanuit Vlaanderen om hun de hefboomen te geven om die take-off te realiseren, een aanbod is om hun eigen welvaartskansen te vrijwaren en dat wij van onze kant die hefboomen willen bewaren om aan de top van Europa te komen. Ze hebben niet begrepen dat het niet de inzet is van die

staatshervorming om te scheiden maar wel om beide regio's kansen te geven. De manier waarop de heer Di Rupo denkt om binnen een paar maanden premier te worden van een België waarin geen enkele hervorming mogelijk is: ik denk dat hij zich daar fundamenteel in vergist. Ik ben heel blij dat de minister-president hier heel duidelijk het engagement namens de Vlaamse Regering en de meerderheid van dit parlement op dat vlak gestalte heeft gegeven. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, ik wil toch even zeggen in naam van onze fractie dat we, net zoals in het verleden, zeker bij ons standpunt willen blijven. Het is zo dat het voor ons ook niet bespreekbaar is dat er iets zou gebeuren aan de grenzen. De grenzen moeten worden gerespecteerd en de taalwet moet worden gerespecteerd. Ik denk dat we de voorbije dagen ook duidelijk hebben aangegeven wat ons standpunt hieromtrent is. Onze voorzitter is daar zeer duidelijk over geweest. Ik denk dat ook onze Vlaamse minister, bevoegd voor de Vlaamse Rand, zeer duidelijk is in heel zijn beleid hieromtrent. Het is voor ons onbespreekbaar dat er ook maar zou kunnen worden geraakt aan die Vlaamse Rand.

We hebben in het verleden al bewezen dat de Vlaamse Rand ons na aan het hart ligt. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de omzendbrief-Peeters, om de Vlaamse Rand te vrijwaren.

Ik kan alleen maar zeggen dat ik me, namens onze fractie, garant zal stellen voor het voortzetten van dit beleid.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer Van Rompuy, u hebt gelijk als u stelt dat de minister-president duidelijk het signaal heeft gegeven dat moest worden gegeven. Dat was nodig, want het gaat toch om uitspraken van een minister in functie, die natuurlijk niet verbaasd moet zijn dat zijn woorden enige echo teweegbrengen. Het blijven onbegrijpelijke en spijtige uitspraken, waarmee hij, ongewild, heel wat onrust heeft gezaaid in de Vlaamse Rand.

Ons standpunt is gekend, dus ik moet dat hier niet herhalen. Wij houden niet vast aan taboes, omwille van de taboes, maar we moeten toch een minimum aan historisch besef hebben. Mijnheer de minister-president, u hebt al verwezen naar het Centrum-Harmel. We weten dat de taalgrens in de loop van onze geschiedenis altijd de neiging had om naar het noorden op te schuiven, en verschillende keren is dat ook gebeurd. De taalgrens is vastgelegd op vraag van de Vlamingen, waar dan ook een aantal toegevingen tegenover stonden.

Wie raakt aan de grondwettelijke indeling van de federale staat, want de grenzen tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Vlaamse Gewest zijn ook grenzen tussen de regio die tweetalig wordt bestuurd en de regio die in het Nederlands wordt bestuurd – dus ook in de faciliteitengemeenten –, weet waar hij begint, maar weet niet waar hij eindigt. Ik vind het vreemd dat net de voorstanders van de communautaire status-quo, met name de PS, meent op die manier de lont in het kruitvat te moeten steken.

Het was aan sp.a om klare wijn te schenken. Ik denk dat de voorzitter van de partij een aanzet heeft gegeven en dat ook mevrouw De Wachter heel duidelijk was. Meer woorden hoeven we daar vandaag dan ook niet aan vuil te maken.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw de voorzitter, ik wil nog even ingaan op het dossier van de bevoegdheidsverdeling. Ik wil nog eens herhalen dat, naar mijn oordeel, zowel jaren immobilisme als jaren status-quo de slechtste dienst is die we dit land kunnen bewijzen. Ook dit land kan niet meer verdragen dat gemeenschappen en gewesten op beleidsvlak geen maatwerk kunnen leveren om oplossingen te bieden voor de dagelijkse problemen van mensen.

Ik ben voorstander van een sereen debat, maar wel een debat dat leidt tot resultaten. Degenen die proberen om het amalgaam te maken van het programma van de Vlaamse Regering, in het verlengde van de resoluties van de jaren negentig, en separatisme, dragen een zeer zware verantwoordelijkheid. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, zoals zo dikwijls bij dergelijke vragen, heeft de heer Leterme gesproken als de heer Leterme en niet als minister-president. Over de grenzen van Brussel is iedereen het eens. Mijnheer de minister-president, over het communautaire deel van het regeerakkoord is niet iedereen het eens. U verdedigt dat nog altijd en zegt dat het in het regeerakkoord staat, maar u stelt dag na dag vast dat uw coalitiepartners andere dingen zeggen dan wat in uw regeerakkoord staat.

U bent ongeveer nog de enige die, wat dat betreft, uw woord gestand wilt doen, maar ik blijf vaststellen dat uw coalitiepartners niet betrouwbaar zijn en dat er inzake het communautaire deel van het Vlaamse regeerakkoord interne twisten zijn. De ene zegt dit en de andere zegt iets anders. Voor dit onderdeel hebt u binnen uw eigen meerderheid geen meerderheid meer. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ROUWHULDE

De voorzitter: Dames en heren, op 5 januari 2007 is de heer Eric Gryp overleden. De heer Eric Gryp was als senator voor het kiesarrondissement Gent-Eeklo tevens lid van de Vlaamse Raad van 3 december 1985 tot 24 november 1991.

Op 12 januari 2007 is de heer Julien Dufaux overleden. De heer Julien Dufaux was als senator voor het kiesarrondissement Hasselt-Tongeren-Maaseik tevens lid van de Vlaamse Raad van 14 februari 1989 tot 24 november 1991.

Namens het Vlaams Parlement betuig ik mijn deelneming aan de families.

Mag ik u vragen ter nagedachtenis van de heren Julien Dufaux en Eric Gryp een minuut stilte in acht te willen nemen? *(De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen een minuut stilte in acht)*

INTERPELLATIE van de heer Eloi Glorieux tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het regeringsstandpunt inzake het verlengen van de levensduur van de kerncentrales, naar aanleiding van de uitspraken ter zake van minister Kris Peeters

ACTUELE INTERPELLATIE van de heer Bart Martens tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitstap uit kernenergie en de uitlatingen hierover van Vlaams minister van Energie Kris Peeters

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik interpelleer u niet over uitspraken van een minister uit de Brusselse regering maar wel over uitspraken van een topminister uit uw eigen regering. Na het catalogeren van windenergie als een hype die wel snel over zal waaien, heeft minister Peeters onlangs weer een aantal uitspraken gedaan die eens te meer het investeringsklimaat in duurzame hernieuwbare energie catastrofaal onderuit halen. Minister Peeters stelt dat kerncentrales eigenlijk best tien jaar langer zouden open blijven en we de superwinsten die daardoor gemaakt worden, dan een beetje kunnen afromen en investeren in hernieuwbare energie. Mijnheer

de minister-president, dergelijke uitspraken zijn decadent om de volgende redenen. (*Rumoer*)

Waarom wachten tot 2015 om die superwinsten af te romen? Jarenlang heeft Electrabel SUEZ monsterwinsten gemaakt dankzij de monopoliepositie. De burgers en de bedrijven in dit land hebben stevast de tweede hoogste energieprijzen betaald van alle OESO-landen, zelfs na de vrijmaking van de energiemarkt. In de leveranciersvergelijkingen vanaf 2003 zien we dat net die producent en leverancier die het hoogste aandeel kernenergie in zijn pakket heeft zitten, met name Electrabel SUEZ, de hoogste stroomtarieven aanrekent aan de klanten. We moeten dus niet wachten tot 2015 maar uitspraken doen aan de federale regering om nu reeds de monsterwinsten van Electrabel SUEZ af te romen.

Dit is ook een decadente uitspraak omdat u daarmee de vrije energiemarkt op zich ondergraaft. Electrabel heeft jarenlang kunnen profiteren van monopoliewinsten en heeft nog altijd quasi een monopolie als elektriciteitsproducent in België. Door dergelijke uitspraken kan ik me voorstellen dat concurrenten niet geneigd zullen zijn om langer te investeren in nieuwe productiecapaciteit in ons land. Dergelijke uitspraken hebben als gevolg dat de vrije energiemarkt onderuit zal worden gehaald en zorgen ervoor dat er geen concurrentie is en de energieprijzen hoog zullen blijven.

Dan is er nog een reden waarom ik die uitspraak decadent noem. Samen met professor D'haeseleer, die zoals we weten de Electrabel-leerstoel aan de K.U.Leuven bekleedt, gelooft u op zich niet echt in hernieuwbare energie. Tenzij de kerncentrales langer mogen openblijven, dan mag er wel in worden geïnvesteerd.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Uw woordgebruik is volledig uw verantwoordelijkheid. Ik weet niet of u weet wat 'decadent' precies inhoudt. We hebben het hierover al gehad in de commissie. Het Vlaamse Gewest investeert 200 miljoen euro in energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. Het besteedt 120 miljoen euro aan groenestroomcertificaten, 20 miljoen euro aan warmtekrachtcertificaten, meer dan 20 miljoen euro aan premies voor netbeheerders en meer dan 20 miljoen euro aan onderzoek.

Ik weet niet waar u het haalt dat er onvoldoende zou worden geïnvesteerd in alternatieve energie en dat de overheid die onvoldoende zou stimuleren. Als u dat decadent noemt, dan is ofwel uw woordgebruik fout ofwel uw informatie niet volledig. (*Applaus bij het Vlaams Belang en CD&V*)

De heer Eloi Glorieux: Misschien hebt u opnieuw een vonnis van de Europese Commissie nodig om te geloven

wat hier wordt gezegd. (*Opmerkingen van minister Kris Peeters*)

U zegt dat we op koers zitten om onze doelstelling van 6 procent hernieuwbare energie tegen 2010 te halen. Dat is ook niet moeilijk: op Luxemburg na hebben we de laagste doelstelling van de hele Europese Unie.

Minister Kris Peeters: De VREG, een neutrale instelling, heeft de diverse verplichtingen over de jaren heen in een mooie tabel gegoten. In 2002 moesten we 0,8 procent hernieuwbare energie halen. Volgens deze tabel was het resultaat van de inleveringsronde 37 procent. In 2003 moesten we verplicht 1,2 procent halen. Daarvan was volgens de VREG 49 procent gerealiseerd. In 2004 moesten we 2 procent halen. Daarvan werd 76 procent gerealiseerd. In 2005 moesten we 2,5 procent halen, en we hebben 97 procent gerealiseerd. Ik verzeker u dat we voor 2006 3 procent zullen hebben gehaald. Nu, na een half jaar, bedraagt het totale aantal uitgereikte groenestroomcertificaten 541.659. Vermeignvuldigen we dat met 2, dan komen we uit op 1.083.318. Dan halen we de 3 procent, zoals voorzien, en de geplande 6 procent in 2010. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Eloi Glorieux: En dan? Zoals ik zeg, u zit op koers om een doelstelling te halen die ons helemaal niet in staat zal stellen om datgene realiseren waartoe de grote uitdagingen waarvoor we staan ons dwingen. U moet niet vergelijken met 2000 en 2001. Nu is het 2007. Dit is nu veel dringender dan toen. Als u nu iets verwezenlijkt, dan is dat omdat het toen in gang is gezet, en niet dankzij uw bijkomende inspanningen of uw bijkomend beleid van de voorbije 2,5 jaar. U verwijst steeds naar de vorige regering. Dat is goed, want die heeft inderdaad enorm veel gedaan. Maar wanneer komt u eens met verwezenlijkingen van die 2,5 jaar waarin u minister was? U hebt inderdaad dingen aangekondigd.

Minister Kris Peeters: Sinds het begin van deze nieuwe regering hebben we een echte boost gegeven aan de doelstellingen die we moesten halen qua alternatieve energie. We hebben de 3 procent voor 2006 gehaald. Zoals in het regeerakkoord is bepaald, zullen we in 2010 de norm van 6 procent halen. Ik wil niet altijd verwijzen naar de vorige regering, maar voor 2004 was dat niet het geval. Ik heb u de percentages gegeven.

De heer Eloi Glorieux: U stelt dat de kerncentrales eerst langer open moeten blijven. Een deel van dat geld zal worden afgeroomd en dan zullen we eens wat zien, dan zal er in hernieuwbare energie worden geïnvesteerd. Dat is vergelijkbaar met aan een alcoholist zeggen dat hij meer moet drinken, waarna met de opbrengst van de consumpties een project zal worden opgestart om hem een ontwenningsskuur te geven. (*Rumoer*)

U wilt meer investeren in kernenergie om daarmee geld binnen te halen voor investeringen in hernieuwbare energie. Dat is hetzelfde als drinken tegen alcoholisme. (Rumoer)

Minister Kris Peeters: Na gebruik van het woord ‘decadent’ die vergelijking maken, valt volledig onder de verantwoordelijkheid van de heer Glorieux.

Ik heb zopas gezegd dat we 200 miljoen euro op jaarbasis investeren in de promotie van alternatieve energie en groene stroom. Ik heb alles overlopen. De vergelijking die u maakt, is volledig misplaatst.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister-president, ik heb mijn interpellatie natuurlijk tot u gericht. Ik zal aan de hand van een aantal concrete voorbeelden aantonen hoe uw minister van Kernenergie het investeringsklimaat voor hernieuwbare energie en WKK ondergraaft.

Minister Peeters, nog niet zo lang geleden hebt u amnestie verleend aan Electrabel SUEZ, die de groenestroomdoelstellingen niet haalde. Het bedrijf had te weinig groenestroomcertificaten en had in feite een boete moeten betalen. U vond dat echter geen probleem en regelde dat Electrabel SUEZ geen boete diende te betalen, maar dat er een regeling kon worden getroffen. Vrijblijvend kon het bedrijf, bij wijze van dank, een beetje geld storten of investeren in hernieuwbare energie. Dat zou meegenomen zijn. Ik merk echter niets van extra investeringen van Electrabel in hernieuwbare energie.

Wat ik wel merk, is dat het bedrijf werd vrijgesteld van de boete en daardoor werden degenen die wel inspanningen leverden om de groenestroomdoelstellingen te halen, gepenaliseerd.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, dit is flagrant onjuist. Er was een rechtsgeding aanhangig dat jaren kon aanslepen.

Mijnheer Glorieux, ik wou niet opnieuw verwijzen naar het verleden, maar u dwingt me ertoe, want het rechtsgeding werd in gang gezet omdat er een wettelijk kader bestond waarin zo'n geding kans op slagen had. Ik heb een dading gesloten om er zeker van te zijn dat we er geld uit zouden kunnen halen en dat we dat geld op een goede manier opnieuw zouden kunnen investeren in alternatieve energie.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, u zou beter stimulerende uitspraken doen tegenover Electrabel en SUEZ opdat ze hun verplichtingen nakomen in plaats van het bedje te spreiden voor de kernenergie.

Ik geef een ander voorbeeld. Het geld van het energiefonds, dat bedoeld is om te investeren in hernieuwbare energie en in rationeel energiegebruik in Vlaanderen,

geeft u uit aan buitenlandse uitstootkredieten. Recent werd 32 miljoen euro uitgegeven aan twee internationale fondsen: één van de Wereldbank en een van de European Bank for Reconstruction and Development. Met dat geld hadden in Vlaanderen heel wat duurzame jobs gecreëerd kunnen worden. U hebt dat niet gedaan omdat u een andere agenda hebt: het onderuithalen van de kernuitstap.

Om dezelfde reden wees u ook ons voorstel van de hand om naar Duits voorbeeld een alliantie voor werk en milieu aan te gaan met de werkgevers, de industrie, de vakbonden en de milieubewegingen. In Duitsland heeft dit veel jobs en een CO₂-besparing opgeleverd.

Collega's, kerncentrales sluiten is geen fetisj, zoals de heer Schouppe een paar dagen geleden op tv zei. Het is een zeer gefundeerde, weloverwogen beslissing geweest, die werd genomen na een lang debat in Kamer en Senaat – in tegenstelling trouwens tot het invoeren van de kernenergie waarover nooit een debat werd gevoerd, noch een maatschappelijk noch een parlementair.

Vooraleer ik mijn vragen stel, wil ik nog even beargumenteren dat de strijd tegen kernenergie geen fetisj is. Kernenergie is duur, niet duurzaam, gevaarlijk en – gelukkig maar – ook overbodig.

Kernenergie is duur. Het is slechts een type van industriële activiteit waarvan de winst volledig wordt geprivatiseerd en de kosten worden gesocialiseerd. Als we merken dat zelfs stroomleveranciers en -producenten zoals Ecopower, die zich op geen enkele manier ooit met kernenergie hebben ingelaten, in hun stroomprijs een taks moeten doorrekenen voor de behandeling en de berging van radioactief afval, dan is het duidelijk dat de kosten van kernenergie worden gespreid over heel de samenleving, terwijl de winsten allemaal in de richting van Parijs, van SUEZ, gaan.

De burger en de overheid betalen de factuur, Electrabel en SUEZ maken grote sier met de winsten.

Kernenergie is ook niet duurzaam. In alle stappen van de nucleaire keten vinden constant radioactieve lozingen plaats, die op termijn de genetische integriteit van alle leven aantasten. Dit ligt ons, ecologen, heel nauw aan het hart.

Men doet alsof dat een inheemse energiebron is, die aan de bomen groeit in het Hageland of de Kempen. Niets is minder waar. Het uranium van onze zogezegd propere kerncentrales halen we uit Kazachstan, Namibië en Siberië, waar de internationale stralingsnormen niet worden nageleefd.

Binnenkort worden die voorraden schaarser en zal er meer activiteit en verrijking nodig zijn om ze uit de

grond te halen. De licht voordelige CO₂-balans die kernenergie nu heeft tegenover bijvoorbeeld gasgestookte centrales, zal spoedig teniet worden gedaan.

De voorzitter: De heer Schouppe heeft het woord.

De heer Etienne Schouppe: Mijnheer Glorieux, als u een voordeel van 1 tot 60 van kernenergie tegenover gasgestookte centrales licht noemt, dan vraag ik me af wat een groot voordeel is.

De heer Eloi Glorieux: De verhouding is 1 tot 3, en over tien jaar, als er armere uraniumertsen zijn die veel moeilijker uit de grond te halen zijn en veel meer moeten worden verrijkt, zal het voordeel nihil zijn.

De voorzitter: De heer Dedecker heeft het woord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Ik heb hier voor mij het rode boekje van Synatom liggen. Daarin verklaart de directeur van de bevoorrading, de heer Pauluis, dat er nog voor 675 jaar uranium is.

De heer Eloi Glorieux: Er zijn nog voor 30 tot 40 jaar aan gekende rendabele voorraden aan de huidige marktcondities.

De heer Jean-Marie Dedecker: U zult die 675 jaar misschien overleven, maar uw groene beweging niet. Ik zal u dit boekje straks overhandigen.

De heer Eloi Glorieux: U kunt veel bronnen raadplegen. U kunt ook Synatom als bron aanhalen, maar daar kan ik 20 andere bronnen van onafhankelijke instellingen tegenover zetten, die net het tegenovergestelde beweren.

Waarom benadrukt het IPCC in elk nieuw rapport dat kernenergie geen realistische bijdrage kan leveren aan de strijd tegen het broeikaseffect, maar als gevolg van het wegdraineren van middelen, effectieve maatregelen veeleer tegenwerkt?

Er is ook nog het afvalprobleem. Nergens ter wereld is daar een oplossing voor. Ik richt me nu tot de heer Van Dijk, die de eer heeft in een gemeente te wonen die dankzij een beslissing van de VLD en sp.a in de federale regering, binnenkort laagradioactief afval definitief mag bergen. Een maand geleden heb ik met de heer Daems het kernafvalcentrum in Soulaïne bezocht. Dessel wil net hetzelfde centrum bouwen.

We hebben de officiële rondleiding gekregen in Soulaïne, we hebben met de pr-dienst gepraat, maar we hebben ook met lokale beleids mensen gepraat, die zeiden: “Men belooft ons in het begin dat er geen radioactieve lekken zouden zijn. Op dit ogenblik, terwijl het centrum wordt

volgstuwd met laagradioactief afval, wordt er al radioactiviteit in de lucht en het grondwater gemeten.”

Iemand anders zei: “We hoopten, zoals men ons had voorgespiegeld, dat heel wat toeristen naar het bezoekerscentrum zouden komen. Wij hebben hier een recreatiecentrum. We proberen in alle talen te zwijgen over het feit dat er vlakbij een kernafvalcentrum is, want we merken dat de toeristen wegblijven.” Denk hieraan als men pretendeert dat er voor laagradioactief afval al een oplossing zou zijn. Als dat voor laagradioactief afval niet het geval is, dan zeker niet hoogradioactief afval.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer Glorieux, ik wil u geruststellen: het concept is niet hetzelfde is als dat van Soulaïne. Wij zijn ons er ook zeer goed van bewust dat de berging van nucleair afval geen toeristische attractie is. Zo stellen we dat ook niet voor.

Ik ben wel blij dat in dat land een beslissing dienaangaande genomen is, met een grootschalige bevraging van de lokale bevolking. Zo is er een systeem gegroeid met een draagvlak om aan een gemeenschappelijk probleem een oplossing te geven. Ik ben blij dat er bij ons weinig mensen zijn die tekeergaan zoals u, want dan zou er geen oplossing zijn. Een tijdelijke berging is immers ook geen oplossing.

Ik heb de indruk dat u hier een sfeer creëert alsof er in Soulaïne een zware besmetting is. Ten eerste is het systeem niet hetzelfde, en ten tweede wordt er constant gewerkt met een breed draagvlak, zodat de mensen goed weten waarover het gaat.

Er zijn heel wat afvalvormen en afvalstromen die veel minder opgevolgd en gecontroleerd worden dan deze. Ik ben ervan overtuigd dat de behandeling van het nucleaire afval in ons land op een correcte, doorzichtige en efficiënte manier gebeurt.

De heer Eloi Glorieux: Het zou er nog aan ontbreken dat het niet op een efficiënte manier gebeurt. En dat betekent bovendien niet dat er ook maar enige garantie is, dat het effectief zal worden afgeschermd zolang dat nodig is.

We hebben het dan nog alleen maar over laagradioactief afval. Vorige week verschenen in het wetenschappelijke tijdschrift Nature de resultaten van een nieuw onderzoeksrapport. Die resultaten brachten aan het licht dat de materialen die ontwikkeld waren om het hoogradioactieve afval in te pakken, niet voldeden. Op basis van simulaties stelde men vast dat die materialen al na 200 jaar gedegradeerd zouden zijn, in plaats van de honderdduizenden jaren die nodig zijn. Daar-

door zou de radioactiviteit van de eeuwig levende en zeer hoog radiotoxische isotopen in de omgeving terecht komen.

Kernenergie is duur. Het is niet duurzaam en evenmin veilig. De risico's nemen toe met de leeftijd. Materialen degraderen, dat geldt voor alle technologieën. Reactorvaten worden broos en dergelijke meer. Bovendien is het een gok om ze langer dan 40 jaar open te houden. Nergens ter wereld heeft men ervaring met zulke grote kernreactoren – commerciële kernreactoren van 1.000 megawatt – die langer dan 40 jaar open zijn.

Als die kernreactoren veilig genoeg zouden zijn om naast te wonen, hoe komt het dan dat verzekeringsmaatschappijen weigeren om het risico te dekken? Hoe komt het dat vrijstelling van aansprakelijkheid gegeven wordt aan de uitbaters van kerninstallaties?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Glorieux, ik heb respect voor ieders mening. Het debat wijst uit dat de verschillende instellingen inderdaad verschillende stellingen poneren. De discussie is niet zwart-wit.

Het is niet correct dat u met dergelijke voorbeelden komt, ook omtrent de veiligheid. Onlangs is er in de Kamer een vergelijkbaar incident geweest, waarbij men zei dat er geen controle is op de veiligheid.

Kerncentrales hebben een economische levensduur. De technische levensduur kan perfect verlengd worden. Het is niet, zoals u het voorstelt, dat er na 40 jaar al dan niet verlengd kan worden. Bepaalde stukken worden al na een aantal jaren vernieuwd, andere stukken wat later.

Mijn stelling is dat een verlenging van de levensduur de veiligheid verhoogt. Wereldwijd hebben 47 kerncentrales een gunstig advies gekregen voor de verlenging van hun levensduur. Geen enkel aanzoek tot verlenging van de levensduur is geweigerd. Al die landen gaan op een correcte manier om met de veiligheid. Het verlengen van de levensduur betekent dus niet dat de veiligheid in het gedrang komt.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Decaluwe, hoe ouder een apparaat of een technologie wordt, hoe meer de materialen beginnen te degraderen. Het is inderdaad zo dat in een kerncentrale een aantal onderdelen vervangen kunnen worden. Sommige onderdelen zoals het reactorvat kunnen echter niet worden vervangen. Het reactorvat is nu net dat onderdeel van een kerncentrale dat de meeste risico's inhoudt. Het reactorvat is het meest gevaarlijke en wordt ook broos. Het SCK doet onder meer onderzoek naar het embrittlement van het reactorvat. Dat fenomeen wordt nog versterkt door het gebruik van

MOX-kernbrandstof in plaats van traditionele uranium-kernbrandstof zoals dat in onze kerncentrales gebeurt.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, het is inderdaad zo dat wereldwijd een 40-tal kerncentrales een gunstig advies hebben gekregen voor de verlenging van hun levensduur van 40 naar 60 jaar. Er zijn nog 8 reactoren on the review voor de verlenging, 27 hebben een letter of intent gekregen voor een verlenging.

Het spreekt voor zich dat die verlenging moet gebeuren in zo veilig mogelijke omstandigheden. Dat is een zorg die ik met u deel. De verschillende hernieuwbare componenten kunnen de veiligheid nog verhogen. Wanneer de reactor zelf versleten is, is een verlenging natuurlijk niet mogelijk. Daar hebt u wel een punt. Experts verklaren echter dat een verlenging mogelijk is met de nodige garanties inzake veiligheid. In dat opzicht plaatsen de cijfers die ik heb meegegeven uw betoog in een ander daglicht.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, ik zei daarnet dat het een gok is en u bevestigt dat. De levensduurverlenging van ruim 40 van de bijna 500 kerncentrales vormt geen enkel bewijs voor de veiligheid. Dat bewijst enkel dat bij sommige de tendens bestaat om de levensduur van kerncentrales te verlengen. Er zijn geen reactoren in de wereld die ouder zijn dan 40 jaar en waarvan kan worden bewezen dat een levensduurverlenging zonder gevaar is.

Minister Kris Peeters: Er zijn 13 reactoren die ouder zijn dan 35 jaar. In Nederland is de levensduur van de kerncentrale in Borsele verlengd. Borsele is gebouwd in 1973. Indien zo'n verlenging niet in veilige omstandigheden zou kunnen gebeuren, zouden we onmiddellijk alle kerncentrales moeten sluiten en Nederland het signaal moeten geven dat we ons grote zorgen maken.

De heer Eloi Glorieux: U zou dat beter doen in plaats van ervoor te pleiten de kerncentrales 10 jaar langer open te houden.

Er is nog een andere bedreiging, niet enkel van een ongeval maar ook jammer genoeg van terrorisme. Kernenergie maakt een samenleving bijzonder kwetsbaar, zeker wanneer 55 procent van de elektriciteit van een kerncentrale afkomstig is. Zelfs wanneer de reactor zelf niet wordt getroffen maar enkel de omliggende infrastructuur, valt heel het land plots zonder elektriciteit. Ik hoop van harte dat het niet gebeurt, maar ik verkies toch een aanslag op een windmolenpark boven die op een kerncentrale.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Glorieux, er zijn grenzen aan het populisme. Indien het risico op

een kernramp zou bestaan wanneer de centrales meer dan 40 jaar oud zijn, dan moeten de centrales onmiddellijk worden gesloten.

Ik veronderstel dat mensen, ook op internationaal vlak, de verantwoordelijkheid hebben om dat te controleren. Dan afkomen met de insinuatie dat er een aanslag gebeurt. Ja, hier kan óók een aanslag gebeuren. Dat is demagogie van Groen!, enkel om stemmen te halen, enkel om electorale redenen, enkel om uzelf een profiel te geven. Ik vind dat totaal onverantwoord. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Eloi Glorieux: Waarom werd na de aanslagen in New York luchtafweergeschut geplaatst rond een aantal kerncentrales in Europa? En zeg nu niet: in België niet. Inderdaad, in België niet. Het risico zal in België minder groot zijn dan in andere landen zoals Engeland of Frankrijk. Maar het is effectief gebeurd. En er zijn effectief verdachte bronnen gevonden die stelden dat dergelijke aanslagen werden voorbereid. Het is niet door te stellen dat we daaraan even voorbijgaan dat het probleem zich nooit zál voordoen.

Wat nu dat populisme betreft: tien jaar geleden heb ik als verantwoordelijke voor de energiecampagne bij Greenpeace bij een Engelse universiteit een rapport laten maken over de mogelijke gevolgen van een militaire aanval op een nucleaire installatie. De werktitel van die studie was 'Effects of War and Terrorism on Nuclear Power Plants'. Uiteindelijk beslisten we om het woord 'terrorisme' te schrappen om niemand op ideeën te brengen. Op dit ogenblik, nu er absoluut geen enkele morele grens meer is aan terrorisme, zit niemand nog te wachten op deze toespraak of op een rapport van Greenpeace om kerncentrales effectief als een reëel doelwit te beschouwen.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, dat uitgerekend Groen!, de kampioenen van het politiek correcte denken, nog zou uitpakken met de islamdreiging of de islamitische terreurdreiging of de fundamentalistische islamitische terreurdreiging ten aanzien van kerncentrales, dat had ik nooit durven denken. Dat is het cynisme ten top. Maar het is ook de hypocrisie ten top. Ik heb Groen! decennialang tegen ons weten fulmineren, toen wij nog maar durfden te evoceren dat zoiets misschien mogelijk was. Vandaag, om toch maar de kernenergie te bestrijden en de kerncentrales te laten sluiten, gaat men zo ver om deze argumentatie schaamteloos over te nemen en hier ten tonele te voeren: het toppunt van hypocrisie, het toppunt van cynisme. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Eloi Glorieux: Mag ik erop wijzen, mijnheer Dewinter, dat de aanslag in de Verenigde Staten op het

overheidsgebouw – ik ben de staat waar dat gebeurde even vergeten – werd uitgevoerd door een rechtse extremist, niet door iemand van de islam of in naam van de islam. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang, CD&V en de N-VA*)

Maar er is ook goed nieuws. Kernenergie is overbodig. Wereldwijd is kernenergie marginale energie. Nu al wordt er meer energie opgewekt door middel van hernieuwbare energiebronnen dan door middel van kernenergie. De wereldwijde doorbraak die al vijftig jaar wordt voorspeld, is er ondanks de enorme steun van Euratom, van het Internationaal Atoomagentschap, van een heleboel nationale staten uit de westerse wereld, niet gekomen. In de Europese Unie zijn er meer landen zonder dan met kernenergie. Die evolutie zet zich door. Dit jaar werden in de Europese Unie al zeven reactoren gesloten – terwijl er slechts één in aanbouw is, in Finland, en er ook een concreet plan is om een tweede te bouwen, in Frankrijk. Die zogenaamde 'boom' van kerncentrales waarnaar al dertig jaar wordt verwezen, komt er niet. Tenzij dan de 'boom' Tsjernobyl. Sinds de jaren negentig worden er meer reactoren stopgezet dan er nieuwe worden opgestart.

In de VS, de bakermat van de kernenergie, dateert het laatste reactororder dat niet is afbesteld en daadwerkelijk is uitgevoerd, van 1973. Daar was kernenergie al op de terugweg nog voor men er bij ons goed en wel aan begonnen is. De kernuitstap is wereldwijd bezig. In België zijn de drie reactoren die in 2015 moeten gesloten worden de facto al overbodig.

De heer Jean-Marie Dedecker: De heer Glorieux moet zijn huiswerk maken in plaats van de terroristen achterna te lopen. De Chinese minister van Milieu is hier geweest. Hij is in de Kamer door de heer De Croo ontvangen. In China zijn er 48 kerncentrales gepland; 11 zijn er in aanbouw. Maak uw huiswerk.

De heer Eloi Glorieux: Ik had het over Europa. Kuis uw oren uit.

De heer Jean-Marie Dedecker: U hebt last van een selectief geheugen. Als u uw huiswerk maakt, dan moet u het volledig maken.

De heer Etienne Schouppe: U bent ervan overtuigd dat het overbodig is om die centrales in dienst te houden. U moet er evenwel rekening mee houden dat we vandaag al bijna 10 procent van onze elektriciteitsbehoeften moeten importeren. Die import komt bijna helemaal uit Frankrijk, en daarvan is 78 procent van kerncentrales afkomstig. Als u verder wilt afbouwen, dan moet u de mensen duidelijk uitleggen dat in Tihange een centrale wordt gesloten om 100 kilometer stroomopwaarts van de Maas, in Chooz, elektriciteit te halen die aan identiek dezelfde voorwaarden wordt

geproduceerd. Laten we de mensen geen rad voor de ogen draaien en de energievoorziening van dit land ernstiger nemen dan u doet. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Schouppe, u kunt gelijk hebben als u enkel rekening houdt met de elektriciteitswinning uit grote kern-, steenkool of gascentrales. U kunt evenwel niet de tendens ontkennen die zich aftekent: Tessenderlo Chemie, Exxon en andere bedrijven werken aan alternatieve productiecapaciteit. Als die trend zich doorzet, worden kerncentrales effectief overbodig zonder dat we elektriciteit uit buitenlandse kerncentrales moeten importeren. Het is niet juist dat we elektriciteit uit buitenlandse kerncentrales moeten importeren als we onze kerncentrales sluiten. Dat is een dogma.

Als we hier kerncentrales sluiten, dan moeten we tezelfdertijd nieuwe productiecapaciteit ontwikkelen, via hernieuwbare, duurzame warmtekrachtkoppeling en met de efficiëntste STEG-centrales. De bedrijven zijn er trouwens mee bezig.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Finland en Frankrijk hebben beslist een reactor van de derde generatie te bouwen. In Nederland wordt de kernuitstap verdaagd. In Zwitserland heeft de bevolking in een referendum beslist om de kerncentrales niet vroegtijdig te sluiten en geen moratorium voor nieuwe kerncentrales in te voeren. Vandaag uit kernenergie stappen, zou een gigantische blunder zijn. Het zou ons ontzaglijk veel kosten: een verlies aan expertise en de verplichting om in het buitenland duurdere elektriciteit gewonnen uit kernsplijting aan te kopen. En als ecofundamentalist zou u gevoelig moeten zijn voor het bijkomende feit dat uw voorstel neerkomt op een toegenomen CO₂-uitstoot. Kerncentrales zijn en blijven nodig. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: U hebt in een antwoord op een vraag van de heer De Decker toegegeven dat er over de prognoses honderden studies bestaan die mekaar tegenspreken. Hoe kunt u dan weten dat de cijfers waarmee u ons om de oren slaat juist zijn? U pikt er de studie uit die het best in uw kraam past, en vanuit uw extreemlinkse visie beschouwt u ze als de bijbel. Vertel ons geen sprookje waarvan u niet weet of het wel zal uitkomen.

De heer Eloi Glorieux: Ik heb het over de realiteit: wereldwijd is kernenergie een marginale energiebron. Zelfs in de EU zijn de landen die elektriciteit uit kernenergie winnen een minderheid.

Doe niet alsof kernenergie het summum is van energie-opwekking dat overal naar voren wordt geschoven. Dat is niet zo, wie vandaag met kernenergie bezig is, is marginaal bezig.

Ik had graag verduidelijking gekregen over het volgende punt. Sprak minister Peeters effectief namens CD&V of sprak hij namens de Vlaamse Regering? Is dat intussen al rechtgezet in de media? Uw partijvoorzitter heeft laten weten dat dit het standpunt van CD&V is. Als minister Anciaux als minister van Jeugd en Sport dergelijke uitspraken zou doen – maar ik verdenk hem er niet van zulke domme uitspraken te doen – dan zou ik er niet zwaar aan hebben getild. Ik zou het hebben afgedaan als zijn persoonlijke mening. Maar als minister Peeters, als topminister van deze regering, gedoodverfde nieuwe minister-president en minister van Energie, dergelijke uitspraken doet, gaat dat veel verder dan louter een uitspraak in naam van CD&V. Ik veronderstel dan dat het in naam van de hele regering is. Ik had daar graag een duidelijk antwoord op gekregen.

De heer Carl Decaluwe: Hoor ik u zeggen dat de ene minister wel iets in eigen naam mag zeggen en de andere niet?

De heer Eloi Glorieux: Neen. Als de minister van Jeugd en Sport over deze materie een uitspraak doet, ga ik daar overheen, maar als de minister van Energie, de gedoodverfde nieuwe minister-president, zo'n uitspraak doet, is dat veel zwaarder. Hoe verantwoordt u het dat een minister uitspraken doet die de doelstellingen van de eigen regering ondergraven? Kan een minister die niet langer loyaal is aan zijn regering nog langer functioneren? Is dit het goede bestuur van CD&V? Is dit de eenduidigheid en de coherentie die er zouden komen als CD&V aan de macht was? Ik hoor CD&V dit zeggen, sp.a iets anders en spirit nog iets anders. We merken dat deze regering hierover geen eensgezind standpunt inneemt. Daarom vraag ik aan de minister-president. Is dat zo? Of is het niet zo? Worden de uitspraken van uw minister door de regering gedekt? Staan ze symbool voor wat de hele regering hierover denkt? Of is het enkel een diepe gedachte van één enkele minister? Heeft hij hier misschien 'voor zijn tijd' gesproken? (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, mijn interpellatie gaar over hetzelfde onderwerp, het voorstel van minister Peeters vorige week in Ter Zake om de kerncentrales in ons land tien jaar langer open te houden. Hij stelde voor om de extra opgewekte stroom te belasten met 20 euro per megawatt/uur. Dat zou 10 miljard euro opleveren die in Vlaanderen kunnen geïnvesteerd worden in alternatieve energie. Uiteraard verheugen wij ons erover dat de minister erkent dat investeringen in hernieuwbare en duurzame vormen van elektriciteitsopwekking een massieve bijkomende ondersteuning verdienen, maar wij hebben wel problemen met het feit dat minister Peeters deze

ondersteuning afhankelijk maakt van een federale financiering, die slechts mogelijk wordt door terug te komen op de wet op de kernenergie-uitstap.

In feite chanteert hij de coalitiepartners die tegelijk in de Vlaamse en de federale regering zitten door te stellen dat als men federaal blijft vasthouden aan de kernuitstap, dit de noodzakelijke boost voor investeringen in duurzame vormen van energievoorziening in Vlaanderen zal tegenwerken.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Ik heb daarstraks al gezegd, en hoop dat u dat toejuicht, dat we nu in Vlaanderen al meer dan 200 miljoen euro investeren ter aanmoediging van groenestroomopwekking en de daarmee verbonden problematiek. Ik heb de verschillende bedragen al vermeld. Het is niet zo dat we dat afhankelijk zouden maken van beslissingen door andere bevoegdheden. We leveren vandaag al de nodige inspanningen en maken de nodige budgetten daarvoor vrij.

De heer Bart Martens: Ik erken dat er de laatste jaren een serieuze inhaalbeweging geweest is. Er is het Vlaams Energieplan voor hernieuwbare energie, waarin een aantal maatregelen uit ons Windkracht 10-plan werden opgenomen. De omzendbrief over de ruimtelijke inplanting van windmolens is aangepast en versoepeld. Er komt een nieuw hoofdstuk in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen over de ruimtelijke inplanting van windmolens. De minimumwaarden die men krijgt voor groenestroomcertificaten, subsidies voor hernieuwbare energieprojecten, worden contractueel vastgelegd, zodat er effectief meer rechtszekerheid is over die subsidies. En inderdaad, 200 miljoen euro per jaar, wordt geïnvesteerd in duurzame vormen van energie, in hernieuwbare energie, in warmtekrachtkoppeling enzovoort.

Maar de uitdaging waar we voor staan, is zo groot, dat wellicht die 200 miljoen euro per jaar niet zullen volstaan. Het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek, verbonden aan dit Vlaams Parlement, heeft een paar jaar geleden een rapport uitgebracht over het maatschappelijk debat over kernenergie in Vlaanderen.

Ze hebben een lijst gemaakt van de subsidies voor het onderzoek en de ontwikkeling van kernenergie in ons land. Ze kwamen tot de conclusie dat er, gecumuleerd over de voorbije decennia, 250 miljard Belgische frank geïnvesteerd is in kernenergie. Als we de 200 miljoen euro waarnaar u verwijst, effectief zouden aanhouden, betekent dit dat we meer dan 30 jaar lang die inspanning moeten volhouden om tot eenzelfde steun te komen voor de ontwikkeling van duurzame energiebronnen. We hebben een eerste stap gezet met die 200 miljoen euro,

maar die stap is onvoldoende. Ik zou het betreuren mocht dat de laatste stap zijn.

Minister Peeters is Vlaams minister van Energie, en in die hoedanigheid niet bevoegd voor het federale beleid inzake kernenergie. Als hij daar dan toch uitspraken over doet, vinden we dat het duidelijk moet zijn of hij die al dan niet namens de Vlaamse Regering doet. We willen klaar en duidelijk van de minister-president horen dat minister Peeters zijn uitspraken deed als CD&V-politicus en niet als een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering en dat hij geen standpunt van de Vlaamse Regering heeft vertolkt. Bovendien kunnen we niet aanvaarden dat de minister de realisatie van zijn eigen beleid inzake energie-efficiëntie en hernieuwbare energie afhankelijk zou maken van bijkomende federale financiering. Ik heb de voorbije weken vele staatsmannen horen zeggen dat de volgende staats hervorming er een moet zijn waar er vooral bevoegdheden overgedragen worden en de financiering wordt gelaten zoals ze is. Wat blijkt? Dat vooral de federale overheid met een structureel financieringsstekort kampt en dat de gewesten eerder ruimere budgettaire mogelijkheden hebben. Dan gaat het niet op om de financiering van bevoegdheden die al overgedragen zijn, afhankelijk te maken van een bijkomende federale financiering. Als de Vlaamse Regering echt een investeringsregering is – waar u prat op gaat – dan moet Vlaanderen voor de financiering van zijn eigen bevoegdheidsdomein zelf kunnen instaan.

De voorzitter: De heer Schouppe heeft het woord.

De heer Etienne Schouppe: Ik wil aan de heer Martens zeggen dat minister Peeters bevoegd is voor milieu en energie, en het dus logisch is dat hij zoekt naar duurzame oplossingen voor de energiebevoorrading van dit land. Ook al heeft hij voor energie niet de totale bevoegdheid, hij heeft welbepaalde verantwoordelijkheden en ideeën voor de distributie en de sociale aspecten van de energielevering aan de bevolking. Dat hij daarover een opinie heeft en die uitspreekt, dat lijkt me de logica zelve.

Ook al heeft hij het niet voor 100 procent voor het zeggen, voor die aspecten waarvoor hij wat Vlaanderen betreft bevoegd is, is hij volkomen in zijn rol wanneer hij klaar en duidelijk zegt wat hij beoogt. Hij beoogt iets wat u normalerwijze erg zou moeten bevallen, namelijk veel meer groene energie. Hij zegt ook klaar en duidelijk op welke manier de doelstellingen die hij wil bereiken, kunnen worden bereikt zonder erg te moeten snoeien op andere vlakken. Verbied minister Peeters dus niet om dingen te zeggen over zaken waarvoor hij uitdrukkelijk bevoegd is binnen Vlaanderen. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Bart Martens: Mijnheer Schouppe, u bevestigt wat ik zeg, namelijk dat minister Peeters op een bijkomende federale financiering rekt voor de uit-

voering van Vlaamse bevoegdheden, dat hij op een extra federale financiering rekent voor extra steun in hernieuwbare energie en energiebesparing.

Minister Kris Peeters: Er is hier al veel gesproken over ‘minister Peeters’, die hier echter nog steeds aanwezig is. Mijnheer Martens, we hebben in het regeerakkoord 10 percent ingeschreven voor 2010. We zitten nu op schema. Wat de 6 percent en de 25 percent betreft die in het regeerakkoord zijn ingeschreven inzake alternatieve energie, zal ik alles doen om dat te realiseren. We zitten daar – gelukkig maar – op schema. De vraag is natuurlijk wat er moet gebeuren als we meer moeten doen. Ik heb begrepen dat uw tussenkomst daarover gaat. Stel u voor dat we, zoals Europa zegt, 20 percent moeten halen in 2020. Zelf pleit ik ervoor om verder te gaan dan het regeerakkoord en voorzie ik in 2015 een verdubbeling van 6 naar 12 percent, maar er zijn binnen de regering nog discussies aan de gang over welke doelstelling we uiteindelijk zullen weerhouden. Ik wil u echter nogmaals verzekeren dat ik ervan uitga dat we dat wat in het regeerakkoord staat en wat mij uitdrukkelijk is toevertrouwd als minister van Energie, volgens de cijfers die ik nu heb, perfect zullen halen.

De heer Bart Martens: Des te beter, zou ik zeggen, mijnheer de minister. Laat ons hopen dat we inderdaad die doelstellingen van het Vlaamse regeerakkoord halen en dat we de doelstelling van 6 percent groene stroom tegen 2010, iets wat enkele jaren geleden als een zeer ambitieuze doelstelling werd vooropgesteld, effectief waarmaken. Zoals het er nu naar uitziet, zullen we dat ook waarmaken. Het regeerakkoord kijkt echter ook verder dan 2010, het regeerakkoord spreekt ook over het vastleggen van groenestroomdoelstellingen in de periode van 2010 tot 2018. U hebt hier op deze plaats, naar aanleiding van het debat dat we hier hebben gevoerd over de energievoorziening in Vlaanderen en naar aanleiding van de hoorzittingen die we daarover hebben georganiseerd in de commissie, inderdaad gesteld dat de Vlaamse Regering de doelstelling voor groene stroom zou optrekken tot 12 percent tegen 2015, iets waarmee we ons inderdaad op de juiste koers zouden zetten naar de doelstellingen die de Europese Unie voor heel de Unie vooropstelt, namelijk een aandeel van 20 percent aan hernieuwbare energie in de Europese energievoorziening tegen 2020. Juist daarom denk ik, mijnheer de minister, dat we nu bijkomende investeringen nodig hebben en dat we niet kunnen wachten tot na 2015, tot wanneer volgens uw voorstel de eerste kerncentrale extra geld in het laatje zou brengen om die bijkomende investeringen effectief te financieren. We hebben vandaag centen nodig om die 25 percent duurzame energie te realiseren die we in het regeerakkoord voor 2010 hebben vooropgesteld en om die bijkomende inspanningen te kunnen leveren op het vlak van energiebesparing en ons op de lijn te kunnen zetten van de Europese strategie, die vorige week door de Europese Commissie bekend is gemaakt.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Martens, u houdt dus een pleidooi voor meer financiële middelen. Er is nu een meerjarenbegroting goedgekeurd. Waar moeten die bijkomende middelen vandaan komen? Als u uw vraag stelt aan de minister, dan denk ik dat op een of andere manier ook duidelijk moet zijn dat er ergens bijkomende financiële middelen moeten komen. Ik ken dat rapport van de VITO ook. Dat gaat ervan uit dat men 5 tot 7 miljard euro zou moeten investeren om die doelstelling te halen in 2020. Natuurlijk, aan dat ritme van 200 miljoen, dat de minister nu heeft, zal hij er niet komen. Dan is de vraag waar dat geld dan wel vandaan komt.

De heer Bart Martens: Wel, ik dacht dat de Vlaamse Regering een Toekomstfonds had opgericht waarin middelen opzij werden gezet. Het is nog een resolutie van de heer Sannen geweest, die heeft gepleit om ervoor te zorgen dat een deel van dat Toekomstfonds ook duurzaam werd belegd. De federale overheid is daarmee begonnen met de oprichting van een federaal energiebesparingsfonds, dat ook zal worden gestimuleerd via een gunstige fiscale aftrek voor mensen die daarin participeren en van waaruit zo goed als renteloze leningen zullen worden verstrekt aan investeringen in energiebesparing.

Waarom zouden we zoiets ook niet op Vlaams niveau kunnen doen? Waarom zouden we geen substantieel aandeel van de middelen die de Vlaamse Regering voorlopig toch overheeft, gebruiken voor dergelijke duurzame investeringen?

Wat ons betreft, kan niet worden gewacht tot na 2015 om een extra stimulans te geven aan de investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Wij rekenen erop dat de doelstellingen van het regeerakkoord worden nageleefd en dat we ook nagaan in hoeverre we ons kunnen inschrijven in de Europese energiestrategie, zoals door de Europese Commissie vorige week werd bekendgemaakt. Die doelstellingen zijn niet min. Ze spreken over een aandeel van 20 percent hernieuwbare energie, dus het gaat niet enkel over stroom, tegen 2020 en ook de energievraag moet tegen 2020 dalen met 20 percent.

Als wij ons eerlijk aandeel in de realisatie van de Europese doelstellingen willen nakomen, betekent dat inderdaad dat we op Vlaams vlak moeten verder gaan met investeringen in een energietransitie die de energievoorziening in Vlaanderen op een andere leest schoeit.

Mijnheer de minister-president, u bent ook bevoegd voor duurzame ontwikkeling. Ik wil u vragen in hoeverre u bereid bent om van die noodzakelijke energietransitie, die toch een wezenlijk onderdeel is van het

beleid inzake duurzame ontwikkeling, werk te maken. In hoeverre wilt u zich inschrijven in de Europese strategie en werk maken van een koolstofarme samenleving, waarbij onze broeikasgasuitstoot en onze afhankelijkheid van eindige fossiele brand- en splijtstoffen wordt afgebouwd? Als we ons in de Europese strategie willen inschrijven, betekent dat dat we er nu aan moeten beginnen en niet kunnen wachten tot na 2015 om de noodzakelijke transitie vorm te geven.

Wat ons betreft, is het langer openhouden van de kerncentrale geen noodzakelijke voorwaarde om die energietransitie vorm te geven. Het staat veeleer een investering in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie in de weg. Door de centrales langer open te houden, vallen er geen gaten in de markt. Welke nieuwe speler gaat in Vlaanderen investeren in een nieuwe centrale als hij geen enkele zekerheid heeft dat hij zijn stroom ook zal kwijtraken? Wie kan trouwens op tegen een monopolist, die in een – op papier vrijgemaakte – markt kan concurreren door middel van centrales die door de consument, met veel te hoge tarieven, al lang zijn afgeschreven?

De monopolist van vandaag produceert zijn stroom veel goedkoper dan de marktprijs waaraan hij verkoopt. Op die manier genereert SUEZ op onze markt een woekerwinst van enkele miljarden euro per jaar, die volledig naar Parijs wordt doorgesluisd en daar wordt aangewend voor de financiering van de veroveringstocht van SUEZ elders in de wereld.

Het Vlaamse verankeringsdebat is wat weggedeedsterd. We hebben blijkbaar met lede ogen aangezien hoe SUEZ Electrabel volledig heeft overgenomen en hoe straks, na de fusie met Gaz de France, de Franse staat zowat eigenaar wordt van onze kerncentrales. Ik denk dat dat een unicum is op wereldvlak.

De heer Etienne Schouppe: Mijnheer Martens, als er dan toch bijkomende financiële middelen nodig zijn om snel te investeren in groene energie, waarom wordt dan geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in de Senaat – en u bent ook gemeenschapssenator – het akkoord van 6 oktober 2006 in vraag te stellen. Daardoor zou SUEZ, dat volgens u schandalige winsten maakt met de elektriciteit van de afgeschreven centrales, wel degelijk de mottenballentaks betalen en niet, zoals nu, vrijgesteld zijn tot 31 december 2009.

Dan zou het probleem van de financiële middelen – dat ongetwijfeld reëel is en door de minister wordt gezien – om de investeringen te doen, meteen worden opgelost. Mijnheer Martens, ik nodig u uit om morgen of volgende week dezelfde vragen te stellen op de tribune van de Senaat. Ik zal een aandachtig toehoorder zijn van wat u daar te vragen hebt. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Bart Martens: Ik denk dat we bondgenoten zijn, want we hebben ons voorstel voor een mottenbal-

lentaks niet teruggetrokken, dat ligt nog altijd neer in de Senaat. Het zit vervat in een wetsvoorstel van mijn hand en dat van mijn fractieleider in de Senaat. Ik reken op uw steun om dat desnoods via een wisselmeerderheid mee goed te keuren. *(Opmerkingen van de heer Etienne Schouppe)*

De pax electrica waar u naar verwijst, is niet vastgelegd door de federale regering, mijnheer Schouppe. U zult dat nergens in de notulen van de federale regering terugvinden. Wij nemen genoeg met de uitleg van minister Verwilghen dat dit eenzijdige engagementen van SUEZ zijn aan de federale regering met het oog op de fusieoperatie die in de steigers staat of stond. Wij voelen ons door die afspraak niet gebonden.

De heer Jan Peumans: De belangrijke vraag is: zal de opbrengst van de mottenballentaks die u hebt voorgesteld, naar minister Peeters gaan zodat hij meer kan investeren in hernieuwbare energiebronnen. Dat is fundamenteel.

De heer Bart Martens: Wij willen dat die opbrengst teruggaat naar de consument die destijds met veel te hoge tarieven gezorgd heeft voor de versnelde afschrijving en nog eens dubbelop betaalt en niet kan genieten van het feit dat de productiekosten zo verlaagd zijn. De consument betaalt nog altijd de marktprijs die bepaald wordt door de duurste centrales die op de markt actief zijn.

In het wetsvoorstel dat ik in de Senaat heb neergelegd, wordt die opbrengst onder meer gebruikt om de Eliaheffing te compenseren. Wij hebben nu al een haalbaar voorstel neergelegd om de Eliaheffing te compenseren zonder dat we een nieuw gat moeten slaan in de begroting of zonder dat we uitgaven van de overheid moeten verminderen of nieuwe belastingen moeten uitvinden ter compensatie.

Een ander deel van die opbrengst wordt volgens ons wetsvoorstel gebruikt om de federale bijdrage op energie op het hoogspanningsnet te verminderen. De bijdrage voor de denuclearisatie waar de heer Glorieux op heeft gewezen, die ook groenestroomgebruikers en -producenten moeten betalen, wordt daarmee weggehaald. Wij hebben ten slotte voorgesteld om een deel van de opbrengsten te gebruiken voor het federale energiebesparingsfonds, zodat daarmee nog meer investeringen in energiebesparing kunnen worden gefinancierd.

Wij hebben er geen enkel probleem mee om iets te doen aan de woekerwinsten die momenteel via de kerncentrales worden geboekt, maar is het verkeerd om nu die woekerwinsten te laten bestaan en pas vanaf 2015, als we terugkomen op de kernuitstap, er iets aan te doen. In ons voorstel moet die mottenballentaks

vandaag of morgen reeds worden geïnd. Ik stel vast dat ook de gebruikersorganisatie Test-Aankoop daar vragende partij voor is. Ik heb ook in het ACW-blad Visie gelezen dat Tom Willems van het ACW daar voorstander van is, alsook de milieuverenigingen, de academische wereld en professor De Keuleneer van de ULB, de architect van de liberalisering van onze energiemarkt. Laat ons nu eindelijk eens de cash drain die uit onze economie wordt gehaald, afromen.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Martens, een voorstel indienen is één, een voorstel goedgekeurd krijgen is twee. U behoort tot de federale meerderheid en bent lid van de Senaat. U bent er waarschijnlijk van op de hoogte dat vanuit de federale regering een schrijven is gericht aan de topmannen de heren Hansen en Mestrallet om als tegenprestatie voor de zogenaamde pax electrica II hun een fiscaal stabiel reglementair kader te garanderen tot 31 december 2009. Dat heeft de federale regering, waar ook uw partij toe behoort, blijkbaar ondertussen al bevestigd. Van die mottenballentaks komt er tot dan dus niets in huis, want de regering heeft de garantie gegeven tot eind 2009 van niets te doen.

De heer Bart Martens: De regering heeft die garantie niet gegeven, dat is op geen enkele vergadering van de federale regering genotuleerd. Op de vooravond van de pax electrica heeft de Europese Commissie laten blijken dat ze er zware problemen mee heeft en dat België, de federale regering dus, interfereert in de discussie over de fusie SUEZ en Gaz de France. Toen heeft premier Verhofstadt, nadien bevestigd door minister Verwilghen in de Kamer gezegd dat dit geen contract is met wederzijdse verbintenissen, dit zijn eenzijdige engagementen van SUEZ in het kader van de fusieoperatie met Gaz de France.

Zo zien wij die pax electrica. Wij voelen ons allerm minst gebonden aan een tegenprestatie van een fiscaal stabiel klimaat die daar zou zijn overeengekomen.

De heer Carl Decaluwe: U doet hier enorm sterke uitspraken. U kondigt een wisselmeerderheid aan. U stelt dat wat de federale premier stelt, niet telt. U zit hier maar op een eilandje allerlei dingen te debiteren, maar in feite moet u wat u hier zegt, aan de overkant gewoon doen, in plaats van hier grote theorieën te verkopen. Zo eenvoudig is dat.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer Decaluwe, ik zal u bijtreden. Er is geen probleem van een wisselmeerderheid, mijnheer Martens. Uw wetsvoorstel is immers ingediend samen met de VLD. De VLD heeft toch mee ondertekend? Of heb ik het bij het verkeerde einde?

De heer Bart Martens: U hebt het bij het verkeerde einde. Uw collega, de heer Willems, heeft één wetsvoor-

stel van mij mee ondertekend, dat inderdaad inhoudt dat er een investeringsstop komt voor dominante partijen op onze markt. Daarmee willen we meer marktwerking mogelijk maken, die een echte neerwaartse druk kan zetten op de prijzen.

De heer Jean-Marie Dedecker: U kunt dat volgende week dan al goedkeuren.

De heer Bart Martens: Wat mij betreft wel. Wij zijn vragende partij om dat zo snel mogelijk op de agenda van de Commissie Financiën en Economische Zaken te zetten.

Ik heb alleszins begrepen dat er hier ruime steun is voor het idee van een mottenballentaks, die ervoor zou zorgen dat we morgen al die 'cash drain' uit onze economie naar Parijs, ter waarde van 2 miljard euro per jaar, zullen kunnen afromen en aanwenden om te investeren. Wij hebben alle stukken ter zake ingediend in de Senaat.

Alleen door een mottenballentaks op afgeschreven centrales kunnen immers de concurrentievoordelen worden afgebouwd die de monopolist vandaag heeft, en kunnen nu reeds middelen worden vergaard voor investeringen in de revolutie van de energie-efficiëntie. In plaats van dat één speler, de dominante speler, kleine investeringen gaat doen in de kunstmatige levensduurverlenging van een vuil, aftands en onveilig park, zullen we zo vele investeringen uitlokken van nieuwe spelers in veilige en meer performante elektriciteitscentrales. Zo zullen we ook de dominantie op de markt kunnen doorbreken en zullen we een echte concurrentie krijgen, met uiteindelijk een neerwaartse druk op de prijzen.

Samengevat kunnen we stellen dat terugkomen op de kernuitstap, veeleer dan een noodzakelijke voorwaarde te zijn voor de ontwikkeling van duurzame energie in Vlaanderen, een dergelijke ontwikkeling precies in de weg staat. Dat staat dan nog los van de argumenten die destijds federaal aan de basis lagen van de kernuitstap. De heer Glorieux is hier uitgebreid ingegaan op de veiligheidsaspecten. We kunnen er wat lacherig over doen, maar het is een feit dat met het ouder worden van reactoren de materialen veel meer onvoorspelbaar worden. Men kan trachten dat op tijd op te sporen via revisies. Men kan bepaalde materialen vervangen. Sommige materialen, zoals die van de kernmantel, zijn echter onvervangbaar. Defecten zijn ook vaak zeer moeilijk op te sporen omdat ze microscopisch klein beginnen.

Ook vandaag worden er problemen vastgesteld in bestaande kerncentrales. Een voorbeeld is de kerncentrale van Davis-Besse in de VS. Daar heeft men nog in 2002 in het reactordeksel een corrosie vastgesteld die tot op

enkele millimeters dikte is doorgedaan. Men bevond zich daar op maanden van een meltdown. Dat zegt niet de milieubeweging. Dat zeggen de VS-autoriteiten bevoegd voor de veiligheid van de kerncentrales. Het probleem van de veiligheid bestaat wel degelijk. Uiteraard blijft er ook het probleem van het kernafval. Zeker voor het hoogradioactief afval is er nog geen enkele oplossing in het verschiet.

De vraag rijst dan of we de verantwoordelijkheid voor de berging en het beheer van een steeds grotere hoop nucleair afval voor de rekening kunnen laten van generaties die nooit van kernenergie gebruik zullen hebben gemaakt.

Voor onze fractie zijn dit alvast voldoende redenen om vast te houden aan de kernuitstap en om nu reeds werk te maken van een transitie naar duurzame energievoorziening. Als de steun voor duurzame energie even groot wordt als de steun voor nucleaire energie in het verleden was en er wordt gezorgd voor een gepast investeringsklimaat, dan kunnen duurzame investeringen worden uitgelokt die onze kern- en steenkoolcentrales kunnen vervangen en dan worden wij de thuisbasis voor bedrijven die producten en diensten zullen ontwikkelen waarvoor immense exportmarkten zullen opengaan.

De investeringen in hernieuwbare energie bedragen nu al wereldwijd 40 miljard euro per jaar en zullen blijven stijgen tot 250 miljard euro per jaar in 2020. Duitsland, dat net als ons land besliste om uit de kernenergie te stappen, stelt nu al 170.000 mensen te werk in de sector van de hernieuwbare energie. Dat aantal zal toenemen tot 300.000 tegen 2020. Wij vinden dat Vlaanderen deze boot niet mag missen. We hebben de boot al eens gemist, want in de jaren tachtig was Vlaanderen koploper op het vlak van de hernieuwbare energie en windenergie. Spijtig genoeg hebben we onze positie gelost toen werd beslist om de onderzoeksbudgetten voor hernieuwbare energie stop te zetten en om ze over te hevelen naar een participatie in de kweekreactor van Kalkar. Die participatie heeft de Belgische belastingbetaler 24 miljard Belgische frank gekost. Als we nu dezelfde fout maken door de steun aan onderzoek en ontwikkeling van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie af te leiden naar de steun voor bijvoorbeeld de vierdegeneratiekernreactor, die ten vroegste in 2040 commercieel beschikbaar zal zijn, dreigen we opnieuw de boot van de hernieuwbare energie te missen. Nochtans worden juist in die sector groeicijfers van 30 percent of meer per jaar opgetekend.

Mijnheer de minister-president, vertolkte minister Peeters met zijn voorstel tot een levensduurverlenging van onze kerncentrales een regeringsstandpunt?

Bent u van oordeel dat de noodzakelijke investeringen in duurzame energie en energiebesparing, gezien het gaat

om gewestelijke bevoegdheden, niet mogen afhangen van een nieuwe federale heffing, maar desnoods ook door het Vlaamse Gewest zelf moeten worden gefinancierd? Zo ja, hoe wilt u hiervoor de nodige fondsen vrijmaken?

Bent u van oordeel dat steun voor het onderzoek en de ontwikkeling van alternatieve energie op zijn minst even hoog moet zijn als die voor kernenergie in het verleden? Minister Peeters verwees naar de injectie van 200 miljoen euro per jaar, maar dat bedrag staat tegenover de 250 miljard frank of meer dan 6 miljard euro, die de voorbije decennia werd besteed aan kernenergie.

Houdt de regering nog steeds vast aan de doelstellingen in het regeerakkoord met betrekking tot warmtekrachtkoppeling en hernieuwbare energie? Waar staan we met de realisatie ervan? Die vraag werd al gedeeltelijk beantwoord.

Wanneer worden de doelstellingen voor het minimumaandeel groene stroom na 2010 opgetrokken? Minister Peeters kondigde dit in het Vlaams Parlement aan tijdens het debat over de energievoorziening in Vlaanderen en zoals ook in het regeerakkoord wordt vooropgesteld tegen 2006.

Hoe ver staat het met de opvolging van de aanbevelingen uit de resolutie die naar aanleiding van het debat hier werd goedgekeurd?

Onderschrijft u de vorige week door de Europese Commissie bekendgemaakte Europese energiestrategie? Wil de Vlaamse Regering een eerlijk aandeel in de realisatie van de daarin voorgestelde Europese doelstellingen voor haar rekening nemen? (*Applaus bij s.pa-spirit*)

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, we zullen vandaag, morgen of overmorgen niet zonder licht vallen, maar daarover gaat de eigenlijke vraag niet. Centraal in dit debat staat de vraag wat deze generatie zich permitteert ten nadele van de komende, de volgende, de nieuwe generaties.

Vele kostprijselementen van kernenergie zijn verdoken kosten. De kosten van gezondheidsrisico's, de eindigheid van de uraniumvoorraad, de veiligheidsrisico's, de aansprakelijkheidsbeperking en het ontmantelen van oude centrales schuiven we met enig gemak door naar de volgende generaties. Het sluiten van de kerncentrales in vraag stellen, is de vraag naar alternatieven op de lange baan schuiven. Alternatieven uitstellen, is de lasten doorschuiven naar volgende generaties in plaats van hen duurzame perspectieven te geven.

We geloven sterk in de wetenschappen en de vooruitgang ervan, en dat er massaal moet worden geïnvesteerd in onderzoek naar nieuwe energievormen. De vierdegeneratiekernreactoren zijn voor ons geen oplossing. Spirit heeft recentelijk een voorstel gedaan in de pers.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Bex, u sluit vooruitgang in de kernenergie uit. Ik ben het met u eens dat we moeten investeren in het zoeken naar nieuwe energiebronnen, maar sluit u ook een betere exploitatie van de technologie zoals die nu bekend is in de kernwetenschappen, uit?

De heer Jos Bex: Wat de vierde generatie betreft, in ieder geval wel. Een van de voordelen van de vierde generatie zou zijn dat er minder afval wordt geproduceerd. Maar meer kerncentrales die minder afval produceren, geven op het einde dezelfde massa afval. Dat is dus geen verbetering. Als er morgen een technologie is die de gebreken van kernenergie wegneemt, dan wil ik opnieuw discussiëren. Maar die is er op dit ogenblik niet.

Een tekort aan traditionele energiebronnen in de jaren vijftig heeft Duitsland, België, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland ertoe aangezet kernenergie te ontwikkelen als middel om op energiegebied onafhankelijk te worden. Daar de investeringskosten voor kernenergie te hoog lagen voor elk land afzonderlijk, hebben deze zes landen zich verenigd om in 1957 Euratom op te richten. Het Euratomverdrag is oorspronkelijk gesloten om de onderzoeksprogramma's van de lidstaten voor vreedzaam gebruik van kernenergie te coördineren. Tegenwoordig draagt het bij tot het bijeenbrengen van de nodige kennis, infrastructuur en financiering van die energie. Het waarborgt de veiligheid van de kernenergievoorziening maximaal door middel van een gecentraliseerde controle.

Naast een tekort aan fossiele energiebronnen werden de jaren vijftig ook gekenmerkt door geopolitieke instabiliteit en een onzekere toekomst. Exact vijftig jaar later staat Europa voor gelijkaardige uitdagingen. De stijgende energievraag, de zorg voor het milieu, de eindigheid van fossiele grondstoffen en de energieafhankelijkheid van niet-EU-landen nopen ons ertoe alle aandacht te vestigen op hernieuwbare energie.

Vlaanderen wil een topregio zijn, maar we kunnen niet alles alleen. Laat Vlaanderen op Europees niveau proberen een trekker te zijn, ingaand op de plannen die Europa onlangs heeft gepubliceerd. Europa biedt een uniek platform om samen de krachten te bundelen in onderzoek en ontwikkeling van hernieuwbare energie. De ontwikkeling van technologieën voor hernieuwbare energie is duur en door de verscheidenheid aan technologieën is het onmogelijk voor elke lidstaat afzonderlijk om voldoende onderzoek te doen.

In navolging van Euratom is het tijd voor Eurennew, een Europees Verdrag voor Hernieuwbare Energie. Via het Eurennewverdrag kunnen Europese lidstaten samenwerken op het vlak van onderzoek en ontwikkeling en het uitwisselen van informatie. Een sterk Europees verdrag laat bovendien toe gebruik te maken van geografische en technologische voordelen van verschillende lidstaten.

Zo hebben de Europese kuststreken grote mogelijkheden op het gebied van windenergie, terwijl in het zuiden van Europa kan worden ingezet op het grootschalige gebruik van zonne-energie. In andere streken van Europa kan dan weer geïnvesteerd worden in waterkracht, biomassa en andere vormen van hernieuwbare energie.

Het afsluiten van een Eurennewverdrag creëert bovendien een werkelijke langetermijnvisie en verlost ons van de soms kortzichtige benaderingen door politici en de kortzichtige belangen die spelen in dit debat.

Twijfel blijven zaaien over de uitstap uit kernenergie is nefast voor de noodzakelijke zekerheid die investeerders nodig hebben. Een gevoelige versnelling van investeringen, zowel in onderzoek als in toepassing van bestaande technologieën voor hernieuwbare energie, zal enkel gebeuren indien men door de uitstap uit de kernenergie hiertoe verplicht zal worden. Een stabiele investeringsomgeving is cruciaal voor het welslagen van nieuwe technologieën. Indien nu van de uitstap uit kernenergie wordt afgezien, of wanneer die opnieuw in vraag wordt gesteld, wordt een groot gebrek aan een langetermijnvisie die nodig is voor duurzame ontwikkeling, tentoongespreid.

Eurennew moet de volgende doelstellingen hebben: het ondersteunen en aanwakkeren van onderzoek en ontwikkeling en de verspreiding van kennis; het aanmoedigen van investeringen en het creëren van een duurzaam kader, nodig voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie in de EU; het promoten van vooruitgang in het gebruik van duurzame energie, samen met andere landen en internationale organisaties; het opzetten van een Europese aanbesteding voor de bouw van bijvoorbeeld grootschalige zonneparken in Zuid-Europa of de constructie van windmolenparken; het creëren van een aanzienlijk fonds voor het onderzoek en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen.

Spirit pleit, in het belang van de nieuwe generatie, voor meer geld en middelen voor het onderzoek naar hernieuwbare energie. Kernenergie is geen duurzame oplossing. Door in te zetten op een lagere vraag naar energie, energiebesparing te bevorderen en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen, kunnen we de kernuitstap opvangen zonder er economisch onder te lijden.

Fors investeren in hernieuwbare stroom creëert bovendien netto 28.000 jobs voor ons land. Uiteraard zullen

andere studies andere cijfers opleveren, maar dit is het gemiddelde van de vele studies die we daarover gezien hebben.

Daartoe is samenwerking op Europees niveau evenwel noodzakelijk. Vijftig jaar na Euratom pleit spirit in het belang van de nieuwe generatie voor Eurennew, het Europees Verdrag voor Hernieuwbare Energie.

Ten slotte wil ik de heer Glorieux gerust stellen: minister Anciaux is heel duidelijk voor de sluiting van kerncentrales. Hij is voor de investering in alternatieven en is vooral bekommerd om de volgende generaties. (*Applaus bij sp.a-spirit en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Van Gaever heeft het woord.

De heer Freddy Van Gaever: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, beste collega's, toen ik een paar dagen geleden op het VRT-nieuws minister Peeters zijn mening hoorde vertellen over de toekomst van de kerncentrales, was ik heel blij. Voor mij was het evenwel niet nieuw, want hij had er al over gesproken in de commissie.

Ik was wel bijzonder verwonderd over de reactie van sommige collega's die vertelden dat minister Peeters voor zijn beurt had gesproken. Andere collega's zeiden dat hij veel te weinig in groene stroom investeert. Een derde meende dat het zijn zaken niet waren, omdat het een federale materie is. Ik was verwonderd, omdat ik naar die laatste tientallen uren geluisterd heb in de commissie voor Energie, wanneer die het had over groenestroomcertificaten, windmolens en nucleaire energie.

Als dat dan toch een federale materie is, stel ik me de vraag waarom we daar in de commissie zoveel tijd aan hebben besteed.

Ik ben geen expert in energie maar wie iets wil weten, moet dat leren. Ik heb de laatste twee jaar geprobeerd om iets meer te weten te komen over energie. Zo heb ik een hydro-elektrische centrale bezocht op de Colorado-rivier in Amerika, een van de grootste ter wereld. Ik heb ook de nucleaire centrale van Doel bezocht. Ik ben in Mol geweest en heb met verschillende bedrijven en ingenieurs gesproken. Ik ben in windmolens geklauterd. Ik ben gaan praten met het boerensyndicaat dat onze boeren nu allerlei vergassingsinstallaties wil verkopen en hen grote winsten voorspiegelt. Uit maïskolven, varkensmest en andere zouden ze energie kunnen winnen.

Wat al die ervaringen me hebben geleerd, is dat elektriciteit heel belangrijk is. Wanneer we 's ochtends opstaan, steken we het licht aan, zetten we radio aan, trekken we de koelkast open enzovoort. Zonder elektriciteit kunnen we niet meer leven. Zonder elektriciteit kunnen onze bedrijven niet functioneren en ligt het grootste deel van

het openbaar vervoer stil. Mijn eerste vaststelling is dan ook dat we nog gedurende tientallen jaren heel veel elektriciteit zullen nodig hebben. Daarbij komt dat die elektriciteit zo goedkoop mogelijk moet worden geproduceerd. Wanneer onze elektriciteit veel duurder is dan in andere landen, dan kunnen we niet meer concurreren.

Dit parlement draagt de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat onze kinderen en kleinkinderen en de bedrijven nog vele jaren worden voorzien van de nodige elektriciteit. Die elektriciteit moet worden geproduceerd, en dat kan op twee manieren. Ofwel produceert men elektriciteit door de omzetting van de ene energievorm in de andere, dus door grondstoffen te gebruiken die eindig zijn zoals steenkool, gas, kernenergie, petroleum en olie. Ofwel maken we gebruik van de eeuwige bronnen zoals waterkracht, zonne-energie en wind.

Wat die eerste reeks betreft, zijn er grote problemen met de CO₂-uitstoot. Wie realistisch is, beseft dat we de natuur om zeep aan het helpen zijn. Vanmorgen hoorde ik op de radio dat er tientallen doden zijn gevallen in de Verenigde Staten en dat er pakken sneeuw vallen op plaatsen waar men nog nooit sneeuw heeft gezien. In Michigan waar het nu normaal gezien ijskoud is en er een halve meter sneeuw zou moeten liggen, kunnen de mensen nu in hun badpak in de tuin gaan zitten. Wij zijn allemaal verantwoordelijk voor wat er met de natuur gebeurt. Ik vrees dat de CO₂-uitstoot voor nog heel wat calamiteiten zal zorgen. Het is dan ook vijf na twaalf in plaats van vijf voor twaalf. De enige oplossing vandaag is dan ook de nucleaire energie. Nucleaire energie is zeer performant en heeft het grote voordeel het hele jaar beschikbaar te zijn.

De tweede reeks bestaat uit waterkracht, zon en wind. Waterkracht is de beste optie op dit ogenblik. De mens die nogal vernuftig is, heeft de waterkracht enigszins naar zijn hand gezet. Het nadeel was immers dat men slechts een aantal maanden van het jaar een beroep kan doen op de waterkracht. Het smeltwater komt uit de bergen maar in de late zomer staan veel van die rivieren droog en kan er dus geen elektriciteit meer geproduceerd worden.

Dat is nu juist een van de kenmerken van elektriciteit. De elektriciteit voor de lamp die hier boven mij brandt, wordt op dit ogenblik geproduceerd. Elektriciteit kan niet worden opgeslagen. U kunt niet zeggen: "Haal eens 50.000 kilowatt uit het magazijn." Elektriciteit wordt op het ogenblik van het verbruik geproduceerd en bijgevolg moet elektriciteit om nuttig te zijn permanent zijn. Nucleaire centrales draaien een heel jaar. Het water komt niet het hele jaar uit de bergen. Als de zon niet schijnt, is er geen zon. Als er geen wind is, draaien de molens niet. Dat is het probleem van duurzame energie.

Laat ons nu terugkomen tot de waterkracht. De mens is slim. Door in de wereld honderden stuwdammen te bouwen, hebben we miljarden tonnen water verzameld en kunnen we permanent, het hele jaar door, die energie gebruiken. Dat is een heel veilige, propere, goede vorm van elektriciteitswinning. Maar waterkracht kan ons, ongelukkig genoeg, in Vlaanderen niet veel helpen. Wij hebben geen grote bergen en het is niet de Waterval van Coö die onze fabrieken aan de praat zal houden. Misschien bestaat de mogelijkheid – men is daarop aan het studeren – dat de miljoenen tonnen water die elke dag permanent aan onze Vlaamse kust ebbe en vloed vormen, voor energie kunnen zorgen. Men zal daar over enkele jaren wel iets op vinden.

Wat zonne-energie betreft, overschat die zonnepanelen niet. Ik heb jaren geleden in Amerika, in Arizona, een paar van die farms van zonnepanelen gezien. Indien dit echt een performante vorm van energiewinning was, dan zou een land als Amerika, dat zo snel kan produceren, al honderden vierkante kilometers zonnepanelen geplaatst hebben. Er zijn echter nog problemen. Het is te duur en wij moeten nog veel studeren.

Hetzelfde met de windmolens. Het grote probleem van die molens is: als er geen wind is, draaien ze niet. Als er te veel wind is, of ijsvorming, ook niet. We kunnen met de energie van die windmolens dus heel weinig doen omdat we altijd een alternatieve oplossing moeten hebben.

Laten we dus met onze voeten op de grond staan. Ik ben voor groene energie. Ik wil minister Peeters vragen om zoveel mogelijk geld aan onze hogescholen, vakscholen en universiteiten te geven om te studeren, om van België een voortrekker te maken op het gebied van winning van groene energie. Maar het moet rendabel zijn, anders heeft het geen zin. Ik ben tegen het geven van subsidies. Zeker als het voor twintig jaar is. Subsidies, dat was zo bij Sabena indertijd, lossen niets op.

De heer Bart Martens: Ik vind het pleidooi van de heer Van Gaever verrassend. Blijkbaar onderkennen er toch een paar mensen in het Vlaams Belang het broeikas-effect. Ik had begrepen dat uw collega in de Kamer, de heer De Man, daar ernstige vragen bij stelde. Ik hoorde u zeggen dat wie eens naar buiten zou gaan en de temperatuur voelen, een idioot moet zijn om te denken dat er niets aan de hand is. In Amerika wordt men geconfronteerd met een toename van het aantal orkanen.

Ik ben verheugd dat er ook mensen bij het Vlaams Belang het licht hebben gezien en beseffen dat we hier wel degelijk worden geconfronteerd met een opwarming van het klimaat. Maar in wat u schetst over de twee alternatieven – energieopwekking op basis van enerzijds fossiele, eindige brandstoffen en splijtstoffen en anderzijds van hernieuwbare energiebronnen – bent u wel een be-

langrijke bron vergeten: de biomassa. U hebt het over wind, zon en water als vormen van hernieuwbare energie.

Er is ook nog energie-opwekking uit biomassa. En die kan een oplossing bieden voor het opslagprobleem waarover u het hebt. U zegt dat windmolens allemaal goed en wel zijn, maar dat het nooit permanent waait en men stroom niet kan opslaan. Wel, biomassa kan men uiteraard wél opslaan. Uw plaatje zou vollediger zijn als u ook die vorm van hernieuwbare energie zou belichten.

Twee: het is inderdaad een natuurwet dat het niet continu waait. Maar het is ook een natuurwet dat het wel altijd ergens waait. Als de windmolens in Noord-Duitsland stilvallen, dan kan je er zeker van zijn dat er elders in Europa windmolens staan die stroom kunnen opwekken. Een verdere integratie van het Europese hoogspanningsnet kan die tekortkoming in belangrijke mate wegwerken.

Drie: u zegt dat zonne-energie nog niet rendabel is, want anders was heel de VS al volgebouwd. Uiteraard speelt hier de leercurve. Bij elke verdubbeling van geïnstalleerd vermogen van fotovoltaïsche energiewinning daalt de productieprij met 20 procent. We moeten dus nog ongeveer 10 jaar doorwerken vooraleer stroom uit zonne-energie even duur of goedkoop wordt als stroom uit klassieke centrales. We moeten oog hebben voor die leercurve. Het is gewoon een kwestie van tijd vooraleer die hernieuwbare energiebronnen concurrentieel worden ten opzichte van klassieke energiebronnen. Op dat ogenblik kunnen we in de markt ook zonder subsidies een omwenteling veroorzaken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer Martens, wat onze collega in de Kamer heeft gezegd, is zijn persoonlijke mening. De Morgen heeft zijn woorden natuurlijk uitvergroot. Wij zijn echter meer gewoon van uw ministers in de Brusselse regering, zoals ook vandaag nog is gebleken. Het standpunt van het Vlaams Belang over het klimaatbeleid is duidelijk. De heer Van Gaever en ikzelf hebben het daar al over gehad. Zou u niet beter naar onze woorden luisteren?

De heer Freddy Van Gaever: De heer Martens heeft gelijk. Ik heb hier de tijd niet om mijn uiteenzetting over de windmolens af te ronden, en ook over biomassa zou ik het een en het ander kunnen zeggen. Samengevat: laat ons maximaal investeren in studie en zo weinig mogelijk uitgeven aan subsidies, want dat zal de belastingbetaler de volgende decennia fortuinen kosten.

Overigens, wat zal er gebeuren als binnen pakweg vijf jaar een uitvinding wordt gedaan die ervoor zorgt dat

de Thorntonbank overbodig wordt? Zullen we dan nog vijftien of twintig jaar miljarden uitgeven voor overbodige elektriciteit? Ik zeg nog even iets over die de Thorntonbank. Er heeft nog geen enkel lampje gebrand dankzij al die plannen en die molens. Ik verneem dat men vandaag vaststelt dat de daar gewonnen elektriciteit niet kan worden vervoerd. Men heeft kabels nodig om die aan wal te brengen, maar die kan men niet boven de zeespiegel leggen. Onder water is moeilijk, want elektriciteit en water gaan niet samen. De elektriciteitstransporteur is niet dezelfde als de elektriciteitsproducent. Wat zal er gebeuren als er iets met de kabels misloopt? Hangen er ons miljardenprocessen boven het hoofd als de producent minister Peeters voor het gebrekkige vervoer verantwoordelijk stelt? Men mag dat niet onderschatten.

Het gaat over miljardeninvesteringen. De beste weg lijkt me te werken aan een doorgedreven studie over methoden om te trachten groene energie rendabel te maken. Als dat lukt, en als men voldoende groene stroom veilig kan produceren, dan zal ik de eerste zijn om te ijveren voor de uitstap uit kernenergie en de sluiting van kolen centrales en dergelijke. Vandaag echter moeten we realistisch zijn. Er is geen alternatief voor het voorstel van minister Peeters om die kern centrales nog minstens tien jaar langer open te houden.

Ik eindig hier niet met een vraag voor de minister, maar met een kleine suggestie. De minister zou een heel klein gedeelte van zijn budget kunnen gebruiken om een paar kleine windmolens te kopen en ze aan de linkerzijde van dit halfroond neer te plaatsen, want daar wordt altijd voldoende wind gemaakt. *(Gelach en applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, het voordeel van digitale televisie is dat men kan kijken wanneer men wil. De minister van Energie deed zijn uitspraken op donderdagavond. De CD&V-fractie was toen verzameld op het nieuwjaarssoep. Minister Peeters zou er zijn, hij ging zelfs naast mijn vrouw zitten maar hij moest naar TerZake, de oorzaak van dit debat.

De eigenlijke aanleiding voor dit debat is de stelling van de Europese Commissie waarin staat dat men tegen 2020 verwacht dat 20 percent van de energie uit hernieuwbare energiebronnen wordt gehaald. Ik heb de reportage aandachtig bekeken en goed geluisterd toen de interviewer naar zijn persoonlijke mening vroeg. Aandachtige luisteraars weten dan onmiddellijk dat de minister in eigen naam spreekt en niet namens de regering. In feite zijn alle vragen hier bij manier van spreken zonder voorwerp. Het is merkwaardig. Ik vergelijk even met het moment toen de eerste minister zijn burgermanifest voorstelde en een opening maakte naar de vierdegeneratiekern centrales. Hij sprak toen waarschijnlijk ook ten

persoonlijke titel en niet namens de federale regering, maar er is een verschil. Als een CD&V-minister ten persoonlijke titel uitspraken doet, vliegt men er als hyena's op en vraagt men onmiddellijk een debat.

U bent ook gemeenschapssenator, mijnheer Martens. Ik had vier weken geleden al een debat verwacht over de vierdegeneratiekern centrales met vragen of het om een kernuitstap ging en zo meer. Ik heb de heren interpellanten die ook in de Senaat zetelen, er niets over horen zeggen. Ze hebben wel een punt. Kernenergie is een federale materie. Daarover moet worden gedebatteerd aan de overkant, in Kamer en Senaat. Over hernieuwbare energie moet echter hier worden gedebatteerd. Dat is in het verleden al een paar keren gebeurd. Collega Martens heeft al verwezen naar de bewuste resolutie.

Een globaal energiebeleid is een complex gegeven, het kan niet worden benaderd los van kernenergie. Het maakt alleen maar duidelijk dat in de volgende staats hervorming stappen moeten worden ondernomen inzake de regionalisering van het energiebeleid.

Over de standpunten van de partij betreffende de kernuitstap zeg ik hier niets, zij zijn voldoende bekend. Ik houd het bij de hernieuwbare energie. Het enige wat onze fractie interesseert is of het regeerakkoord wordt uitgevoerd. Er wordt 6 percent hernieuwbare energie in 2010 vooropgesteld. We zitten vandaag op 3 percent. Uit de VITO-studie blijkt dat tegen 2015 een verdubbeling haalbaar is wat ook tijdens een debat een tiental maanden geleden door de minister – niet ten persoonlijke titel maar namens de Vlaamse Regering – werd bevestigd.

Uiteindelijk spreekt de Europese Commissie nu van 20 percent. Uit berekeningen blijkt dat de groei van 3 percent vandaag, naar 20 percent in 2020 een investering van 1 miljard euro per jaar vergt. Dat is een ongehooflijke financiële inspanning, namelijk 7 miljard euro.

De vraag is waar we dat geld moeten vandaan halen. Ik ga ervan uit dat u daarover ten persoonlijke titel hebt nagedacht en een idee hebt bedacht, niet meer maar ook niet minder. Dat heeft niets te maken met chantage, het is alleen maar een persoonlijk idee. De vraag naar een mogelijke financiering blijft open. In het fonds waarnaar daarstraks is verwezen, zit 159 miljoen euro.

Dat is nog een eind verwijderd van de middelen die we nodig hebben om de doelstellingen te bereiken.

Zij die de debatten al een tijdje volgen, weten dat deze regering de laatste tijd enorme inspanningen heeft gedaan voor hernieuwbare energie: 200 miljoen euro per jaar, waarvan 120 miljoen euro voor groene

stroomcertificaten. Nog nooit heeft een regering dergelijke financiële inspanningen gedaan voor hernieuwbare energie. Ik hoor dat men palmolie aanvoert van de andere kant van de wereld. Dit kost enorm veel, is milieuvriendelijk, maar die palmolie wordt hier geïmporteerd als hernieuwbare energie. De vraag is of we daarmee goed bezig zijn. Het kabinet van de minister heeft zelf aandacht voor rationeel energieverbruik. Dat bespaart euro's maar reduceert ook de broeikasgassen. Er zijn de energieprestatiebestekken, er is de energieaudit, men doet dus inspanningen.

Belangrijk voor onze fractie is dat er geen twijfel over mag bestaan dat we een maximaal maar verantwoord potentieel moeten halen uit hernieuwbare energiebronnen. Verantwoord, want het sociale en het economische mag niet ten koste gaan van het ecologische en omgekeerd. Vandaar, zit de Vlaamse Regering op schema om de ambitieuze doelstellingen inzake hernieuwbare energie te halen? (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, na zoveel deskundigheid voel ik mij eigenlijk een beetje klein om hier veel over te zeggen. Ik ben me bewust van de uitermate ingewikkeldheid van de problematiek, mijnheer Peumans. Het verzekeren van de bevoorrading gekoppeld aan de milieuzorg, de concurrentiepositie, een redelijke prijs voor de economie, het stimuleren van hernieuwbare energiebronnen, het is allemaal zo moeilijk. Daarom werd er een jaar geleden ook een commissie samengesteld. Ik vond de uitspraak van de minister wat voorbarig, bovendien hoort het debat niet thuis in dit parlement want het gaat over een federale bevoegdheid. Ik heb ondertussen vernomen dat het een persoonlijk standpunt van de minister was en dat de regering zich beraadt.

Ook de VLD-fractie heeft al wat studiewerk verricht, ikzelf heb een hoorzitting geleid. We hebben bijna iedereen gehoord, behalve de kernenergiesector zelf. We wachten op het rapport van de deskundigen en we wachten op het rapport van die commissie. We zullen vandaag geen pleidooi houden voor of tegen kernenergie. Maar kernenergie mag niet a priori, om emotionele redenen, worden uitgesloten. We moeten rekening houden met de technologische vooruitgang, ik dacht dat het de heer Decaluwe was die sprak over de vierde generatie. We moeten rekening houden met de werkelijkheid en de kennis die in Vlaanderen aanwezig is, mag niet verloren gaan. Kernenergie dient ook voor de geneeskunde want laagradioactief afval wordt geproduceerd in ziekenhuizen. Men kan dat toch allemaal zomaar niet overboord gooien. Maar er zijn voor- en nadelen. Het is inderdaad zo dat, om de uitstoot te beperken, kernenergie een groot voordeel is. Het vergemakkelijkt het behalen van de Kyotonorm. Vandaar dat er door de federale regering

nog maar voorwaardelijk een uitstap bedongen is. En daardoor is er een boost gekomen in het onderzoek naar hernieuwbare energie.

Ik denk dat we daarop moeten inzetten, dat we daar alles op alles moeten zetten, dat we er misschien zelfs wat meer geld in moeten stoppen, want hernieuwbare energie is volgens mij in de toekomst sowieso een asset. We moeten ook inzetten op energiebesparing. Misschien spreekt men daar ook te weinig over, over energiebesparing, maar ik denk dat dat mogelijk moet zijn, want er ligt hier een open veld voor onze onderzoekers en voor onze industrie. We hebben inderdaad de boot misschien gemist in 1980, maar we mogen nu de boot niet missen, dit is een opportuniteit. We spreken altijd over innovatie, over creativiteit, over wetenschappelijk onderzoek. Welnu, op het vlak van hernieuwbare energie kunnen we ons helemaal botvieren. De enige grondstof van Vlaanderen bevindt zich namelijk boven het strottenhoofd, want met wat in de grond zit, kunnen we niet zoveel meer aanvangen. Boven het strottenhoofd, daar zitten onze mogelijkheden, en die moeten we aanwenden voor onze energiebevoorrading in de toekomst.

Er zijn ook wat nadelen, zoals het afval. Het is onmiskenbaar dat het afval een probleem is, maar het langer openhouden van die centrales zal niet zoveel bijkomende problemen creëren. Het afval is er, dat wisten we ook op voorhand. Het is er nu en we zullen in de toekomst goed moeten nadenken over hoe we dat allemaal in evenwicht houden.

Ik denk dat we dit debat moeten proberen te objectiveren, en niet de fundi's van de ene kant tegenover de fundi's van de andere kant zetten. Neen, we moeten het debat overlaten aan de wetenschappers en aan de wetenschap, om zo via een serene debat te komen tot een oplossing die iedereen kan bevredigen, zonder taboes en zonder fetisjes. Emotionaliteit moet achterwege blijven. Beide zijden moeten zich daarover verzoenen en over de kwestie laten beslissen door diegenen die het kennen en niet door al diegenen die denken dat ze het kennen. Ik dank u. (*Applaus bij het Vlaams Belang, CD&V en VLD-Vivant*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, de commissievoorzitter sprak zonet zeer wijze woorden. Ik vind het ook goed dat de voorzitter verwijst naar het zeer interessante debat dat we hebben gehad in de commissie Openbare Werken, Mobiliteit en Energie. Daar is trouwens een resolutie ingediend over de energievoorziening in Vlaanderen.

Ik moet eerlijk gezegd wel toegeven dat ik het, na hier vandaag de talrijke collega's te horen, eigenlijk ook

niet zo goed meer weet. Enerzijds is kernenergie namelijk inderdaad een federale bevoegdheid en wordt hier eigenlijk een debat gevoerd over een aantal dingen die niet tot de bevoegdheid van dit parlement en niet tot de bevoegdheid van deze regering behoren. Anderzijds zijn er wel een aantal duidelijke keuzes gemaakt. Het Vlaamse regeerakkoord kiest voor hernieuwbare energiebronnen en is daar zeer ambitieus in. Er is ook de – democratisch goedgekeurde – federale wet van 31 januari 2003, die de geleidelijke uitstap voorschrijft uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie.

We hebben allemaal de uiteenzetting gehoord van de heer Van Gaever. Ik denk dat het een realiteit is dat Vlaanderen, wat kernenergie betreft, na Frankrijk, Zwitserland en Zweden, zeker in Europa, toch wel een van de koplopers is. Men kan zich afvragen of dat eigenlijk wel een goede energiemix is, die we op dit moment hebben.

Voor de duidelijkheid wil ik stellen dat de N-VA als partij omwille van de evidente problemen van het nucleaire afval – en daarover wordt soms nogal gemakkelijk gedaan – steeds een voorstander is geweest van de afbouw van kernenergie. Tegelijkertijd moeten we echter ook realistisch zijn: die afbouw mag niet zorgen voor problemen inzake de energievoorziening in Vlaanderen, voor stijgende elektriciteitsprijzen noch voor het niet halen van de Kyoto-engagementen.

De stappen in 2015 en 2025 om respectievelijk Tihange en Doel af te bouwen, mogen volgens mij slechts worden gezet vanaf het ogenblik dat aan deze garanties wordt voldaan. Anderzijds moeten we ook durven stellen dat we hier een eigen instelling hebben, het viWTA, die trouwens een vergelijkend onderzoek heeft gedaan naar het potentieel voor hernieuwbare energie. Hier wordt met een – vind ik toch – gemakkelijke stelligheid beweerd dat we die 20 percent moeten halen. Ook dat heb ik geleerd van de hoorzittingen die we in de commissie hebben gehad. Welnu, ik moet zeggen dat het viWTA-rapport – en ik raad u aan om dat te lezen – zegt dat dat niet zo eenduidig is.

Wat we hier vandaag in het debat eigenlijk ook relatief weinig hebben gehoord, is dat het minstens zo belangrijk is om aan de vraagbeperking te werken, want inzake vraagbeperking en energie-efficiëntie heeft de Vlaamse Regering reeds een en ander gerealiseerd.

Er is echter nog veel mogelijk en dat was ook een conclusie van de hoorzitting. Wolfgang Eichhammer van het Fraunhofer-Instituut kwam in onze commissie verklaren dat de ongecoördineerde opsplitsing van bevoegdheden over de verschillende actoren en de ingewikkelde staatsstructuur niet echt bijdragen tot een goede energiepolitiek in dit land.

Vooraf inzake hernieuwbare energie kan en moet meer

gebeuren. We moeten komen tot de door de minister aangekondigde 12 percent groene stroom in 2015.

Wat de effectieve beslissing betreft in 2015, is het beter dat we mensen die er iets van kennen aan het woord laten. Mijnheer van den Abeelen, u hebt daar terecht op gewezen. Laten we het definitieve rapport van de federaal opgerichte Commissie Energie 2030 afwachten, want deze studiegroep beweert ook de alternatieve energiebronnen te onderzoeken. Op dat vlak moet men niet op de boodschapper schieten, denk ik.

Kerncentrales hebben nu eenmaal ook een bepaalde licentieduur. Sp.a wil zich blijkbaar niet permitteren om het taboe te begraven, het debat te openen en zo mogelijk groene kiezers voor het hoofd te stoten. Wij pleiten ook voor een doordachte afbouw, maar niet om groene kiezers aan te trekken, al zijn ze ook bij ons welkom. Mijnheer Sannen, we staan tegenover kernenergie zoals tegenover België: zonder als het kan, met als het moet.

Het is echter duidelijk dat de energiemarkt een probleem is. De liberalisering van de elektriciteitsmarkt is heel slecht voorbereid. We hebben voorgaande energiministers gehad die de hemel op aarde hebben beloofd. Ik stel nu vast dat de huidige voorzitter van sp.a zegt dat de liberalisering in België mislukt is. Ik verwijs naar het interview van de heer Vande Lanotte van maart vorig jaar in De Tijd.

De voorzitter: De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt: Ik denk dat we op energievlak een tamelijk continue politiek hebben gevoerd. De liberalisering komt er hoe dan ook, in heel Europa. De keuze van de datum is iets anders, maar op dat moment is de federale overheid misschien in gebreke gebleven en heeft niet de nodige maatregelen genomen, onder andere wat betreft de energievoorziening en de afbouw van het monopolie. Mijnheer Peumans, dat moet u de energiministers van Vlaanderen niet verwijten.

De heer Jan Peumans: Dat verwijt ik de energiministers van Vlaanderen niet. Ik zeg wel dat voormalige ministers gezegd hebben dat de liberalisering van de energiemarkt, te beginnen met elektriciteit, de hemel op aarde zou betekenen. Mijnheer Bossuyt, ik wil u graag alle artikels bezorgen, maar ik stel vast dat uw partijvoorzitter nu zegt dat de liberalisering eigenlijk mislukt is en dat we een nieuwe liberalisering moeten beginnen.

Momenteel produceert Electrabel 75 percent van de in België verbruikte elektriciteit. Ik denk dat Electrabel op dat vlak bijzonder goed boert. Ik zal hier niet het verhaal over de kerncentrales doen, maar het is een systeem waardoor we onze energie op dit moment nog

te duur betalen. Het feit dat men een monopolie heeft, geeft weinig aanleiding om naar alternatieven te zoeken. De verhalen over de rol die Electrabel speelt bij de windenergieparken in zee, in vergelijking met C-Power, spreken boekdelen.

Het is wel opmerkelijk dat de partij die zagezegd opkomt voor de kleine man, graag af en toe een links-moraliserend vingertje opsteekt, maar er als partij wel altijd aan meegeholpen heeft. Dat is ook een politieke realiteit die men onder ogen moet durven zien. Het is niet door mevrouw Guidone met het vliegtuig mee te nemen naar Nairobi dat alle complexe problemen opgelost geraken.

De heer Bart Martens: Mijnheer Peumans, ik denk dat velen schuld treft, als u verwijst naar de huidige dominante positie van Electrabel op onze stroommarkt.

De heer Jan Peumans: Daar hebt u een punt.

De heer Bart Martens: Onze partij heeft op federaal vlak wel stappen gezet om daarmee komaf te maken. Ik heb, samen met een VLD-collega, in de Senaat een wetsvoorstel ingediend voor een investeringsstop voor dominante partijen, met de verplichte desaffectatie van verouderde installaties vanaf het moment dat er milieuvergunningen op gewestelijk vlak moeten worden hernieuwd. Het ligt niet aan ons dat er federaal geen meerderheid voor gevonden kan worden.

Wij zijn er absoluut voorstander van om de markt open te breken. Als de liberalisering gefaald heeft, wat onze voorzitter blijkbaar in een interview in maart heeft gezegd, dan heeft dat in de eerste plaats veel minder te maken met het wettelijke kader dan met de bewegingen op de markt. De markt heeft ervoor gezorgd dat er oligopolies tot stand zijn gekomen omdat tal van lidstaten alle steun hebben gegeven aan de oude nationale kampioenen om die per se overeind te houden en de eigen nationale markt te laten domineren. Uiteraard, vanaf het ogenblik dat die oligopolies tot stand komen, krijg je niet het beoogde effect van een liberalisering met verschillende spelers en vrije leverancierskeuze die door de concurrentie een neerwaartse druk moeten kunnen zetten op de prijzen.

Ook blijkt uit prijzenanalyses van de Vlaamse regulator van onze energiemarkt dat de versnelde liberalisering in Vlaanderen de consument althans geen windeieren heeft gelegd. In Vlaanderen betaalt het gemiddelde gezin veel minder voor de stroom dan in Wallonië waar de markt pas sinds 1 januari van dit jaar is vrijgemaakt. Wat dat betreft, is er wel een voordeel geweest voor de consument, maar u zult mij niet horen tegenspreken dat het voordeel eigenlijk veel groter had moeten zijn en dat we er alles aan moeten doen om die dominante positie van Electrabel en SUEZ op onze markt af te bouwen.

De heer Jean-Marie Dedecker: Men praat over een monopolie telkens als het over Electrabel gaat, maar wat betreft de groene energie is men in hetzelfde bedje ziek aan het worden. Je kunt maar de constructie hebben voor de Thorntonbank. We gaan praten over de politisering van het C-Powerconsortium met de openbare investeringsmaatschappij SOCOFE, de Waalse milieuholding Ecotec Finance – ik moet niet zeggen in wiens bezit dat is, mijnheer Peumans – en de Limburgse intercommunale Interelectra. We moeten niet praten over de tijd van de heer Schiltz, want de verzieking en de politisering van de groene energie gaat dezelfde weg op als de elektriciteit indertijd. Als die koe in Frankrijk heel veel melk heeft, is dat omdat ze hier heel veel weiden afgraast. Het is een politiek beleid geweest van na de tweede Wereldoorlog om alle macht te geven aan dezelfde elektriciteitsproducent. Daar betalen we vandaag de prijs voor.

De heer Bart Martens: In geen enkele deelmarkt van de energiemarkt heerst zoveel concurrentie dan in de groenestroomsector. We hebben daar coöperatieven zoals Ecopower, Wase Wind en Beauvent die perfect onafhankelijk van elk overheidsinitiatief hernieuwbare-energieprojecten uitbouwen. De grootste groenestroomproducent Electrawinds is bij mijn weten nog altijd een private firma, namelijk een nv waar de overheid niet in participeert en die trouwens een massale kapitaalsinjectie heeft gekregen van de grootste durfkapitalist van de wereld. In de markt van de groene stroom kan men niet spreken van dominante posities van een of ander bedrijf en zeker niet van een dominantie van overheidsbedrijven of overheidsgelieerde bedrijven.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Martens, wat dat betreft ben ik het grotendeels met u eens.

Een ander aspect in dit verhaal is het subsidiëren. De overheid moet haar rol spelen wat dat betreft door kortstondig financieel bij te springen waar nodig om een bedrijf zijn intrede te laten maken op de markt. Het huidige monopolie van Electrabel geeft daar veel te weinig aanleiding toe. Propere energiebronnen die nauwelijks externe kosten veroorzaken, verdienen wel een steuntje in de rug. Aan de andere kant is het niet aan de overheid om vervuilende technologieën te steunen, zoals onder meer is aangehaald. Kernenergie is een vervuilende technologie, zeker op het vlak van het afval. De overheid heeft daar in het verleden ontzettend veel geld in gestopt.

Steun is er nu wel omdat de staat bijdraagt in de verzekering van de grote risico's. Enkele jaren geleden ging veel meer geld naar onderzoek in de nucleaire sector dan naar de hernieuwbare energie. Dat is weer een gevolg van de bevoegdheidsverdeling in dit land. Dit soort subsidies aan de sector mag in vraag worden gesteld.

Een aantal sprekers hebben het al benadrukt: de energie- en milieusector is een groeisector. In dat licht is het belangrijk geld te reserveren voor onderzoek en ontwikkeling, en zo de commercialisering en de intrede op de energiemarkt van privébedrijven grondig mee te steunen. Die voorttrekkersrol zal op termijn ook economisch renderen. Daar is men dus wel van overtuigd. Ik verwijs naar de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, afgekort VITO, en het Milieu- en Energietechnologieplatform, dat onder meer als doel heeft kennis te commercialiseren en dus niet enkel ecologisch, maar ook economisch winstgevend te maken. We denken veel te veel dat als iets ecologisch is, het niet winstgevend kan zijn. Ecologie mag uiteraard een zekere economische rendabiliteit hebben. Wat dat betreft, zitten we hier op de goede weg. Mijnheer de minister, wel zou ik graag van u weten hoe het staat met dit platform en welke projecten al levensvatbaar zijn. Vlaanderen kent op het gebied van alternatieve energie een aantal voortrekkers.

Het energiebeleid in België is erg onduidelijk. Dat hebben we ook gemerkt tijdens de commissiebesprekingen. Bepaalde elementen zijn geregionaliseerd. Mijnheer de minister, u weet dat. We worden daar voortdurend mee geconfronteerd. Het nachttarief en de Eliaheffing waren daar heel mooie voorbeelden van. Andere deelaspecten zijn niet geregionaliseerd. In het verlengde van het Vlaamse regeerakkoord pleiten we voor meer transparantie, maar vooral ook voor meer homogene bevoegdheden en – waarom niet – voor een volledige overheveling van het energiebeleid naar Vlaanderen. Dan gaat het niet alleen over de distributie, maar over het hele proces, vanaf de productie tot de consument.

Ik heb er reeds eerder op gewezen. Het SCK, dat momenteel nog steeds een federale instelling is, kan perfect een fusie aangaan en deskundigheid bundelen met de VITO. Voor dit engagement, ondertekend door alle meerderheidspartijen, verwijs ik zowel naar het regeerakkoord als naar de resolutie van 2005 naar aanleiding van het debat over de energievoorziening in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Dedecker heeft het woord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mevrouw de voorzitter, ik moet u om te beginnen bedanken voor het feit dat u hebt gedacht aan mijn eenzame situatie daarboven en ik een multiculturele partner heb gekregen. *(Gelach)*

Ik heb het geluk om de debatten aan beide kanten van deze straat te kunnen voeren. Het verbaast me dat dit een debat is geworden tussen believers en non-believers inzake kernenergie. Voor mij is het geen keuze tussen het ene en het andere; het is een keuze voor zowel het ene als het andere.

We kunnen weliswaar al die rapporten van enkele jaren geleden bekijken. Elk rapport heeft wel zijn eigen gelijk

en heeft ook genoeg gekost. Laten we de zaken echter even op een rijtje zetten, met gezond verstand. Het Planbureau zegt dat de sluiting van onze kerncentrales de productiekosten van elektriciteit met 60 procent zal opdrijven, en de CO₂-uitstoot met 20 procent. Mijnheer de minister, in plaats van dat eeuwige doemdenken hier en het werpen met bakstenen naar elkaar, moet toch ook eens worden gezegd dat onze CO₂-emissies bij de laagste van Europa zijn, namelijk 270 gram per kilowattuur, vergeleken met het Europese gemiddelde van 400 gram.

Bovendien stelt het rapport van McKinsey dat de Kyoto-normen halen met kerncentrales ongeveer 1,5 miljard euro zou kosten, en zonder 7,9 miljard euro. Dit is dus niet alleen een kwestie van ecologie, maar ook van economie. We moeten ook eens nadenken over de politieke situatie. Niemand hier heeft het bijvoorbeeld al gehad over aardgas. De groothandelsprijs van aardgas is de jongste twee jaar met 400 procent gestegen. Het is een politiek wapen geworden in de handen van Rusland. De prijs voor elk kilowattuur geproduceerd met aardgas ligt tot negenmaal hoger dan een kilowattuur geproduceerd met kernenergie. Dat moet tot nadenken stemmen.

Aan alles zijn er voor- en nadelen. In heel de wereld komen er per jaar meer mensen om bij het graven naar steenkool dan er mensen zijn omgekomen tijdens vijftig jaar kernenergie.

Mevrouw de voorzitter, ik zal nog een klein, interessant verhaaltje vertellen, ook al heb ik maar vijf minuten. Vorige week hielden we hier een koningsdebat en toen was CD&V het met me eens en straks zal dat opnieuw het geval zijn. Het kan dus verkeren in deze wereld.

Wij kregen de kernenergie cadeau van de Amerikanen, van Westinghouse, kort na de Tweede Wereldoorlog omdat onze kolonie, Congo, het uranium had geleverd waarmee de bommen werden gemaakt die boven Nagasaki en Hiroshima werden gedropt. Sedertdien, mijnheer Glorieux, is er nagenoeg geen mens meer omgekomen door kernenergie.

Het is natuurlijk altijd plezant om kernenergie voor te stellen als de meest gevaarlijke vorm van energie, maar het is de minst gevaarlijke. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

De heer Freddy Van Gaever: Mijnheer Stassen, Tsjernobyl is een heel andere zaak. *(Rumoer)*

Tsjernobyl is iets anders. Uw vergelijking loopt mank en komt op hetzelfde neer als zeggen dat Boeing of Airbus verantwoordelijk is voor de Twin Towers, maar

het waren de mannen die aan het stuur zaten die verantwoordelijk zijn. (*Rumoer*)

Weet u wat er in Tsjernobyl gebeurd is? We moeten kijken naar het communistische regime en het Russische leger. De leider van Tsjernobyl was een generaal die zich steeds opnieuw amuseerde met simulaties. (*Rumoer*)

Als er niet wordt geluisterd naar wat ik te vertellen heb, heeft het niet veel zin om mijn verhaal af te maken.

De heer Jos Stassen: Ik stel vast dat hier een aantal Tsjernobyl-ontkenners aanwezig zijn. Ik vind dat een ongelofelijke vaststelling. (*Rumoer*)

De heer Jean-Marie Dedecker: Voor mij is het niveau van dit debat vergelijkbaar met dat van een debat bij de Getuigen van Jehova.

Mijnheer Stassen, ik vind het groene geloof echt mooi, maar er zijn mensen uit uw beweging die er een andere mening op na houden. U had het over Greenpeace, maar ik vergis me toch niet dat Patrick Moore de stichter van Greenpeace was? U zou dat beter moeten weten dan ik, want u kent beter de bisschoppen van uw eigen kerk. Wat heeft Patrick Moore gezegd? Hij zei dat de wereld niet zonder kernenergie kan.

Ik geef u nog een voorbeeld. David Rand, de wedstrijd-leider van de World Solar Challenge, zegt zelfs dat kernenergie de enige oplossing is.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer Dedecker, Greenpeace werd 35 jaar geleden opgericht door dertig personen. Eén persoon heeft een jaar later afstand genomen van de beweging – en dat is zijn goed recht – en is voor de industrie gaan werken. (*Opmerkingen van de heer Jean-Marie Dedecker*)

Die persoon vandaag laten opdraven als een woordvoerder van Greenpeace, is niet ernstig. U zegt zelf dat we een ernstig debat moeten voeren. Ik raad u aan om eens voor de spiegel te gaan staan.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer Glorieux, we zullen eens opnemen en laten afspelen wat u zegt.

Ik geef nog een voorbeeld. James Lovelock is toch de Michel Vandenbosch van de groene beweging? Of ben ik ook nu verkeerd? Die man zegt dat hij ecologist is, maar dat hij zijn vrienden binnen de groene beweging oproept om hun verzet tegen atoomenergie op te geven. Maar natuurlijk kan iemand altijd een beetje verbleken van kleur.

Ik stel een oplossing voor omdat ik het prediken van de groene kerk een beetje moe ben.

Ik geef nog een voorbeeld van hoe iets soms kan ontsporen. Zo moet er nu houtverbranding gebeuren, want bij hout komt er minder CO₂ vrij dan bij steenkool. Om de geplande houtverbranding in ons land van 303 megawatt te doen, is 1.880.000 ton aan bomen nodig. Onze spaanderplatenindustrie – u weet wel: Quick-Step en Tom Boonen – heeft jaarlijks 1.440.000 ton hout nodig om spaanderplaten te maken. Wij gooien onze grondstof dus in de oven, terwijl we een veel groter rendement zouden kunnen halen en we doen dat omwille van de groene mode!

Ik heb een oplossing voor minister Peeters. Ik was heel content dat hij uit het rapport van PricewaterhouseCoopers-Lawfort citeerde. Het werd op 6 april van vorig jaar aan de minster overhandigd.

Het rapport zegt dat als we kerncentrales openhouden, we tussen 10 en 55 miljard euro gecumuleerde cash-flow opnemen. De politici waren beter niet zo kortzichtig geweest, en waren beter niet tevreden geweest met de 100 miljoen euro van Electrabel om de stookoliefactuur te betalen. Als we de markt zouden kunnen liberaliseren, dan zouden we tegen Electrabel kunnen zeggen dat het 30 percent voor zichzelf mag houden, en dat het 70 percent tegen de kostprijs op de markt moet gooien. Dan kan de overheid zeggen dat dit moet verdeeld worden over de vreemde spelers. Dan krijgen we een echte liberalisering van de markt. De kerncentrales kunnen openblijven als onze bevolking ervan profiteert.

In plaats van de belastingbetaler aan te spreken, kunnen we de vetpot van SUEZ en Electrabel afromen. Groene energie wordt betaald met belastinggeld. Met de Thorntonbank was men vergeten de kabels mee in rekening te brengen. Onmiddellijk moest de Belgische belastingbetaler 25 miljoen euro ophoesten. We zouden aan politiek doen als we tegen Electrabel zeggen dat ze hun fabriek mogen openhouden, als de winsten naar ons komen.

Het is maar een hint. Volgende week komt er misschien een nieuw voorstel van decreet. De VLD heeft wel een standpunt over kernenergie, maar mag het niet zeggen.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Dedecker, ik wil niet overkomen als een groene pastoor, maar u hebt niet gepraat over de gevolgen van kernenergie, het afval. Dat moet op de een of andere manier op een gegarandeerd veilige wijze worden bewaard, niet alleen nu of over tien jaar, maar over tientallen jaren. We moeten er altijd van uitgaan dat we het voor onze kinderen beter moeten maken dan voor ons. U teert op hun kosten, om het voor ons beter te maken.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer Sannen, ik ben blij dat u die opmerking maakt. Ik ben vergeten om

het hierover te hebben. Ik heb het centrum van Dessel bezocht en met ingenieurs gepraat. Volgens hen wordt 90 tot 97 percent van het afval gerecycleerd. In Dessel bestaat de MOX-methode. In 1993 hebben we de zaak verkocht aan Frankrijk. Door onze kortzichtigheid is de techniek die in Dessel werd ontwikkeld, naar Frankrijk gegaan, en onlangs ook naar Moskou en Amerika.

Er is nu 5000 ton radioactief afval. Als we nog 20 jaar doorgaan met kernenergie, wordt dat 8000 ton. Zal dat het verschil maken? *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

Wie moet het betalen? Ik heb zopas de methode uitgelegd hoe SUEZ en Electrabel dit kunnen betalen. De opslag van kernafval is wetenschappelijk onder controle. Ik geloof in de wetenschap. De mens is uit het stenen tijdperk gekomen, niet omdat de stenen op waren, maar omdat ze creatief waren. In de groene beweging moet dat nog doordringen. Daar moet u eens over nadenken.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Dedecker, los van het feit of men dat op een gecontroleerde manier veilig kan stockeren, moet men niet gedurende 10, 50 of 100 jaar maar veel langer dit afval gecontroleerd bewaren. Zelfs als het op de meest wetenschappelijke en meest verantwoorde manier gebeurt, brengt het een kost met zich mee die wij afwentelen op een andere generatie.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer Sannen, ik heb vertrouwen in de wetenschap.

De heer Ludwig Caluwé: Ik wil één evidentie naar voren brengen voor de heer Sannen: dat kernafval is er en we kunnen het niet meer wegtoveren. We zullen dat de komende generaties moeten bewaren. Of dat afval aangroeit in omvang, maakt in wezen geen verschil.

Wetenschappelijk onderzoek moet ervoor zorgen dat we die opdracht zo goed mogelijk uitvoeren en dat we die afbrekijtijd nog verder kunnen beperken. Maar we kunnen het afval niet wegtoveren.

De heer Ludo Sannen: Is dit het rentmeesterschap van CD&V? Ik heb het rentmeesterschap altijd anders geïnterpreteerd.

De heer Bart Martens: Volgens de heer Dedecker maakt het niet veel uit of er 5.000 of 8.000 ton kernafval is. Ik vind dat wel een wezenlijk verschil, temeer omdat het afval is waarvoor men al decennialang tevergeefs een oplossingsmethode zoekt.

Vorige week is in het tijdschrift Nature wetenschappelijk onderzoek van de universiteit van Cambridge gepubliceerd, waaruit blijkt dat ook verglazingstechnieken veel minder duurzaam zijn dan aanvankelijk gedacht. Het is dus niet mogelijk om dat kernafval met de huidige technologie voor duizenden jaren gecontroleerd te bergen.

Ik heb destijds ook van de heer André Jurres de studie gekregen van Essent. U citeert die studie correct: als men een stuk van de winsten die gegenereerd worden na levensduurverlenging afroemt, kan men – gecumuleerd – tussen de 10 en de 55 miljard euro opstrijken.

Maar waarom moeten wij wachten tot 2015? De kerncentrales blijven nog acht tot achttien jaar draaien, mét de wet op de kernuitstap. Als we daar nu al een deel van afromen, zoals in het voorstel met de mottenballentaks dat is ingediend in de Senaat, levert dat nu al een half miljard euro per jaar op, los van een kernuitstap die middelen gaat vergaren die u blijkbaar pas vanaf 2015 wilt binnenrijven.

U zegt dat u in de wetenschap gelooft, maar het zijn wij die in de wetenschap geloven. U gelooft niet dat het gat tussen vraag en aanbod op een duurzame manier dichtgereden kan worden als we uit de kernenergie stappen. Wij geloven in de mogelijkheden van warmtekrachtkoppeling, energie-efficiëntie, hernieuwbare energiebronnen en dergelijke meer.

Wij willen niet wachten tot 2015 om die mogelijkheden ten volle te ontplooiën. Wij vinden dat de markt al veel vroeger moet worden opengeboren, dat de concurrentie veel vroeger tot stand moet komen en dat veel vroeger geïnvesteerd moet worden in innovatieve technieken.

Wij zijn de partij van vrijheid en vooruitgang. Wij hechten geloof aan nieuwe technologische mogelijkheden en willen niet afgescheept worden met een technologie, de kernfusie, die ten vroegste vanaf 2040 of 2050 resultaten gaat opleveren.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer Martens, ik wil het licht niet uitdoen in 2014. Als brave West-Vlaming heb ik altijd geleerd dat je je oude schoenen niet mag weggooien vooraleer je nieuwe hebt.

In dit debat lijkt het alsof men geen geld meer kan stoppen in de ontwikkeling van andere zaken, omdat er geld wordt gestopt in kernenergie. Dat vind ik zielig. De minister heeft de bedragen al verschillende keren genoemd. Als men geld geeft aan de ontwikkeling van Formule 1-wagens, betekent dat niet dat men geen geld geeft aan de ontwikkeling van de fiets. En er zijn tegenwoordig al prachtige fietsen op de markt.

Het een verhindert het andere niet. Het is een en-verhaal maar u wilt er absoluut een of-ofverhaal van maken.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Dedecker, u zegt dat u het licht niet wil uitdoen in 2014. Niemand wil dat. Wij geloven echter in de wetenschap en zijn ervan overtuigd dat alternatieve energie een antwoord kan bieden. U zegt dat u dit eerst zwart op wit bewezen wil

zien. Wat het veilig en definitief bergen van kernafval betreft, heeft de wetenschap ook nog geen antwoord gevonden, maar daar hebt u geen problemen mee. Uw geloof in de wetenschap is wel erg selectief.

De heer Jean-Marie Dedecker: Wat die alternatieven betreft, wil ik even een stukje voorlezen: “ (...) de zonne-energie benutten voor België, alleen niet voor het industrieel verbruik, zouden we de oppervlakte van heel de provincie Limburg vol met panelen moeten zetten. Waterkracht is momenteel goed voor 0,4 percent van onze energiebehoefte en daar kan maximaal 0,1 percent aan gebreed worden. Energie uit biomassa zoals afval en mest kan hoogstens opgetrokken worden van 1,2 naar 4,8 percent van onze totale behoefte.” Nochtans is er in West-Vlaanderen aan koeien en varkens geen gebrek. Wat de windmolens betreft, kan de Thorntonbank maximum 300 megawatt leveren. Als we aan 10 percent komen, is het al veel. We moeten dan ook realistisch zijn. 58 percent van onze elektriciteit halen we nu uit kernenergie. Frankrijk haalt 70 percent van zijn energie uit kerncentrales en bouwt nog een bijkomende centrale. Als de kernfusie er komt, zal iedereen wel zwijgen. Zelfs de race naar de maan waarmee de Chinezen bezig zijn, gaat over het exploiteren van helium-3.

De heer Etienne Schouppe: In heel dit debat is een zaak heel bedroevend, namelijk dat de kostprijs en de prijs die uiteindelijk aan de burgers en aan de bedrijven zal worden aangerekend niet of zeker onvoldoende aan bod is geweest. Wanneer we onze industrie willen laten overleven, zullen we de kostprijs in overweging moeten nemen. Eigenlijk geven de tegenstanders van kernenergie toe dat kernenergie vandaag de goedkoopste energie levert in België wanneer ze het hebben over de superwinsten van SUEZ. Laat ook de burgers van dit land en de bedrijven eens mee profiteren van de huidige situatie.

De heer Eloi Glorieux: Legt u me dan eens uit hoe het komt dat de elektriciteitsproducent en stroomleverancier die in ons land het hoogste aandeel kernenergie in zijn pakket aanbiedt, bij elk vergelijking van de VREG en Test Aankoop stevast als de duurste leverancier uit de bus komt.

De heer Jean-Marie Dedecker: Omdat ze een monopolie hebben.

Mijnheer Sannen, uw partij is daar mee schuldig aan. Maar u verandert natuurlijk regelmatig van partij.

De heer Etienne Schouppe: Mijnheer Glorieux, u moet de tarieven van de verschillende intercommunales eens met elkaar vergelijken.

De voorzitter: Ik denk dat alle meningen voldoende aan bod zijn gekomen. Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb met aandacht geluisterd naar het debat. Het is natuurlijk een paradox, in die zin dat de aanleiding tot het debat zit in enerzijds een inschatting van een verklaring van minister Peeters en in het feit dat er wordt gewezen op de bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het gewestelijke bestuursniveau, terwijl anderzijds het debat van deze namiddag gaat over datgene waarvan men zegt dat het alleen op federaal niveau kan worden uitgediscussieerd.

Het is evident, en ik wil het nog eens bevestigen, dat de beslissing tot eventuele verlenging van de levensduur van de kerncentrales in dit land, gezien de huidige bevoegdheidsverdeling, de bevoegdheid is van het federale niveau. Dat geldt heel in het bijzonder, wat deze problematiek betreft, voor het artikel 8 en het artikel 9. Daarover wordt op federaal vlak een debat gevoerd dat niet zonder gevolgen is voor Vlaanderen, zowel voor de consumenten als voor de economie. Dat debat wordt gevoerd op initiatief van de federale premier, met standpunten vanuit de verschillende geledingen van de federale meerderheid.

Gegeven het feit dat het om een federale bevoegdheid gaat, moet de Vlaamse Regering geen standpunt innemen. Dus heeft de Vlaamse Regering in deze geen standpunt. De Vlaamse Regering heeft geen standpunt voor verlenging, en ook geen standpunt tegen. En dus – juridische logica, eerste kandidatuur rechten – kan, als er geen standpunt is, de minister natuurlijk geen standpunt van de Vlaamse Regering vertolken. Ik bevestig uitdrukkelijk dat minister Peeters vorige week geen standpunt heeft vertolkt namens de Vlaamse Regering.

Wat de inhoudelijke aspecten van de discussie betreft, zowel de hernieuwbare energie als de problematiek van de levensduur van de kerncentrales en de bevoorradingszekerheid – denk aan artikel 9 van de federale wet – stel ik voor, mevrouw de voorzitter, dat deze discussie wordt voortgezet in aanwezigheid en met deelname van minister Peeters, ofwel in plenaire zitting ofwel in commissie.

Ik wil toch nog antwoorden op enkele elementen die rechtstreeks tot mij waren gericht, onder meer door de heer Martens.

Eén, wat de financiering van de overheidstussenkomst lastens de Vlaamse begroting ter financiering van de promotie van het aanmoedigen van hernieuwbare energie betreft: het is evident, mijnheer Martens, dat wij daar het regeerakkoord uitvoeren en correct de meerjarenbegroting zullen toepassen. Deze is trouwens tot stand gekomen op basis van besluitvorming in de schoot van de regering waar ook vertegenwoordigers van uw partij bij betrokken waren. Het gaat om een meerjarenbegroting op grond waarvan of met kennis

waarvan in dit parlement de begroting 2007 ook is goedgekeurd, inclusief de beleidsdocumenten die ermee samenhangen

Twee, uiteraard wil ik ook meer inspanningen leveren om te komen tot een zo groot mogelijke reductie van koolstofmonoxide. Dit is geen debat tussen mensen die de CO₂-uitstoot niet zouden willen beperken aan de ene kant en de anderen, die dat wel zouden willen. Het gaat om de manier waarop we daartoe komen en de Kyoto-normen halen en dies meer.

Ik wil trouwens doen opmerken dat ik niet alleen als minister van Duurzame Ontwikkeling zo veel mogelijk inspanningen wil leveren om die doelstellingen te realiseren, ik kan u ook zeggen dat ik als bescheiden vakminister ervoor heb gezorgd dat de steunverleningen in de sector waarvoor ik verantwoordelijk ben, veel uitdrukkelijker dan vroeger worden gericht op het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot een verduurzamen van activiteiten in die sector. En die sector is niet onbelangrijk voor het boeken van resultaat. Er wordt veel wind verkocht over de resultaten van energiebesparing en van hernieuwbare energie, maar ik sta voor een sector waar resultaten worden geboekt door middel van warmtekrachtkoppeling en een aantal andere technieken.

Tot daar, mevrouw de voorzitter, mijn reactie: bevestigen dat minister Peeters geen standpunt namens de Vlaamse Regering heeft vertolkt, maar toch ook een beetje wijzen op de paradox tussen de hardnekkigheid waarmee men dat wil onderstrepen en de gretigheid waarmee het debat hier dan toch ten gronde wordt gevoerd. Dank u wel. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister-president, uit uw antwoord maak ik op dat minister Peeters geen standpunt van de regering heeft verkondigd.

Het is natuurlijk wel zo dat zijn uitspraken wel het investeringsbeleid in hernieuwbare energie en nieuwe gedecentraliseerde productie-eenheden hypothekeren. Dat laatste is wél een bevoegdheid van deze regering. Zijn uitspraken zijn bijgevolg niet neutraal of onschuldig.

Ik stel vast dat de meeste sprekers vandaag kernenergie als een economisch verhaal voorstellen. Dat is de reden waarom we het niet eens worden. Voor ecologen is dit niet in de eerste plaats een economisch vraagstuk, maar een welzijnsprobleem voor de huidige en toekomstige generaties. Dat laatste is helemaal niet opgelost. Ik maak me nog meer dan voordien zorgen. Want de mededeling dat kernenergie risico's inhoudt, wordt hier weggelachen. Tsjernobyl wordt weggewuifd, terwijl de verzekeringssector, die als geen ander bedreven is in het inschatten van risico's, kerncentrales niet wil verzekeren.

Hoe rijmt men het dat kernenergie veilig genoeg wordt geacht om ermee te leven en men kerncentrales in

woongebieden inplant, maar tegelijkertijd ze te gevaarlijk acht om ze te kunnen verzekeren? Uitbaters van kerncentrales zijn grotendeels vrijgesteld van de aansprakelijkheid in geval van een ongeval. Als men dat niet zou doen, zou geen enkele privé-investeerder geïnteresseerd zijn. Ook dat is een economische realiteit.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik heb het debat als toehoorder gevolgd. Ik heb ook veel geleerd. Niet iedereen hier heeft zijn dossier even goed ingestudeerd als anderen, maar ik ben iemand die graag bijleert. De afgelopen dagen is hier gediscussieerd over thema's die beleidsdomeinen zijn die tot de bevoegdheden van minister Peeters behoren. De Vlaamse Regering zei dat ze daarover geen standpunt had of dat het ging om domeinen waarover ze geen standpunt moet innemen omdat dit grondwettelijk niet kan. Gisteren is over het wegvengnet een interessant, uitputtend en leerrijk debat gevoerd, hoewel minister Van Brempt moest toegeven dat de Vlaamse Regering daarover nog geen definitief standpunt heeft ingenomen.

Vandaag hebben we ook een interessant, uitputtend en leerrijk debat gevoerd over een bevoegdheidsdomein, waarvan we op het einde leren dat we er uiteindelijk niet bevoegd voor zijn en dat we eigenlijk debatteren over uitspraken die een minister louter in persoonlijke naam heeft uitgesproken. Dat maakt van hem een groot staatsman, want hij heeft een erg interessant debat uitgelokt met uitspraken over een thema waarvoor hij eigenlijk niet bevoegd is. Zo'n man mag wellicht ooit minister-president van de Vlaamse Regering worden.

De heer Bart Martens: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Het is goed dat de minister-president heeft benadrukt dat de voorstellen van minister Peeters geen standpunt van de Vlaamse Regering zijn en dat de Vlaamse Regering hierover ook geen standpunt hoeft in te nemen.

Wat de financiering van het beleid hernieuwbare energie betreft, merk ik op dat de minister-president zegt dat hij de doelstellingen van het Regeerakkoord op dat punt respecteert en de meerjarenbegroting consequent zal naleven. Die meerjarenbegroting loopt tot 2009. In die periode moeten een aantal doelstellingen in het regeerakkoord worden gerealiseerd, zoals het aandeel van 25 procent stroom uit duurzame bronnen en 6 procent groene stroom. De maatregelen in de meerjarenbegroting kunnen daarvoor volstaan. Maar zoals in het regeerakkoord staat, moeten we nu al doelstellingen voor de jaren na 2010 bepalen.

We moeten dus ook aandacht besteden aan het budgettaire plaatje voor de periode na 2010. In dat verband heeft de minister-president geen antwoord gegeven op

mijn vraag of de Vlaamse Regering van oordeel is dat de steun voor hernieuwbare energiebronnen en voor energie-efficiëntie minstens zo groot moet zijn als de steun die in het verleden aan kernenergie is besteed.

Ten slotte, mevrouw de voorzitter, heb ik mijn interpellatie niet alleen willen ophangen aan de uitspraken van minister Peeters met betrekking tot de kernuitstap, maar ook aan de Europese energiestrategie die de Europese Commissie vorige week heeft bekendgemaakt met zeer ambitieuze doelstellingen voor 2020.

Ik heb ook geen antwoord gekregen van de minister-president, in welke mate de Vlaamse Regering zich in deze strategie wil inschrijven of een eerlijk aandeel in het realiseren van deze doelstellingen voor haar rekening wil nemen. Ik had nog graag een antwoord gekregen op deze onderdelen van mijn interpellatie.

Minister Kris Peeters: Ik wil nog even het volgende beklemtonen. Volgens de heer Glorieux zou het investeringsklimaat voor alternatieve energie in Vlaanderen door mijn uitspraken aan het wankelen zijn gebracht. Ik kan u echter verzekeren dat ik maatregelen heb genomen – en collega Martens heeft ernaar verwezen – om de rechtzekerheid maximaal te garanderen zodat investeerders in alternatieve energie ook in Vlaanderen zullen investeren. Ik kan u verzekeren, mijnheer Glorieux, dat er tal van dossiers klaarliggen en dat uw zware twijfel volstrekt ongegrond is. Dat zal de volgende weken en maanden worden geconcretiseerd.

Ik ga ervan uit dat als men op het federale niveau op bevoegdheden stuit die ons zijn toevertrouwd, zoals alternatieve energie, ervoor gepleit zal worden dat eenieders bevoegdheden worden gerespecteerd en men niet aan onze bevoegdheidsterreinen raakt. Ik kan voorbeelden geven van ministers op het federale niveau die beslissingen hebben genomen op bevoegdheidsterreinen waarover ik mijn tijfels heb. Ik wil echter het debat niet heropenen.

Wat de Europese strategie betreft, heeft men 14 mededelingen bekendgemaakt. Daarvan zijn er een aantal hier aan bod gekomen, zoals 20 percent alternatieve energie, 20 percent minder uitstoot van broeikasgassen of 20 percent energiebesparing. Eindelijk is er een duidelijk Europees klimaat- en energiebeleid geschetst met duidelijke doelstellingen. In maart is er een lentetop gepland waar over deze thematiek zal worden gediscussieerd. Onze premier zal er aanwezig zijn en ik ga ervan uit dat we er daar en nadien op de Europese raad van Leefmilieu-ministers over kunnen discussiëren.

De heer Jan Penris: Dat de minister tot waakzaamheid oproept aan de overkant van de straat als men aan onze bevoegdheden wil raken, is een goede zaak. Maar ook de Grondwet staat ons toe om aan de alarmbel te trekken en de nodige procedures vanuit dit parlement in gang te

zetten. Uzelf beschikt over een kamerbrede meerderheid om telkens dat gebeurt, van hieruit de nodige signalen te geven. Wij proberen deze signalen af en toe te hanteren, maar ik stel vast dat uw fracties zelden volgen.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister-president, toen u pas begon stelde u geen ronkende verklaringen te zullen afleggen, maar hard te zullen werken, de zaken goed voor te bereiden en dan pas te communiceren. We hebben vandaag een staaltje fantastisch bestuur meegemaakt. De minister heeft een uitspraak gedaan waarover hij eigenlijk niets te zeggen heeft. Intussen is hij niet bezig met het oplossen van problemen over klimaat en energie waarvoor we staan. U hebt aangevoerd wat goed bestuur is, namelijk gewoon niet naar de toekomst kijken.

De heer Bart Martens: Ik wil aankondigen dat ik een met redenen omklede motie wil neerleggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heren Penris, Huybrechts en Van Gaever, mevrouw de Lobel en de heer Dewinter, door de heer Glorieux en door de heer Martens werden met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk vrijdag 19 januari 2007 om 17 uur zijn ingediend.

Het Parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

VERSLAG over het verzoekschrift over de tussenkomst van de Vlaamse overheid in energiebesparende renovatiewerkzaamheden – 1040 (2006-2007) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

De heer De Meyer, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: De indiener van het verzoekschrift stelt vast dat veel energiepremies uitgekeerd worden in de vorm van federale belastingsverminderingen. Mensen met een zeer laag inkomen betalen echter weinig of geen belastingen. Deze belangrijke energiepremie gaat dus voorbij aan de mensen met een

laag inkomen. De verzoeker vraagt om een parlementair initiatief waardoor mensen die geen federale belasting betalen, toch recht zouden krijgen op een compenserende energiepremie.

De commissie informeerde betreffende dit verzoekschrift naar het standpunt van de bevoegde minister, de heer Kris Peeters. De minister antwoordde dat de federale overheid een belastingvermindering bij de personenbelasting heeft gecreëerd voor een aantal limitatief opgesomde energiebesparende maatregelen. De gewesten hebben op dit vlak geen wetgevende belastingsbevoegdheid. De Vlaamse overheid dringt er bij de federale overheid op aan deze maatregel in de toekomst ook verder uit te breiden naar muur- en vloerisolatie voor bestaande woningen. Verder stelt de minister dat het Vlaamse gewest op het vlak van rationeel energieverbruik een aantal maatregelen heeft genomen om energiebesparende werkzaamheden te stimuleren. In 2005 werd voor een totaalbedrag van 5,1 miljoen euro aan premies uitbetaald. De Vlaamse overheid tracht bij de uitwerking van nieuwe ondersteuningsinitiatieven op het vlak van energiebesparende maatregelen, steeds rekening te houden met de sociale dimensie van dergelijke steun. Zo valt er te onderzoeken of er voor een beperkt aantal zeer kostenefficiënte maatregelen zoals bijvoorbeeld dakisolatie, bijkomende steun kan worden gegeven voor groepen die elders uit de boot vallen.

De commissie is het eens met de elementen van antwoord die de minister aan de commissie heeft overgemaakt. De commissie stelt voor de indiener van het verzoekschrift in deze zin een antwoord te sturen. (*Applaus*)

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPS-SENATOR

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de aanwijzing van een gemeenschapssenator ter vervanging van de heer Flor Koninckx, ontslagnemend.

Conform artikel 211 van het algemeen kieswetboek moet in de vacature worden voorzien door de aanwijzing van een Vlaamse volksvertegenwoordiger die tot de fractie behoort waaraan de vacant geworden zetel was toegekend.

De sp.a-spirit-fractie draagt ter opvolging van de heer Flor Koninckx de heer Dany Vandenbossche voor als

gemeenschapssenator. De voordracht is ondertekend door de meerderheid van de leden van de sp.a-spirit-fractie en voldoet derhalve aan de bepalingen van artikel 211 van het algemeen kieswetboek.

Vraagt iemand hieromtrent het woord? (*Neen*)

Dan verklaar ik de heer Dany Vandenbossche aangevoerd tot gemeenschapssenator.

Ik zal de door de sp.a-spirit-fractie ondertekende voordrachtlijst aan de griffier van de Senaat betekenen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 24 januari 2007 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.40 uur.*
